

IFAB®

THE
INTERNATIONAL
FOOTBALL
ASSOCIATION
BOARD

FIFA

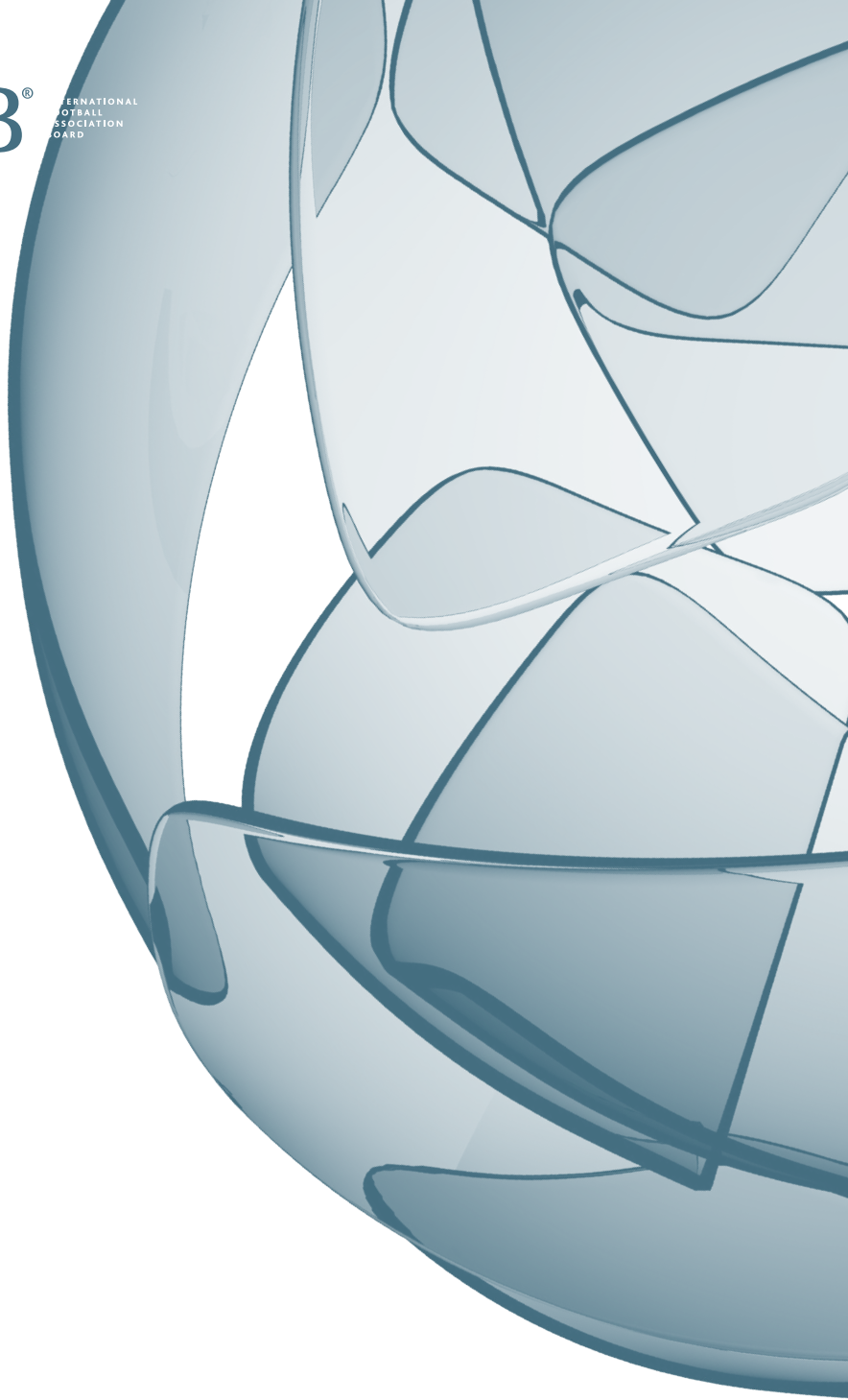
THEIFAB.COM
SINCE 1886

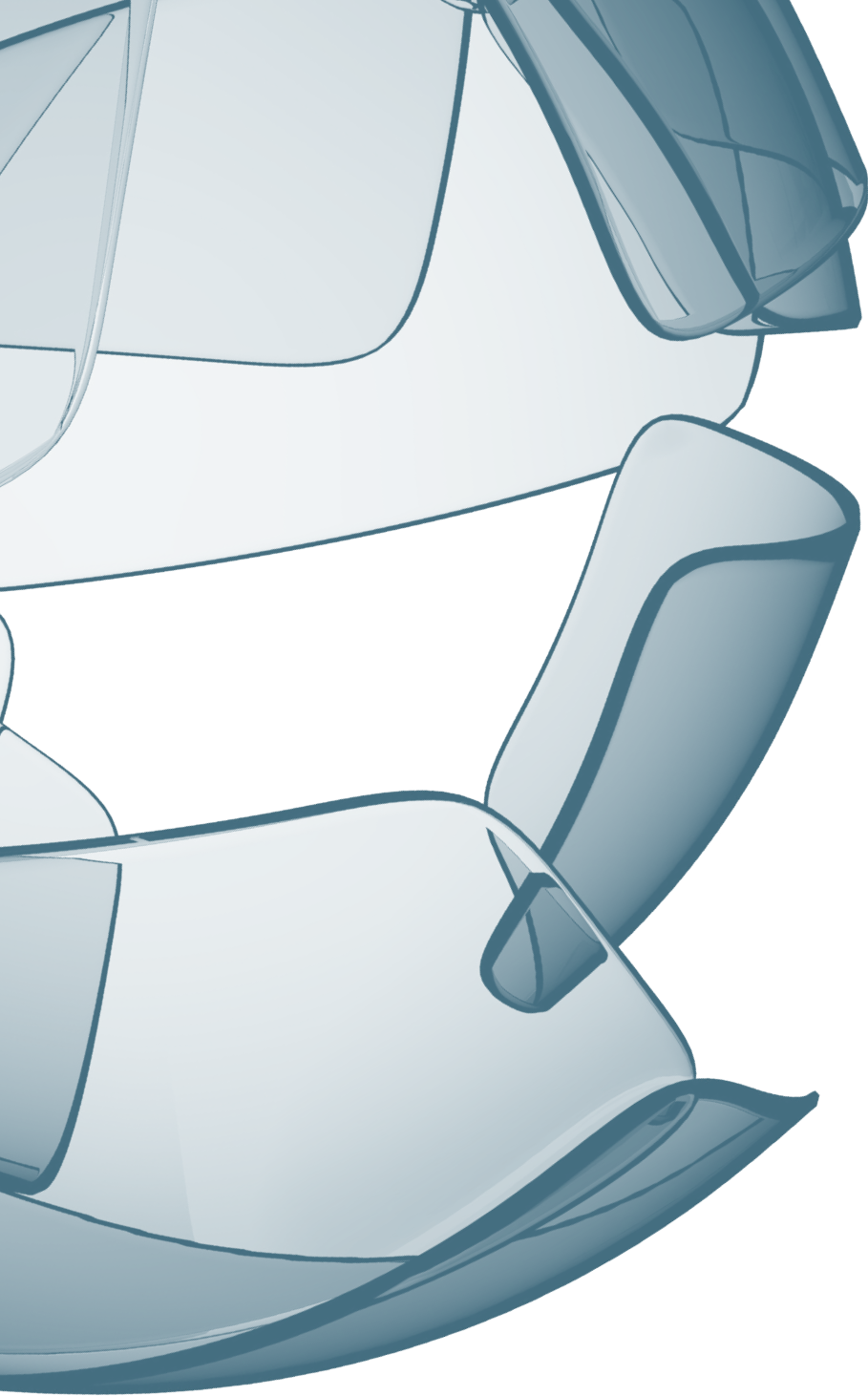
თაშაშის წესები

2019/20

This translation has been prepared and approved
by the Georgian Football Federation

თარგმანი მომზადებული და დამტკიცებულია
საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის მიერ

The International Football Association Board

Münstergasse 9, 8001 Zurich, Switzerland

T: +41 (0)44 245 1886, F: +41 (0)44 245 1887

www.theifab.com

საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭოს წევრების გარეშე არ შეიძლება წინამდებარე ბუკლეტის ნებისმიერი სახით გამრავლება ან თარგმნა, როგორც მთლიანად, ასევე ნაწილობრივ.

ძალაშია 2019 წლის 1 ივნისიდან

თანამშრომლის წილადი

2019/20

სარჩევი

9 შესავალი

- 11 წესების ფილოსოფია და სულისკვეთება
- 12 წესებში ცვლილებების მართვა
- 14 2019/20 წლებისთვის წესების გადასინჯვის საფუძვლები
- 18 მომავალი

20 პენიშვნები თამაშის წესებზე

23 თამაშის წესები 2019/20

- 24 წესების მოდიფიკაციები
- 34 01 სათამაშო მოედანი
- 44 02 ბურთი
- 48 03 მოთამაშეები
- 56 04 მოთამაშეთა ეკიპირება
- 64 05 მსაჯი
- 74 06 მატჩის სხვა ოფიციალური პირები
- 82 07 მატჩის ხანგრძლივობა
- 86 08 თამაშის დაწყება და განახლება
- 90 09 ბურთი თამაშში და თამაშის გარეთ
- 92 10 მატჩის შედეგის განსაზღვრა
- 98 11 თამაშგარე
- 102 12 წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი
- 116 13 საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები
- 120 14 11მ დარტყმა
- 126 15 ბურთის შემოგდება
- 130 16 კარიდან დარტყმა
- 134 17 კუთხური დარტყმა

138 მსაჯის ვიდეო ასისტენტის (VAR) პროტოკოლი

148 ცვლილებები წესებში 2019/20

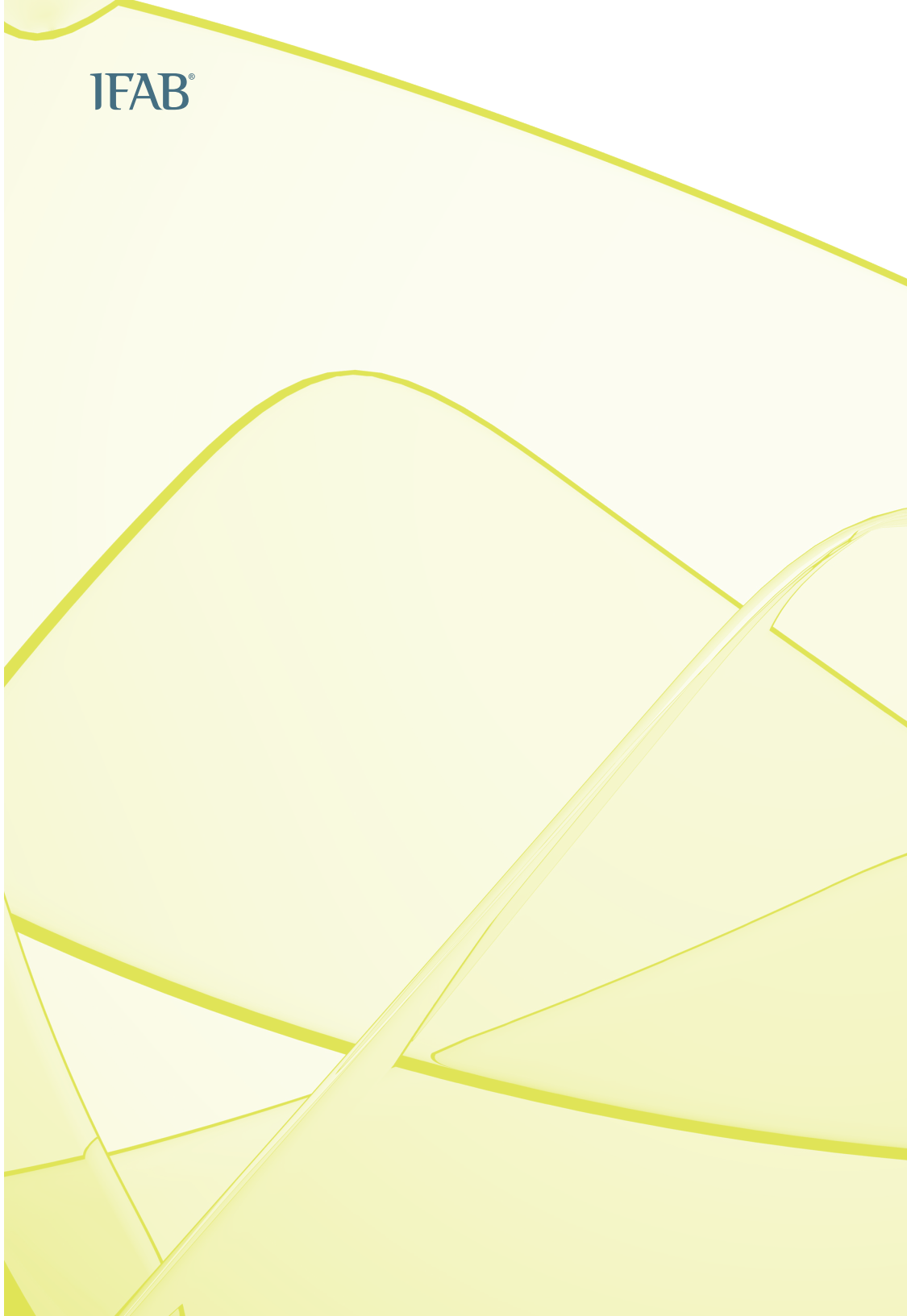
- 149 წესებში ცვლილებების ზოგადი მიმოხილვა
- 152 სარედაქციო ცვლილებები
- 154 წესებში ყველა ცვლილების დეტალები

178 ლექსიკონი

- 179 საფეხბურთო ორგანიზაციები
- 180 საფეხბურთო ტერმინები
- 190 სამსაჯო ტერმინები

192 მათნის ოფიციალური პირების პრაქტიკული სახელმძღვანელო

- 193 შესავალი
- 194 პოზიციის შერჩევა, მოძრაობა და გუნდური მუშაობა
- 208 სხეულის ენა, კომუნიკაცია და სასტვენო
- 214 სხვა რჩევები
 - უპირატესობა
 - დაკარგული დროის დამატება
 - მეტოქის შეკავება
 - თამაშგარე
 - სამედიცინო დახმარება/ტრავმის შეფასება ისეთი დარღვევის შემდეგ, რომელიც ისჯება გაფრთხილებით/გაძევებით

חכמה נכונה

წესების ფილოსოფია და სულისკვეთება

ფეხბურთი სპორტის უდიდესი სახეობაა დედამიწაზე. ყველა ქვეყანაში და ბევრ სხვადასხვა დონეზე თამაშობენ მას. თამაშის წესები ფეხბურთისთვის ერთნაირია მთელს მსოფლიოში, დაწყებული მსოფლიო თასის ფინალიდან, დამთავრებული პატარა ბავშვებს შორის მატჩით შორეულ სოფელში.

ის, რომ ერთიანი წესები გამოიყენება მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ყოველ მატჩში, კონფედერაციაში, ქვეყანაში, ქალაქსა თუ სოფელში, არის მნიშვნელოვანი უპირატესობა, რომელიც შენარჩუნებული უნდა იქნას. ეს ასევე არის შესაძლებლობა, რომელიც ყველგან უნდა იყოს გამოყენებული ფეხბურთის საკეთილდღეოდ.

ფეხბურთს უნდა ჰქონდეს წესები, რომლებიც შეინარჩუნებენ მის „სამართლიან“ ბუნებას, ვინაიდან უმნიშვნელოვანესი საფუძველი ამ მშვენიერი თამაშის სილამაზისა არის მისი სამართლიანობა – ეს არის „თამაშის სულისკვეთების“ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი თვისება. საუკეთესოა ის მატჩები, სადაც მსაჯი იშვიათად არის საჭირო, ვინაიდან მოთამაშეები პატივისცემით თამაშობენ მეტოქეების, მატჩის ოფიციალური პირებისა და წესების მიმართ.

წესების მთლიანობა და ხელშეუხებლობა, ისევე როგორც მსაჯები, რომლებიც იყენებენ მას, დაცული და პატივცემული უნდა იყვნენ. ყველა მათგანს, ვინც ფლობს ძალაუფლებას და გავლენას, განსაკუთრებით მწვრთნელებს და კაპიტნებს, გააჩნიათ ნათელი პასუხისმგებლობა თამაშის მიმართ, რომ მატჩის ოფიციალურ პირებს და მათ გადაწყვეტილებებს პატივი სცენ.

წესებში ცვლილებების მართვა

პირველი „უნივერსალური“ საფეხბურთო წესები შედგენილი იქნა 1863 წელს, ხოლო 1886-ში ბრიტანული საფეხბურთო ასოციაციების (საფეხბურთო ასოციაცია, შოტლანდიის საფეხბურთო ასოციაცია, უელსის საფეხბურთო ასოციაცია და ირლანდიის საფეხბურთო ასოციაცია) მიერ დაარსებული იქნა საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭო (IFAB), როგორც წესების განვითარების და შენარჩუნების ერთდერთი პასუხისმგებელი მსოფლიო ორგანო. FIFA IFAB-ს შეუერთდა 1913 წელს.

წესის შესაცვლელად IFAB-ი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ ცვლილება სასარგებლო იქნება თამაშისთვის. ზოგჯერ ეს ნიშნავს, რომ პოტენციური ცვლილება შემოწმებული იქნება, როგორც მაგ.: წითელი და ყვითელი ბარათები გუნდის ოფიციალური პირებისთვის, კარიდან დარტყმისა და შეცვლის ახალი პროცედურები. ყოველ შეთავაზებულ ცვლილებაში ყურადღება გამახვილებული უნდა იყოს: სამართლიანობაზე, პატიოსნებაზე, პატივისცემაზე, უსაფრთხოებაზე, მონაწილეთა სიამოვნებაზე და იმაზე, თუ როგორ შეუძლია ტექნოლოგიას სარგებლობის მოტანა თამაშისთვის. ასევე, წესებმა თამაშში მონაწილეობისკენ უნდა წაახალისოს ყველა, განურჩევლად წარმოშობისა და უნარისა.

მიუხედავად იმისა, რომ უსიამოვნებები ხდება, წესებმა თამაშში უნდა გახადოს რაც შეიძლება უსაფრთხო. ეს მოთამაშეებისგან მოითხოვს მეტოქეთა პატივისცემას, ხოლო მსაჯებმა უსაფრთხო გარემო უნდა შექმნან მკაცრი მიდგომით მათდამი, ვინც ზედმეტად აგრესიულად და სახიფათოდ თამაშობს. საფრთხის შემცველი თამაშის მიუღებლობას წესები გამოხატავს სადისციპლინო ფრაზებში, მაგ.: „გაუაზრებელი ორთაბრძოლა“ (გაფრთხილება = ყვითელ ბარათს) და „ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას“ ან „იყენებს გადაჭარბებულ ძალას“ (გაძევება = წითელ ბარათს).

ფეხბურთი მიმზიდველი და სახალისო უნდა იყოს მოთამაშეებისთვის, მატჩის ოფიციალური პირებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ისევე როგორც მაყურებლებისთვის, გულშემატკივრებისთვის, ადმინისტრატორებისთვის და ა.შ. წესები უნდა დაეხმაროს თამაშს გახდეს მიმზიდველი და სახალისო, რათა ადამიანებმა ასაკის, რასის, რელიგიის, კულტურის, ეთნიკურობის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, უნარშეზღუდულობის და სხვათა განურჩევლად, ისურვონ თამაშში მონაწილეობის მიღება და ისიამოვნონ მასში საკუთარი ჩართულობით.

ფეხბურთის წესები სპორტის სხვა სახეობებთან შედარებით მარტივია. თუმცა, ვინაიდან ბევრი სიტუაცია „სუბიექტურია“ და მსაჯები ადამიანები არიან (და ამიტომ შეცდომებს უშვებენ), ზოგიერთი გადაწყვეტილება იწვევს დებატებს და დისკუსიებს. ზოგიერთი ადამიანისთვის ეს დისკუსიები თამაშის სიხალისის და მიმზიდველობის ნაწილია, თუმცა მიუხედავად იმისა სწორია თუ არასწორია გადაწყვეტილებები, თამაშის „სულისკვეთება“ მოითხოვს, რომ მსაჯების გადაწყვეტილებებს ყოველთვის პატივი სცენ.

წესებს არ შეუძლია ყველა შესაძლო სიტუაციასთან გამკლავება. ამიტომ იქ, სადაც არ არსებობს პირდაპირი მითითება თამაშის წესებში, IFAB-ი მსაჯებისგან ელის გადაწყვეტილებების გამოტანას თამაშის „სულისკვეთების“ გათვალისწინებით – ეს ხშირად შეიცავს კითხვას: „რა შეიძლება სურდეს ფეხბურთს ან რას შეიძლება ელოდოს ფეხბურთი?“

IFAB-ი გააგრძელებს გლობალურ საფეხბურთო ოჯახთან თანამშრომლობას, რათა წესებში ცვლილებებმა სარგებლობა მოუტანოს ფეხბურთს ყველა დონეზე და მსოფლიოს ყველა კუთხეში და რომ თამაშის სისუფთავე, წესები და მსაჯები იყვნენ პატივცემული, დაფასებული და დაცული.

წესების გადასინჯვის საფუძვლები 2019/20 წლებისთვის

თამაშის წესების გადასინჯვა 2016/17 წლებისთვის შესაძლოა იყო ყველაზე შორს მიმავალი და ყოვლისმომცველი IFAB-ის ისტორიაში. მიზანი იყო: წესები გამხდარიყო უფრო ნათელი, აღქმადი და აგრეთვე იმის უზრუნველყოფა, რომ ის ასახავს თანამედროვე თამაშის საჭიროებებს.

ბევრი ცვლილება წარმოადგენს მსოფლიოს სხვადასხვა ნაწილიდან პიროვნებების, ჯგუფების და ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების შეთავაზებების შედეგს, რომლებიც განხილული იქნა IFAB-ის ფეხბურთის და საექსპერტო კომისიების მიერ იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ფეხბურთის ყველა მხარე მონაწილეობას იღებს წესების ევოლუციაში, ვინაიდან წესები განკუთვნილია ყველასთვის, ვინც ჩართულია ფეხბურთში და არა მხოლოდ მსაჯებისათვის.

უახლოესმა ცვლილებებმა განავრცო ბევრი ის პრინციპი, რომლებიც 2016/17 წლების რეგიაში ჩაიდო და როგორც ეს ხაზგასმულია „ითამაშე სამართლიანად!“ სტრატეგიაში, ცდილობს გააუმჯობესოს თამაშის მიმზიდველობა და მონაწილეთა მოქცევის დონე. ამ კონტექსტში, 2017 წლის AGM-მა დაამტკიცა ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება დაბალი კატეგორიის ფეხბურთის განვითარებისა და ხელშეწყობის მიზნით, მათ შორის:

- ეროვნული ასოციაციების შესაძლებლობების გაფართოება, რათა მათ შეძლონ ზოგიერთი „ორგანიზაციული“ წესის ცვლილება ფეხბურთის წახალისების და განვითარების მიზნით
- დროებით გაძველების გამოყენების შესაძლებლობის შემოღება, როგორც გაფრთხილების (ყვითელი ბარათის) ალტერნატიული სანქცია ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემზღუდულთა და მასობრივ (ყველაზე დაბალი კატეგორიის) ფეხბურთში
- უკუშეცვლების გამოყენების განვრცობა ჭაბუკთა, ვეტერანთა და უნარშემზღუდულთა ფეხბურთში (მასობრივ ფეხბურთში უკვე დაშვებულია)

2018 წლის მარტში, IFAB-ის AMG-მა დაამტკიცა ცვლილებების შემდგომი სერია, მათ შორის ორი უმნიშვნელოვანესი: შესაძლებლობა შეჯიბრებებისთვის გამოიყენონ დამატებითი შეცვლის უფლება დამატებით დროში და მსაჯის ვიდეო ასისტენტი.

დამატებითი შეცვლის გამოყენების შესაძლებლობამ სარგებელი მოუტანა ფეხბურთის ყველა დონეზე, რადგან ახალმა, დასვენებულმა მოთამაშემ შესაძლოა გადაარჩინოს სხვა მოთამაშე შესაძლო გამოფიტვისაგან /ტრავმისაგან და აამაღლოს მატჩის დამატებით დროში დასრულების შანსი.

მსაჯის ვიდეო ასისტენტის შემოღება წარმოადგენს უდიდეს რევოლუციას პროფესიონალურ ფეხბურთში ბოლო ას წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. იმის გათვალისწინებით, რომ წლების განმავლობაში მიმდინარეობდა დებატები - ვიდრე გადაიდგმებოდა წინასწარი ნაბიჯები - რათა დაგვენახა, შეძლებდა თუ არა ტექნოლოგია დახმარებოდა გადაწყვეტილებების გამოთანას, თამაშის და ემოციების პრაქტიკულად უწყვეტი დინების განადგურების გარეშე, ეს იყო საოცრად სწრაფი „რევოლუცია“.

პირველი მატჩი მსაჯის ვიდეო ასისტენტის გამოყენებით ჩატარდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ნიუ იორკის შტატის ქალაქ ნიუ ჯერსიში, 2016 წლის 12 აგვისტოს და აღსანიშნავია, რომ მხოლოდ 23 თვის შემდეგ მსაჯის ვიდეო ასისტენტი გამოყენებული იქნა მსოფლიო თასის ფინალურ მატჩში მოსკოვში. მსაჯის ვიდეო ასისტენტი ვერასოდეს გადაწყვეტს ყველა „საკამათო“ საკითხს, ვინაიდან ბევრი გადაწყვეტილება „სუბიექტურია“. თუმცა, მისი გამოყენება უდიდესი საფეხბურთო ქვეყნების უმრავლესობის მიერ აჩვენებს ფეხბურთის რწმენას, რომ მსაჯის ვიდეო ასისტენტს მოაქვს უფრო მეტი სამართლიანობა და აუმჯობესებს მოთამაშეთა ქცევას.

ბევრი ცვლილება წესებში 2019/20 წლებისთვის პირდაპირ და დადებით ზეგავლენას ახდენს თამაშზე და მის სახეზე, მაგ.:

- უფრო მეტად კონსტრუქციული თამაში კარიდან დარტყმისას, ვინაიდან აღარ არის საჭირო ბურთმა დატოვოს საჯარიმო მოედანი, ვიდრე მასზე ითამაშებენ

- შემტევ მოთამაშეებს არ მიეცემათ უფლება იყვნენ დაცვით „კედელში“, რათა გამოიწვიონ დარღვევები და კონფლიქტები (რაც ასევე აყოვნებს თამაშს)
- „სადავო“ ბურთის უფრო სამართლიანი პროცედურა შეაჩერებს წესის ამჟამინდელ „ბოროტად გამოყენების“ შემთხვევებს – „სადავო“ ბურთი დაინიშნება ასევე, თუ ბურთი ხვდება მსაჯს და გადის კარში, იცვლება ბურთის მფლობელი გუნდი ან იწყება ახალი შეტევა

IFAB-ის მუდმივი, ურყევი მცდელობის ნაწილია, რათა გამოიყენოს თამაშის წესები ქცევისა და თამაშის სახის გაუმჯობესების მიზნით. გუნდის ოფიციალური პირები, რომლებიც არასათანადოდ იქცევიან, ამიერიდან მიიღებენ ყვითელ ან წითელ ბარათებს და თუ დამნაშავის გამოვლენა შეუძლებელია, ბარათს მიიღებს – უფროსი მწვრთნელი.

IFAB-ი გააგრძელებს ექსპერიმენტებს წესების მნიშვნელოვან ცვლილებებზე. ექსპერიმენტების უმრავლესობა წარმატებული აღმოჩნდა, თუმცა 11მ დარტყმების შესრულების ეგრეთ წოდებული “AB-BA” სისტემა – როდესაც მე-2 დარტყმის შემსრულებელი გუნდი იცვლება – არ აღმოჩნდა პოპულარული, ძირითადად იმის გამო, რომ ის იყო რთული, ხოლო ფეხბურთი მისი არსით არის მარტივი (და ტრადიციული!) თამაში. ასე რომ, ეს ექსპერიმენტი შეწყდა.

IFAB®

მომავალი

IFAB-მა დაამტკიცა „ითამაშე სამართლიანად!“ სტრატეგია 2017-22 წლებისთვის, რათა შეთავაზებული ცვლილებები გამოცდილი და განხილული იქნას თამაშისთვის რაიმე სარგებლობის მოტანის თვალსაზრისით. ეს დადებითად იქნა მიღებული საფეხბურთო სამყაროს მიერ და უყოყმანოდ იქნა მოწონებული, რომ ყურადღება უნდა გამახვილდეს სამ მნიშვნელოვან სფეროზე:

- **სამართლიანობა და პატიოსნება**
 - შეთავაზებული ცვლილება სათამაშო მოედანზე თამაშის სამართლიანობას და პატიოსნებას აამაღლებს?
- **უნივერსალობა და ჩართულობა**
 - შეთავაზებული ცვლილება ფეხბურთს ყველა დონეზე და მთელს მსოფლიოში სარგებლობას მოუტანს?
 - შეთავაზებული ცვლილება სხვადასხვა წარმოშობის და უნარის უფრო მეტ ადამიანს წაახალისებს, რომ მიიღონ მონაწილეობა თამაშში და ისიამოვნონ ფეხბურთით?
- **ტექნოლოგიის ზრდა**
 - შეთავაზებული ცვლილება დადებით გავლენას მოახდენს თამაშზე?

IFAB-ი მის საექსპერტო კომისიებთან ერთად, გააგრძელებს ფართო განხილვებს წესებთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის მოთამაშეთა ქცევაზე და კაპიტნის როლის პოტენციურ გაფართოებაზე.

სამართლიანობაზე, უნივერსალობაზე, ჩართულობაზე და ტექნოლოგიაზე ყურადღების გამახვილებით IFAB-ი გააგრძელებს წესების განვითარებას უკეთესი თამაშის ხელშეწყობის მიზნით ყოველ საფეხბურთო მოედანზე და მსოფლიოს ნებისმიერ ნაწილში.

უახლოეს წლებში წესების მნიშვნელოვანმა ცვლილებებმა დიდი წვლილი შეიტანა სათამაშო დროის გაზრდაში, თამაშის სამართლიანობაში და მიმზიდველობაში. მსაჯის ვიდეო ასისტენტის ზეგავლენასთან ერთად, არსებობს მოლოდინი, რომ გაგრძელდება მოთამაშეთა ქცევის გაუმჯობესება. ყველაფერი ეს გახდის ფეხბურთის თამაშს, ყურებას და მსაჯობას კიდევ უფრო მეტად სახალისოს.

IFAB-ისთვის სასიხარულო იყო ადამიანებთან თანამშრომლობა მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან და იგი ყოველთვის დაინტერესებულია მიიღოს შეთავაზებები ან კითხვები წესებთან დაკავშირებით. მართლაც, წესებში ბევრი ბოლო ცვლილება არის მსოფლიოს სხვადასხვა ნაწილიდან ადამიანების მიერ წარმოდგენილი წინადადებების შედეგი.

მომავალში ჩვენ ვიმედოვნებთ უფრო მარტივ და ვრცელ თანამშრომლობას, ასე რომ, დეტალები შეამოწმეთ ჩვენს ვებ-გვერდზე: www.theifab.com

გთხოვთ, გააგრძელოთ თქვენი წინადადებების და კითხვების გამოგზავნა შემდეგ მისამართზე: lawenquiries@theifab.com

მანქანების

ტაქსის

წესებზე

ოფიციალური ენები

IFAB-ი თამაშის წესებს გამოსცემს ინგლისურ, ფრანგულ, გერმანულ და ესპანურ ენებზე. თუ არსებობს რაიმე წინააღმდეგობა ტექსტებს შორის, გამოცემა ინგლისურ ენაზე ითვლება პირველწყაროდ.

სხვა ენები

ეროვნულ ასოციაციას, რომელიც თარგმნის თამაშის წესებს, თამაშის წესების 2019/20 წლების გამოცემის თარგის მიღება IFAB-გან შეუძლია შემდეგ მისამართზე: info@theifab.com

ეროვნული ასოციაციები, რომლებიც გამოსცემენ თამაშის წესების თარგმნით ვერსიას ამ ფორმატის გამოყენებით, შეუძლიათ გააგზავნონ კოპია IFAB-ში (სატიტულო გვერდზე ნათელი განმარტებით, რომ ეს არის ეროვნული ასოციაციის ოფიციალური თარგმანი), რათა მოხდეს მისი IFAB - ის ვებ-გვერდზე განთავსება სხვათა მიერ გამოყენების მიზნით.

ნუსხის გამოყენება

ყოველ კონფედერაციაში, ქვეყანაში, ქალაქსა და სოფელში გამოიყენება თამაშის ერთი და იგივე წესები და გარდა IFAB-ის მიერ ნებადართული მოდიფიკაციებისა (იხ. „თამაშის წესების მოდიფიკაციები“), წესები არ უნდა იქნას მოდიფიცირებული ან შეცვლილი. გამონაკლისი შესაძლებელია IFAB-ის ნებართვით.

მათ, ვისაც მატჩის ოფიციალური პირების და თამაშის სხვა მონაწილეთა განათლება ევალებათ, ხაზგასმით უნდა აღნიშნონ, რომ:

- მსაჯებმა წესები უნდა გამოიყენონ თამაშის „სულისკვეთების“ გათვალისწინებით, რათა მატჩები იყოს სამართლიანი და უსაფრთხო
- ყველამ პატივი უნდა სცეს მატჩის ოფიციალურ პირებს და მათ გადაწყვეტილებებს, ახსოვდეთ რა, რომ ისინი ადამიანები არიან და შეცდომებს დაუშვებენ

მოთამაშეებს აკისრიათ უდიდესი პასუხისმგებლობა თამაშის მიმართ და გუნდის კაპიტანმა გადამწყვეტი როლი უნდა ითამაშოს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ პატივი სცენ წესებს და მსაჯების გადაწყვეტილებებს.

ბასალები

მთავარი ცვლილებები წესებში ხაზგასმულია ყვითლად და გამოყოფილია მინდვრებზე. სარედაქციო ცვლილებები ხაზგასმულია.

IFAB®

The background of the page is a complex, abstract composition of overlapping geometric shapes and lines. It features a palette of light yellow, pale green, and off-white. The design includes numerous thin, dark green lines that crisscross the page, some forming straight paths and others curving into loops. Larger, semi-transparent yellow and green polygons are layered over each other, creating a sense of depth and movement. The overall effect is a modern, architectural aesthetic.

თანამშრომლის წილადი

2019/20

თამაშის
წესების
აქტივიზაცია

თამაშის წესების უნივერსალობა ნიშნავს, რომ თამაში არსებითად იგივეა მსოფლიოს ყველა კუთხეში და ყველა დონეზე. თამაშისთვის “სამართლიანი” და უსაფრთხო გარემოს შექმნის მხარდამხარ, წესებმა ასევე უნდა წაახალისოს თამაშით გატაცება და მისგან სიამოვნების მიღება.

ისტორიულად, IFAB-ს ეროვნული ასოციაციებისთვის მინიჭებული აქვს გარკვეული მოქნილობა, რომ მათ შეძლონ ზოგიერთი „ორგანიზაციული“ წესის მოდიფიცირება ფეხბურთის გარკვეული კატეგორიებისთვის. თუმცა, IFAB-ს მტკიცედ სწამს, რომ ეროვნულ ასოციაციებს ეხლა უნდა მიეცეთ მეტი არჩევანის უფლება ფეხბურთის ორგანიზების გარკვეული ასპექტების მოდიფიცირებისთვის, თუ ეს სარგებლობას მოუტანს ფეხბურთს მათ საკუთარ ქვეყანაში.

ფეხბურთის თამაში და მისი მსაჯობა ერთნაირი უნდა იყოს მსოფლიოს ყველა სათამაშო მოედანზე, დაწყებული მსოფლიო თასის ფინალიდან და დამთავრებული ყველაზე პატარა სოფლამდე. თუმცა, ქვეყანაში ადგილობრივი ფეხბურთის საჭიროებებმა უნდა განსაზღვროს რამდენ ხანს უნდა გაგრძელდეს თამაში, რამდენ ადამიანს შეუძლია თამაშში მონაწილეობის მიღება და როგორ დაისაჯოს ზოგიერთი არასამართლიანი საქციელი.

შედეგად, IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურმა გენერალურმა სხდომამ, რომელიც გაიმართა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, ერთხმად მოიწონა, რომ ამიერიდან ნაციონალურ ასოციაციებს (ასევე კონფედერაციებს და FIFA-ს) უნდა ჰქონდეთ არჩევანის უფლება, შეცვალონ ფეხბურთის თამაშის წესების ყველა ან ზოგიერთი ქვემოთ მოყვანილი ორგანიზაციული არე, რისთვისაც ისინი პასუხისმგებელნი არიან:

ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემღუდულთა და მასობრივი ფეხბურთისთვის:

- სათამაშო მოედნის ზომა
- ბურთის ზომა, წონა ან მასალა, რომლისგანაც ის დამზადებულია
- ბოძებს შორის ან ძელიდან მიწის ზედაპირამდე მანძილი
- თამაშის ორი (თანაბარი) ტაიმის (და დამატებითი დროის ორი თანაბარი ტაიმის) ხანგრძლივობა
- უკუშეცვლების გამოყენება
- დროებით გაძევების გამოყენება ზოგიერთი/ყველა გაფრთხილებისთვის

ნებისმიერი დონისთვის, გარდა შეჯიბრებებისა უმაღლესი ლიგის კლუბების პირველი გუნდების ან “A” კატეგორიის ეროვნული გუნდების მონაწილეობით:

- შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, რომელიც გუნდს უფლება აქვს გამოიყენოს არის ხუთი, ჭაბუკთა ფეხბურთის გარდა, სადაც მაქსიმუმ განსაზღვრული იქნება ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს მიერ

ამის გარდა, ეროვნული ასოციაციებისთვის შემდგომი მოქნილობის მისანიჭებლად, რათა მათ სარგებლობა მოუტანონ და განავითარონ ადგილობრივი ფეხბურთი, IFAB-ის ყოველწლიურმა გენერალურმა სხდომამ დაამტკიცა შემდეგი ცვლილებები, რომლებიც ეხება ფეხბურთის „კატეგორიებს“:

- ქალთა ფეხბურთი აღარ არის განცალკევებული კატეგორია და ამჟამად გააჩნია იგივე სტატუსი, რაც მამაკაცთა ფეხბურთს
- ასაკობრივი შეზღუდვები ჭაბუკებისთვის და ვეტერანებისთვის მოხსნილია - ეროვნულ ასოციაციებს, კონფედერაციებს და FIFA-ს გააჩნიათ მოქნილობა, რათა განსაზღვრონ ასაკობრივი შეზღუდვები ამ კატეგორიებისთვის
- ყოველი ეროვნული ასოციაცია დაადგენს, თუ რომელი შეჯიბრებები ფეხბურთის ყველაზე დაბალ დონეებზე არის განსაზღვრული, როგორც „მასობრივი“ ფეხბურთი

ნებართვები სხვა მოდიფიკაციებისთვის

ეროვნულ ასოციაციებს გააჩნიათ არჩევანის უფლება დაამტკიცონ სხვადასხვა მოდიფიკაციები სხვადასხვა შეჯიბრებებისთვის - აუცილებელი არ არის მათი უნივერსალური გამოყენება ან ყოველი მათგანის გამოყენება. თუმცა, IFAB-ის ნებართვის გარეშე სხვა მოდიფიკაციები არ არის ნებადართული.

IFAB-ი სთხოვს ეროვნულ ასოციაციებს აცნობონ მას, თუ რა მოდიფიკაციები და რომელ დონეზე არის გამოყენებული, ვინაიდან ეს ინფორმაცია და განსაკუთრებით მიზეზი/მიზეზები, თუ რატომ არის მოდიფიკაციები გამოყენებული, შესაძლოა დაგვეხმაროს განვითარების იდეების/სტრატეგიების იდენტიფიცირებაში, რაც IFAB-ს შეუძლია გაუზიაროს სხვა ეროვნულ ასოციაციებს ფეხბურთის განვითარებაში დასახმარებლად.

IFAB-ი ასევე უაღრესად დაინტერესებულია მოისმინოს აზრი თამაშის წესების სხვა, შესაძლო მოდიფიკაციების შესახებ, რამაც შესაძლოა გაზარდოს თამაშში მონაწილეობა, ფეხბურთი გახადოს უფრო მიმზიდველი და ხელი შეუწყოს მის განვითარებას მთელს მსოფლიოში.

IFAB®

სახელმძღვანელო დროებით გაძევებისთვის (sin bins)

IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც ჩატარდა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, დამტკიცდა დროებით გაძევების (sin bins) გამოყენება ყველა ან ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის/ყვითელი ბარათისთვის ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში, შეჯიბრების ჩამტარებელი ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში.

მითითება დროებით გაძევებისთვის შეიძლება ნახოთ:

მე-5 წესში - მსაჯი (უფლებები და მოვალეობები):

სადისციპლინო სანქცია

მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება უჩვენოს ყვითელი ან წითელი ბარათები და იქ, სადაც შეჯიბრების წესებით დაშვებულია, დროებით გააძევოს მოთამაშე მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედანზე ყოფნამდე, მათ შორის შესვენების, დამატებითი დროის და 11მ ნიშნულიდან დარტყმების დროს.

დროებით გაძევებაა, როდესაც მოთამაშე ჩაიდენს გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯად დარღვევას და დაუყოვნებლივ არის დასჯილი თამაშის მომდევნო ნაწილში მონაწილეობის „შეჩერებით“. არსი მდგომარეობს იმაში, რომ „მყისიერ დასჯას“ გააჩნია მნიშვნელოვანი და დადებითი ზეგავლენა დამრღვევ მოთამაშეზე და პოტენციურად, მოთამაშის გუნდზე.

ეროვნულმა ასოციაციამ, კონფედერაციამ ან FIFA-მ უნდა დაამტკიცოს დროებით გაძევების პროტოკოლი (შეჯიბრების წესებში გამოსაქვეყნებლად) ქვემოთ მოყვანილი სახელმძღვანელოს ფარგლებში:

მხოლოდ მოთამაშეები

- დროებით გაძევება გამოიყენება მხოლოდ მოთამაშეების მიმართ (მათ შორის მეკარეების მიმართაც), მაგრამ არა სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშეების მიმართ, რომლებმაც ჩაიდინეს ყვითელი ბარათით დასჯადი დარღვევები

მსაჯის სიგნალი

- დროებით გაძევებას მსაჯი აღნიშნავს ყვითელი ბარათის ჩვენებით და შემდეგ ნათლად მიუთითებს, ორივე ხელის გამოყენებით, დროებითი გაძევების ადგილისკენ (როგორც წესი, მოთამაშეთა ტექნიკური ზონისკენ)

დროებით გაძევების პერიოდი

- დროებით გაძევების ხანგრძლივობა ერთნაირია ყველა დარღვევისთვის
- დროებით გაძევების ხანგრძლივობა უნდა იყოს მთლიანი სათამაშო დროის 10%-დან 15%-მდე (მაგ.: 10 წუთი 90 წუთიან მატჩში; 8 წუთი 80 წუთიან მატჩში)
- დროებით გაძევების პერიოდი იწყება, როდესაც თამაში განახლდება მოთამაშის მიერ სათამაშო მოედნის დატოვების შემდეგ
- მსაჯმა დროებით გაძევების პერიოდში უნდა გაითვალისწინოს ნებისმიერი დრო, რომელიც "დაიკარგა" თამაშის გაჩერებაზე, რითვისაც "დამატებული დრო" მიმატებული იქნება ყოველი ტაიმის ბოლოს (მაგ.: შეცვლა, ტრავმა და ა.შ.)
- შეჯიბრების წესმა უნდა განსაზღვროს, თუ ვინ დაეხმარება მსაჯს გაძევების პერიოდის აღრიცხვაში - ის შეიძლება იყოს დელეგატი, სათადარიგო მსაჯი ან ნეიტრალური მსაჯის ასისტენტი; ასევე, ის შეიძლება იყოს გუნდის ოფიციალური პირი
- როგორც კი დროებით გაძევების პერიოდი დასრულდება, მოთამაშეს შეუძლია დაბრუნდეს გვერდითი ხაზიდან მსაჯის ნებართვით, რომელიც შეიძლება მიცემული იქნას ბურთის თამაშში ყოფნისას
- მსაჯს გააჩნია საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლება, თუ როდის შეიძლება დაბრუნდეს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე
- დროებით გაძევებული მოთამაშე არ შეიძლება იყოს შეცვლილი დროებით გაძევების პერიოდის დასრულებამდე (თუმცა არა მაშინ, თუ გუნდმა უკვე გამოიყენა ყველა ნებადართული შეცვლა)
- თუ დროებით გაძევების პერიოდი არ იქნა დასრულებული პირველი ტაიმის ბოლოსთვის (ან მეორე ტაიმის ბოლოსთვის, როდესაც დამატებითი დრო უნდა იქნას დანიშნული), დროებით გაძევების პერიოდის დარჩენილი ნაწილი უნდა გაგრძელდეს მეორე ტაიმის დასაწყისიდან (დამატებითი დროის დასაწყისიდან)
- მოთამაშეს, რომლის დროებით გაძევების პერიოდი არ არის ამოწურული მატჩის დასრულებისას, უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს 11მ დარტემების შესრულებაში

დროებითი გაძევების ზონა

- დროებითი გაძევებული მოთამაშე უნდა დარჩეს ტექნიკურ ზონაში (თუ ასეთი არსებობს) ან გუნდის მწვრთნელთან/ტექნიკურ პერსონალთან, თუ არ მონაწილეობს მოთელვაში (იმ პირობებში, როგორც სათადარიგო მოთამაშეები)

დარღვევები დროებითი გაძევების დროს

- დროებითი გაძევებული მოთამაშე, რომელიც ჩაიდენს ყვითელი ან წითელი ბარათით დასჯად დარღვევას მისი დროებითი გაძევების პერიოდის განმავლობაში, აღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში და ვერ იქნება ჩანაცვლებული ან შეცვლილი

შემდგომი სადისციპლინო სანქციები

- შეჯიბრებებმა/ეროვნულმა ასოციაციებმა უნდა განსაზღვრონ მოხსენდეს თუ არა დროებითი გაძევება შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს და განხორციელდეს თუ არა რაიმე შემდგომი სადისციპლინო სანქციები, მაგ.: მონაწილეობის შეჩერება გარკვეული რაოდენობის დროებითი გაძევების დაგროვებისთვის, როგორც გაფრთხილებების (ყვითელი ბარათების) შემთხვევაში

დროებითი გაძევების სისტემა

შეჯიბრებამ შეიძლება გამოიყენოს რომელიმე ქვემოთ მოყვანილი დროებითი გაძევების სისტემებიდან:

- სისტემა A - ყოველი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)
- სისტემა B - ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)

სისტემა A - დროებითი გაძევება ყოველი ყვითელი ბარათისთვის

- ყველა გაფრთხილება (ყვითელი ბარათი) ისჯება დროებითი გაძევებით
- მოთამაშე, რომელიც მიიღებს მე-2 გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს) იმავე მატჩში:
 - მიიღებს მეორე დროებითი გაძევებას და ვეღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში
 - შეიძლება იქნას ჩანაცვლებული სათადარიგო მოთამაშით მეორე დროებითი გაძევების პერიოდის დასრულებისას, თუ მოთამაშის გუნდმა არ გამოიყენა ამ მომენტისთვის შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა (იმის გამო, რომ გუნდი უკვე იქნა „დასჯილი“ იმით, რომ თამაშობდა ამ მოთამაშის გარეშე დროებითი გაძევების 2 პერიოდის განმავლობაში)

სისტემა B – დროებითი გაძევება ზოგიერთი გაფრთხილებისთვის (ყვითელი ბარათისთვის)*

- დროებითი გაძევებით დაისჯება გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯადი დარღვევები წინასწარ განსაზღვრული სიის მიხედვით
- ყველა სხვა, გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით) დასჯადი დარღვევები, დაისჯება გაფრთხილებით (ყვითელი ბარათით)
- მოთამაშე, რომელიც დროებით იყო გაძევებული და შემდეგ მიიღებს გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს), აგრძელებს თამაშს
- მოთამაშეს, რომელმაც მიიღო გაფრთხილება (ყვითელი ბარათი) და შემდეგ იღებს დროებით გაძევებას, შეუძლია თამაშის გაგრძელება დროებით გაძევების პერიოდის დასრულების შემდეგ
- მოთამაშე, რომელიც იღებს მეორე დროებით გაძევებას იმავე მატჩში, მოიხდის მეორე სასჯელს და შემდგომ ვეღარ მიიღებს მონაწილეობას მატჩში. მოთამაშე შეიძლება ჩანაცვლებული იქნას სათადარიგო მოთამაშით მეორე დროებით გაძევების პერიოდის დასრულებისას, თუ ამ მომენტისთვის მოთამაშის გუნდმა არ გამოიყენა შეცვლების მაქსიმალური რაოდენობა, მაგრამ მოთამაშე, რომელმაც ასევე მიიღო ყვითელი ბარათი (რომელიც არ ისჯება დროებით გაძევებით), არ შეიძლება იქნას ჩანაცვლებული ან შეცვლილი
- მოთამაშე, რომელიც იღებს მეორე გაფრთხილებას (ყვითელ ბარათს) იმავე მატჩში, იქნება გაძევებული და ვეღარ მიიღებს შემდგომ მონაწილეობას მატჩში და ვერ იქნება ჩანაცვლებული/შეცვლილი

**ზოგიერთი შეჯიბრებისთვის შეიძლება სასარგებლო იყოს დროებით გაძევების გამოყენება მხოლოდ გაფრთხილებებისთვის (ყვითელი ბარათებისთვის) ისეთ დარღვევებზე, რომლებიც ეხება „მიუღებელ“ ქცევას, მაგ.:*

- სიმულაცია
- მეტოქე გუნდისთვის მატჩის განახლებაში განზრახ ხელის შეშლა
- უთანხმოების გამოხატვა ან სიტყვიერი კომენტარები ან ჟესტები
- იმედისმომცემი შეტევის ჩაშლა შეკავებით, მოქაჩვით, ბიძგით ან ხელით თამაშით
- დამრტყმელი იყენებს აკრძალულ ცრუ მოძრაობებს 11მ დარტყმისას

სახელმძღვანელო უკუშეცვლებისთვის

IFAB-ის 131-ე ყოველწლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც ჩატარდა ლონდონში 2017 წლის 3 მარტს, დამტკიცდა უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში. შეჯიბრების ჩამტარებელი ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA -ს თანხმობის შემთხვევაში.

მითითება უკუშეცვლებზე შეიძლება ნახოთ:

მე-3 წესში - მოთამაშეები (შესვლების რაოდენობა):

უკუშეცვლები

- ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში შესაძლებელია უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშემზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში.

„უკუშეცვლის სათადარიგო მოთამაშე“ არის მოთამაშე, რომელმაც უკვე ითამაშა მატჩში და შეცვლილი იქნა (შეცვლილი მოთამაშე) და შემდგომ ბრუნდება მატჩში სათამაშოდ სხვა რომელიმე მოთამაშის ჩანაცვლებით.

შეცვლილი მოთამაშისთვის მატჩში სათამაშოდ მოედანზე დაბრუნების ნებართვასთან ერთად, უკუშეცვლის სათადარიგო მოთამაშის მიმართ გამოიყენება მე-3 წესის და თამაშის წესების მოთხოვნები. კერძოდ, დაცული უნდა იყოს მე-3 წესში აღწერილი შეცვლის პროცედურა.

IFAB®

תלכס

01

სათამაშო მოედანი

1. მოედნის საფარი

სათამაშო მოედანი უნდა იყოს მთლიანად ბუნებრივი ან, თუ ნებადართულია შეჯიბრების დებულების მიერ, მთლიანად ხელოვნური სათამაშო საფარის, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც შეჯიბრების დებულებით, ნებადართულია ხელოვნური და ბუნებრივი მასალების ინტეგრირებული კომბინაცია (ჰიბრიდული სისტემა).

ხელოვნური საფარი უნდა იყოს მწვანე ფერის.

FIFA-ს წევრი ასოციაციების წარმომადგენელ გუნდებს შორის შეჯიბრებებში ან საერთაშორისო საკლუბო შეჯიბრებებში გამოყენებული ხელოვნური საფარი უნდა აკმაყოფილებდეს „საფეხბურთო საფარისთვის FIFA-ს ხარისხის პროგრამას“ ან „საერთაშორისო მატჩის სტანდარტს“, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც გაცემულია IFAB-ის სპეციალური ნებართვა.

2. მოედნის დასახევა

სათამაშო მოედანი უნდა იყოს მართკუთხა ფორმის, უწყვეტი და უსაფრთხო ხაზებით მონიშნული; ბუნებრივი მოედნების დასახეზად შესაძლოა გამოყენებულ იქნას ხელოვნური სათამაშო საფარის მასალა, იმ პირობით, რომ ის არ არის სახიფათო. ეს ხაზები ეკუთვნის იმ არეალს, რომელსაც შემოსაზღვრავენ.

სათამაშო მოედანი მხოლოდ 1 წესში მითითებული ხაზებით უნდა იყოს მონიშნული. იქ, სადაც გამოყენებულია ხელოვნური საფარი, სხვა ხაზების არსებობა დასაშვებია, იმ პირობით, რომ ისინი განსხვავებული ფერის არიან და მკვეთრად განსხვავდებიან საფეხბურთო ხაზებისგან.

მოედნის შემოსაზღვრელი ორი უფრო გრძელი ხაზი არის გვერდითი ხაზი. ორი უფრო მოკლე ხაზი არის კარის ხაზი.

სათამაშო მოედანი გაცოფილია ორ ნაწილად შუა ხაზით, რომელიც აკავშირებს გვერდითი ხაზების შუა წერტილებს.

ცენტრის ნიშნული აღნიშნულია შუა ხაზის ცენტრში. მის ირგვლივ შემოხაზულია წრე 9.15 მ (10 იარდი) რადიუსით.

შესაძლებელია მოედნის მონიშვნა მის საზღვრებს გარეთ, კუთხურის რკალიდან 9.15 მ (10 იარდი) დაშორებით, კარის ხაზისა და გვერდითი ხაზის მართობულად.

ყველა ხაზი უნდა იყოს ერთნაირი სიგანის და არ უნდა აღემატებოდეს 12 სმ-ს (5 დუიმი). კარის ხაზების სიგანე უნდა იყოს კარის ბოძების და ძელის სიგანის ტოლი.

მოთამაშე, რომელიც გაავლებს აკრძალულ ხაზებს სათამაშო მოედანზე, გაფრთხილებული უნდა იყოს არასპორტული საქციელისთვის. თუ მსაჯი შეამჩნევს, რომ ეს გაკეთდა თამაშის მსვლელობისას, მოთამაშე გაფრთხილებული იქნება ბურთის თამაშიდან გასვლისთანავე.

3. ზომები

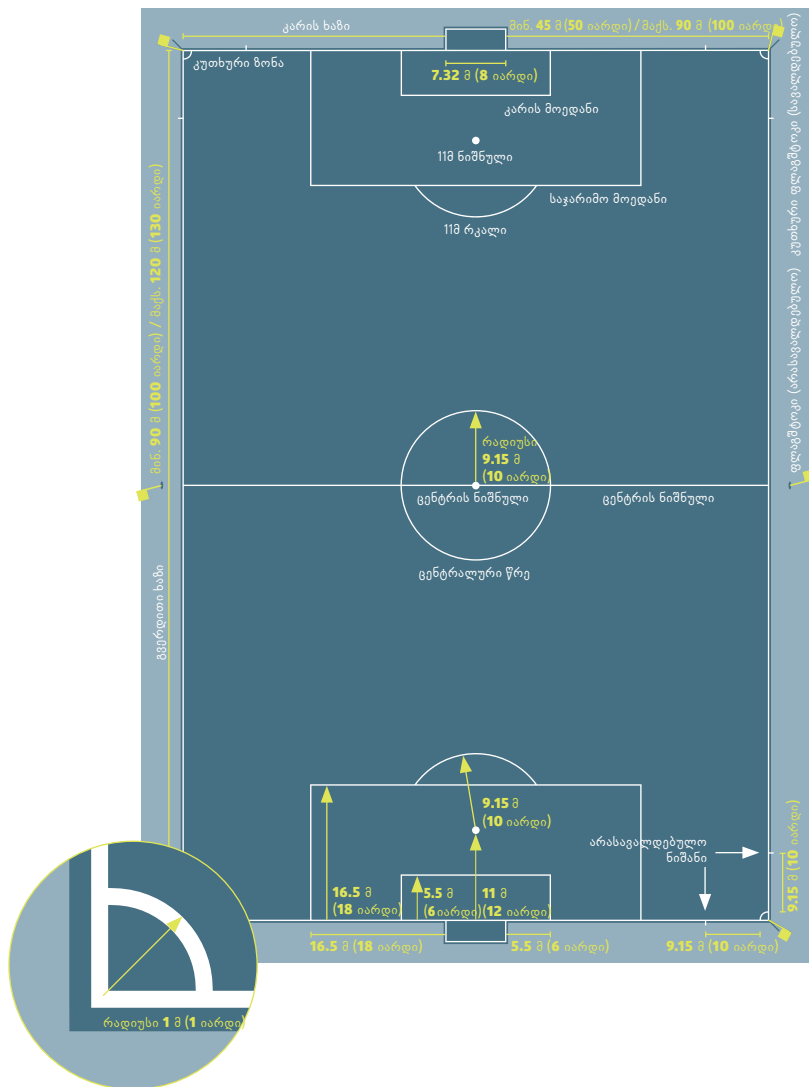
გვერდითი ხაზი კარის ხაზზე გრძელი უნდა იყოს.

• სიგრძე (გვერდითი ხაზი):	• სიგანე (კარის ხაზი):
მინიმუმ 90 მ (100 იარდი)	მინიმუმ 45 მ (50 იარდი)
მაქსიმუმ 120 მ (130 იარდი)	მაქსიმუმ 90 მ (100 იარდი)

4. ზომები საერთაშორისო მატიჩებისთვის

• სიგრძე (გვერდითი ხაზი):	• სიგანე (კარის ხაზი):
მინიმუმ 100 მ (110 იარდი)	მინიმუმ 64 მ (70 იარდი)
მაქსიმუმ 110 მ (120 იარდი)	მაქსიმუმ 75 მ (80 იარდი)

შეჯიბრების ჩამტარებელმა შეიძლება განსაზღვროს გვერდითი და კარის ხაზის სიგრძე ზემოთ აღნიშნულ ფარგლებში.

- ზომები აიღება ხაზების გარეთა მხრიდან, ვინაიდან ყოველი ხაზი არის იმ არეალის ნაწილი, რომელსაც შემოსაზღვრავს
- 11მ ნიშნული იზომება ნიშნულის ცენტრიდან კარის ხაზის გარე მხარემდე

5. კარის მოედანი

კარის ორივე ბოძის შიდა მხრიდან კარის ხაზის გასწვრივ გადაზომება 5.5 მ (6 იარდი), საიდანაც მოედნის სიღრმეში, კარის ხაზის მართობულად გაივლება ორი ხაზი, რომლებიც 5.5 მ (6 იარდი) მანძილზე შეერთდება კარის ხაზის პარალელური ხაზით. ამ ხაზებით და კარის ხაზით შემოსაზღვრული ზონა არის კარის მოედანი.

6. საჯარიმო მოედანი

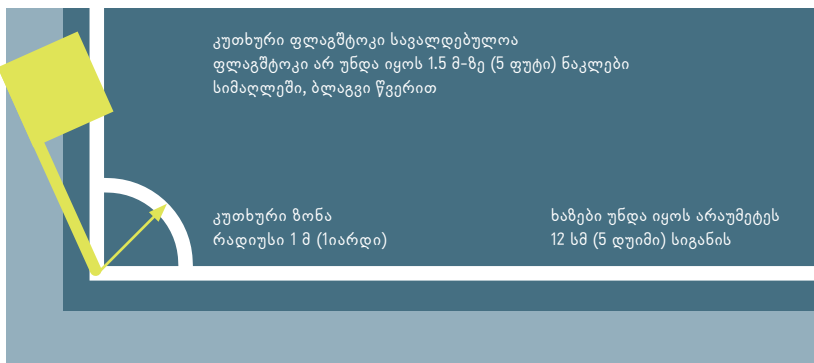
კარის ორივე ბოძის შიდა მხრიდან კარის ხაზის გასწვრივ გადაზომილია 16.5 მ (18 იარდი), საიდანაც მოედნის სიღრმეში, კარის ხაზის მართობულად გავლებულია ორი ხაზი, რომლებიც 16.5 მ (18 იარდი) მანძილზე შეერთდება კარის ხაზის პარალელური ხაზით. ამ ხაზებით და კარის ხაზით შემოსაზღვრული ზონა არის საჯარიმო მოედანი.

ყოველ საჯარიმო მოედანში აღინიშნება 11მ ნიშნული – კარის ბოძებს შორის შუა წერტილიდან 11მ (10 იარდი) მანძილზე და მათგან თანაბარი მანძილის დაშორებით.

ორივე საჯარიმო მოედნის გარეთ შემოივლება 9.15 მ (10 იარდი) რადიუსის რკალი, რომლის ცენტრს წარმოადგენს 11მ ნიშნული.

7. კუთხური ზონა

კუთხური ზონა განსაზღვრულია 1 მ (1 იარდი) რადიუსის მეოთხედი რკალით, რომლებიც გავლებულია ყოველი კუთხური ფლაგშტოკიდან სათამაშო მოედნის შიგნით.

8. ფლაგშტოკები

მოედნის ყოველ კუთხეში განთავსებულია ფლაგშტოკები, არანაკლებ 1.5 მ (5 ფუტი) სიმაღლის, ოვალური ზედა ბოლოთი, რომლებზეც აღმები უნდა იყოს დამაგრებული.

კუთხური ფლაგშტოკები ასევე შეიძლება განთავსდეს მოედნის შუა ხაზის ორივე ბოლოში, გვერდითი ხაზიდან 1 მ (1 იარდი) დაშორებით.

9. ტექნიკური ზონა

ტექნიკური ზონა განკუთვნილია იმ მატჩებისთვის, რომლებიც ტარდება სტადიონებზე, სადაც არსებობს დასაჯდომი ადგილები გუნდების ოფიციალური პირების, სათადარიგო მოთამაშეებისა და შეცვლილი მოთამაშეებისთვის, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ:

- ტექნიკური ზონა გრძელდება დასაჯდომი ადგილიდან ორივე მხარეს მხოლოდ 1 მ (1 იარდი) მანძილზე და გვერდით ხაზამდე სულ ცოტა 1 მ-ის (1 იარდი) დაშორებით
- ამ ზონის საზღვრების დასადგენად გამოყენებული უნდა იყოს ხაზები
- იმ პირების რაოდენობა, ვისაც უფლება აქვთ დაიკავონ ადგილები ტექნიკურ ზონაში, განისაზღვრება შეჯიბრების დებულებით
- ტექნიკურ ზონაში მყოფი პირები:
 - იდენტიფიცირებული უნდა იყვნენ მატჩის დაწყებამდე შეჯიბრების დებულების შესაბამისად
 - უნდა მოიქცნენ შესაბამისი პასუხისმგებლობით
 - დარჩნენ მის საზღვრებში, გარდა განსაკუთრებული შემთხვევებისა. მაგ.: ფიზიოთერაპევტი/ექიმი შედის სათამაშო მოედანში მსაჯის ნებართვით დაშავებული მოთამაშის შემოწმების მიზნით
- მხოლოდ ერთ პირს აქვს უფლება ერთი და იმავე დროს ტექნიკური ინსტრუქციები მისცეს ტექნიკური ზონიდან

10. კარი

კარი განთავსებული უნდა იყოს ყოველი კარის ხაზის ცენტრში.

კარი შედგება ორი ვერტიკალური ბოძისგან, რომლებიც თანაბარი მანძილითაა დაშორებული კუთხური ალმებისგან და ზევით შეერთებულია ჰორიზონტალური ძელით. ბოძები და ძელი დამზადებული უნდა იყოს ნებადართული მასალისგან. ისინი უნდა იყოს კვადრატული, მართკუთხა, წრიული ან ელიფსური კვეთის და არ უნდა იყოს სახიფათო.

მანძილი ბოძების შიდა კონტურებს შორის არის 7.32 მ (8 იარდი), ხოლო მანძილი მიწის ზედაპირიდან ძელის ქვედა კონტურამდე არის 2.44 მ (8 ფუტი).

კარის ბოძების განლაგება კარის ხაზის მიმართ უნდა იყოს გრაფიკული ნახაზების მიხედვით.

ბოძები და ძელი უნდა იყოს თეთრი ფერის, უნდა ჰქონდეთ ერთი და იგივე სიგანე და სიღრმე და ის არ უნდა აღემატებოდეს 12 სმ-ს (5 დუმიმ).

თუ ძელი დაზიანდა ან ჩამოვარდა, თამაში უნდა შეჩერდეს, ვიდრე ძელი არ შეკეთდება ან არ მოთავსდება თავის ადგილზე. თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთით. თუ ვერ ხერხდება ძელის შეკეთება, მატჩი უნდა შეწყდეს. დაუშვებელია თოკის ან რაიმე მოქნილი ან საშიში მასალის გამოყენება ძელის ნაცვლად.

ბადე შესაძლებელია მიმაგრებული იყოს კარზე და კარის უკან მიწაზე; ის საიმედოდ უნდა იყოს დამაგრებული და ხელს არ უნდა უშლიდეს მეკარეს.

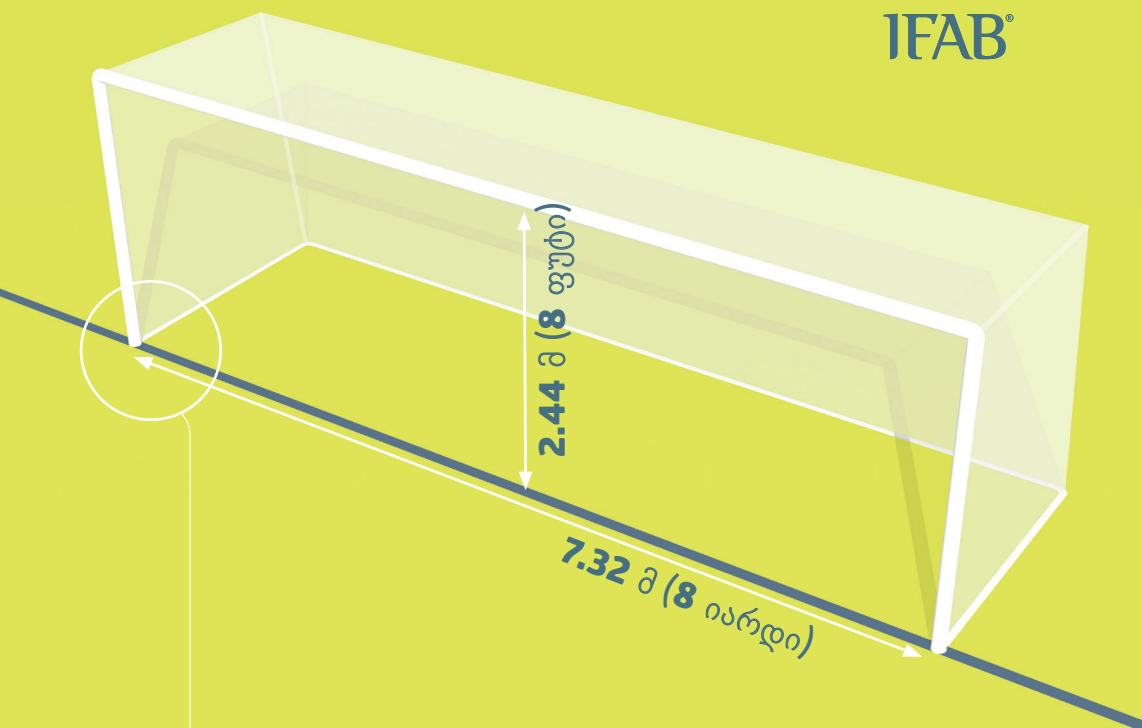
უსაფრთხოება

ორივე კარი (მათ შორის პორტატული კარი) მყარად უნდა იყოს დამაგრებული მიწაზე.

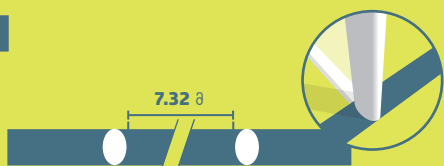
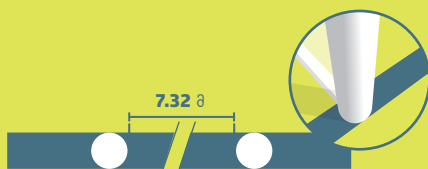
11. გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია (GLT)

GLT სისტემები შესაძლოა გამოყენებული იყოს იმის დასადგენად, გატანილი იქნა თუ არა გოლი და მსაჯის გადაწყვეტილების მხარდასაჭერად.

იქ, სადაც გამოყენებულია გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია, შესაძლოა ნებადართული იყოს კარის კარკასის მოდიფიკაციები GLT-თვის განკუთვნილ „FIFA-ს ხარისხის პროგრამის“ და თამაშის წესების შესაბამისად. გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიის გამოყენება გათვალისწინებული უნდა იყოს შეჯიბრების დებულებაში.

კარის ბოძების განლაგება კარის ხაზის მიმართ უნდა იყოს ქვემოთ მოცემული გრაფიკული ნახაზების მიხედვით

გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიის (GLT) პრინციპები

GLT გამოიყენება უშუალოდ კარის ხაზისთვის და მხოლოდ იმის დასადგენად, გატანილი იქნა თუ არა გოლი.

გატანილი გოლის ინდიკაცია უნდა იყოს მყისიერი და ავტომატურად დამოწმებული ერთი წამის ფარგლებში GLT სისტემის საშუალებით მხოლოდ მატჩის ოფიციალური პირებისთვის (მსაჯის საათის მეშვეობით, ვიზუალური სიგნალის და ვიბრაციის დახმარებით).

GLT-ის მოთხოვნები და სპეციფიკაციები

თუ GLT გამოყენებულია შეჯიბრების მატჩებში, შეჯიბრების ორგანიზატორები უნდა დარწმუნდნენ, რომ სისტემა სერტიფიცირებულია ქვემოთ მოყვანილი ერთი რომელიმე სტანდარტის შესაბამისად:

- FIFA Quality PRO
- FIFA Quality
- IMS - INTERNATIONAL MATCH STANDARD

დამოუკიდებელმა შემოწმებელმა ორგანიზაციამ უნდა შეამოწმოს სხვადასხვა ტექნოლოგიების მომწოდებლების სისტემების აკურატულობა და გამოსადეგობა GLT-თვის FIFA-ს ხარისხის პროგრამის "ტესტირების სახელმძღვანელოს" შესაბამისად. თუ ტექნოლოგია არ ფუნქციონირებს „ტესტირების სახელმძღვანელოს“ შესაბამისად, მაშინ მსაჯმა არ უნდა გამოიყენოს GLT სისტემა და უნდა მოახსენოს ამის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს.

იქ, სადაც გამოყენებულია GLT, მსაჯმა უნდა შეამოწმოს ტექნოლოგიის გამოსადეგობა მატჩამდე, როგორც ეს დადგენილია „ტესტირების სახელმძღვანელოში“.

12. კომერციული რეკლამა

დაუშვებელია ნებისმიერი სახის კომერციული რეკლამის - რეალურის ან ვირტუალურის - განთავსება სათამაშო მოედანზე, მიწის ზედაპირზე კარის ბადით შემოსაზღვრულ ზონაში, ტექნიკურ ზონაში ან მსაჯისთვის გამოყოფილ ინციდენტების ვიდეო გადმოწმების ზონაში (RRA) ან მიწის ზედაპირზე 1 მ-ზე (1 იარდი) უფრო ახლოს სათამაშო მოედნის შემოსაზღვრელი ხაზებიდან, გუნდების მოედანზე გასვლის მომენტიდან მოედნიდან გამოსვლამდე პირველი ტაიმის ბოლოს, მეორე ტაიმის სათამაშოდ გუნდების მოედანზე დაბრუნების მომენტიდან მატჩის დასრულებამდე. დაუშვებელია რეკლამის განთავსება კარზე, ბადეზე, კუთხური აღმის ფლაგშტოკებზე ან მათ აღმებზე. ასევე, დაუშვებელია ამ საგნებზე დამატებითი მოწყობილობების (კამერები, მიკროფონები და ა.შ.) დამაგრება.

ამის გარდა, ვერტიკალურ სიბრტყეში განთავსებული რეკლამა დაშორებული უნდა იყოს სულ მცირე:

- 1 მ-ით (1 იარდი) გვერდითი ხაზებიდან
- ისეთივე მანძილით კარის ხაზიდან, როგორიცაა კარის ბადის სიღრმე
- 1 მ-ით (1 იარდი) კარის ბადიდან

13. ლოგოტიპები და ემბლემები

სათამაშო დროის განმავლობაში აკრძალულია FIFA-ს, კონფედერაციების, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების, შეჯიბრებების, კლუბების ან მათი ორგანოების წამომადგენლობითი ლოგოტიპების ან ემბლემების – რეალურის ან ვირტუალურის – რეპროდუცირება სათამაშო მოედანზე თამაშის მიმდინარეობისას, კარის ბადეებზე და მათ მიერ შემოსაზღვრულ ზონაში, კარზე და კუთხურის ფლაგშტოკებზე. ისინი დაშვებულია ფლაგშტოკების ალმებიზე.

14. მსაჯის ვიდეო ასისტენტები (VAR's)

მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეო ასისტენტები, უნდა არსებობდეს ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR) და სულ მცირე ერთი, მსაჯისთვის გამოყოფილი ინციდენტების ვიდეო გადამოწმების ზონა (RRA).

ვიდეო სამუშაო ოთახი (VOR)

ვიდეო სამუშაო ოთახი წარმოადგენს მსაჯის ვიდეო ასისტენტის (VAR), მისი ასისტენტის (AVAR) და გამეორების ოპერატორის (RO) სამუშაო ოთახს; ის შეიძლება იყოს სტადიონზე, სტადიონთან ახლოს ან უფრო შორ მანძილზე. მხოლოდ უფლებამოსილ პირებს აქვთ უფლება მატჩის დროს შევიდნენ ვიდეო სამუშაო ოთახში ან იყვნენ კომუნიკაციაში მსაჯის ვიდეო ასისტენტთან, მის ასისტენტთან ან გამეორების ოპერატორთან.

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული.

მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონა (RRA)

იმ მატჩებში, სადაც გამოყენებულია მსაჯის ვიდეო ასისტენტი, უნდა არსებობდეს სულ მცირე ერთი RRA (მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონა), სადაც მსაჯი ახორციელებს ინციდენტების გადამოწმებას მოედანზე (OFR). RRA უნდა იყოს:

- ხილულ ადგილას სათამაშო მოედნის გარეთ
- ნათლად მონიშნული

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი რომელიც შევა მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში, იქნება გაფრთხილებული.

IFAB®

הכנס

02

ბურთი

1. ხარისხი და პარამეტრები

ყველა ბურთი უნდა იყოს:

- სფეროსებრი
- დამზადებული შესაბამისი მასალისაგან
- 68 სმ-დან (28 დუიმი) 70 სმ-მდე (27 დუიმი) გარშემოწერილობის
- 410 გრ-დან (16 უნცია) 450 გრ-მდე (14 უნცია) წონის მატრის დაწყებისას
- 0.6 - 1.1 ატმოსფეროს (600 - 1100 ბრ/სმ2) წნევის ზღვის დონეზე (8.5 კგძ/კვ.დ-15.6 კგძ/კვ. დ)

FIFA-ს ან კონფედერაციების ეგიდით ორგანიზებული ყველა ოფიციალური შეჯიბრების მატჩებში გამოყენებული ყველა ბურთი უნდა ატარებდეს ქვემოთ მოყვანილიდან ერთ-ერთ ნიშანს:

- FIFA Quality PRO

- FIFA Quality

- IMS - INTERNATIONAL MATCH STANDARD

ყოველი ნიშანი აჩვენებს, რომ ბურთმა გაიარა ოფიციალური შემოწმება და შესაბამება ამ ნიშნის განსაკუთრებულ ტექნიკურ მოთხოვნებს, მე-2 წესში მოყვანილ მინიმალურ სპეციფიკაციებთან ერთად და დამტკიცებული უნდა იყოს IFAB-ის მიერ. ტესტების ჩამტარებელ ორგანიზაციებს ამტკიცებს FIFA.

იქ, სადაც გამოყენებულია გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია (GLT), ბურთები, რომლებშიც ინტეგრირებულია ტექნოლოგია, უნდა ატარებდნენ ზემოთმოყვანილი ხარისხის ნიშნებიდან ერთ-ერთს.

ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების შეჯიბრებებში შესაძლოა მოთხოვნილი იყოს ისეთი ბურთების გამოყენება, რომლებიც ატარებენ ამ ნიშნებიდან ერთ-ერთს.

იმ ოფიციალური შეჯიბრებების მატჩებში, რომლებიც ტარდება FIFA-ს, კონფედერაციების ან ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციების ეგიდით, დაუშვებელია ბურთზე ყოველგვარი რეკლამის განთავსება, გარდა შეჯიბრების, შეჯიბრების ორგანიზატორის ლოგოტიპის/ემბლემის და ავტორიზებული დამამზადებლის სავაჭრო ნიშნისა. ასეთი ნიშნების ზომები და რაოდენობა შესაძლოა შეიზღუდოს შეჯიბრების დებულებით.

2. დაზიანებული ბურთის შეცვლა

თუ ბურთი დაზიანდა:

- თამაში უნდა გაჩერდეს და
- განახლდეს სათადარიგო ბურთით და „სადავო“ ბურთით იმ ადგილიდან, სადაც ბურთი დაზიანდა

თუ ბურთი დაზიანდა საწყისი დარტყმისას, კარიდან დარტყმისას, კუთხური დარტყმისას, საჯარიმო დარტყმისას, 11მ დარტყმისას ან ბურთის შემოვლებისას, თამაშის განახლება უნდა განმეორდეს.

თუ ბურთი დაზიანდა 11მ დარტყმისას ან დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან, მისი წინ მოძრაობისას და ვიდრე ის შეეხო მოთამაშეს, ძელს ან ბოძებს, 11მ დარტყმა უნდა განმეორდეს.

მატჩის მსვლელობისას ბურთის შეცვლა მსაჯის ნებართვის გარეშე არ შეიძლება.

3. დამატებითი ბურთები

დამატებითი ბურთები, რომლებიც პასუხობენ მე-2 წესის მოთხოვნებს, შეიძლება განთავსებული იქნენ სათამაშო მოედნის გარშემო, ხოლო მათ გამოყენებას აკონტროლებს მსაჯი.

IFAB®

IFAB®

הכנס

03

მოთამაშეები

1. მოთამაშეთა რაოდენობა

მატჩი ტარდება ორი გუნდის მონაწილეობით. თითოეულში მოთამაშეთა მაქსიმალური რაოდენობა არის თერთმეტი, მათ შორის ერთი მეკარეა. მატჩი არ შეიძლება დაიწყოს ან გაგრძელდეს, თუ რომელიმე გუნდში შვიდ მოთამაშეზე ნაკლებია.

თუ გუნდში შვიდ მოთამაშეზე ნაკლებია იმის გამო, რომ ერთმა ან უფრო მეტმა მოთამაშემ განზრახ დატოვა სათამაშო მოედანი, მსაჯი არ არის ვალდებული გააჩეროს მატჩი და შეუძლია გამოიყენოს უპირატესობა. მაგრამ, მატჩი არ შეიძლება გაგრძელდეს ბურთის თამაშიდან გასვლის შემდეგ, თუ გუნდში არ არის მინიმუმ შვიდი მოთამაშე.

თუ შეჯიბრების დებულების მიხედვით ყველა მოთამაშე და სათადარიგო მოთამაშე ჩაწერილი უნდა იყვნენ განაცხადში საწყისი დარტყმის შესრულებამდე და გუნდი იწყებს მატჩს თერთმეტზე ნაკლები მოთამაშით, მხოლოდ გუნდის განაცხადში ჩაწერილ მოთამაშეებს და სათადარიგო მოთამაშეებს შეუძლიათ მატჩში მონაწილეობის მიღება მატჩის ჩატარების ადგილას მისვლისთანავე.

2. შეცვლების რაოდენობა

ოფიციალური შეჯიბრებები

შეცვლების რაოდენობა – მაქსიმუმ ხუთი, რომლებიც შეიძლება გამოყენებული იყოს ნებისმიერი ოფიციალური შეჯიბრების მატჩში, განსაზღვრული იქნება FIFA-ს, კონფედერაციის ან ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის მიერ, გარდა მამაკაცთა და ქალთა შეჯიბრებებისა უმაღლეს ლიგაში კლუბების 1 გუნდების ან "A" კატეგორიის ეროვნული გუნდების მონაწილეობით, სადაც დაშვებულია მაქსიმუმ სამი შეცვლა.

შეჯიბრების ჩატარების წესებში მითითებული უნდა იყოს:

- განაცხადში შესაცვანი სათადარიგო მოთამაშეების რაოდენობა – სამიდან თორმეტამდე.
- შეიძლება თუ არა გამოყენებული იქნას ერთი დამატებითი შეცვლა, თუ მატჩი გრძელდება დამატებით დროში (იმის მიუხედავად, გამოიყენა თუ არა უკვე გუნდმა დაშვებული შეცვლების სრული რაოდენობა)

სხვა მატჩები

“A” კატეგორიის ეროვნული გუნდების მატჩებში შესაძლებელია მაქსიმუმ თორმეტი სათადარიგო მოთამაშის შეყვანა განაცხადში, საიდანაც შესაძლებელია მაქსიმუმ ექვსი მოთამაშის გამოყენება.

ყველა სხვა მატჩში შესაძლებელია მეტი რაოდენობის შეცვლების გამოყენება, იმ პირობით, რომ:

- გუნდები მიაღწევენ შეთანხმებას მაქსიმალურ რაოდენობაზე
- მსაჯი ინფორმირებულია მატჩამდე

თუ მსაჯი არ არის ინფორმირებული ან შეთანხმება არ არის მიღწეული მატჩის დაწყებამდე, დასაშვებია მაქსიმუმ ექვსი შეცვლის გამოყენება.

უკუშეცვლები

ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს თანხმობის შემთხვევაში შესაძლებელია უკუშეცვლების გამოყენება ჭაბუკთა, ვეტერანთა, უნარშეზღუდულთა და მასობრივ ფეხბურთში.

3. შეცვლის პროცედურა

მატჩის დაწყებამდე მსაჯს უნდა წარედგინოს ყველა სათადარიგო მოთამაშის სახელი და გვარი. სათადარიგო მოთამაშე, რომლის სახელი და გვარი არ წარედგინება მსაჯს ამ დროისთვის, ვერ მიიღებს მონაწილეობას მატჩში. მოთამაშის შეცვლისას სათადარიგო მოთამაშით, აუცილებელია შემდეგი პირობების დაცვა:

- მსაჯი ინფორმირებული უნდა იყოს მოსალოდნელი შეცვლის შესახებ
- შესაცვლელი მოთამაშე:
 - იღებს მსაჯის ნებართვას დატოვოს სათამაშო მოედანი, თუ უკვე არ იმყოფება მის ფარგლებს მიღმა, და უნდა დატოვოს მოედანი შემომსაზღვრელი ხაზის უახლოეს ადგილას, თუ მსაჯი არ მიუთითებს, რომ მოთამაშემ მოედანი შეიძლება დატოვოს უშუალოდ და დაუყოვნებლივ შუა ხაზთან ან სხვა ადგილას (მაგ.: უსაფრთხოების ან ტრავმის გამო).
 - დაუყოვნებლივ უნდა წავიდეს ტექნიკურ ზონაში ან გასახედელში და ის ვეღარ მიიღებს მონაწილეობას იმავე მატჩში, თუ უკუშეცვლები არ არის ნებადართული
- თუ მოთამაშე, რომელიც უნდა შეიცვალოს, უარს აცხადებს სათამაშო მოედნის დატოვებაზე, თამაში გრძელდება

სათადარიგო მოთამაშე მოედანზე შედის მხოლოდ:

- თამაშის გაჩერებისას
- მოედნის შუა ხაზთან
- მას შემდეგ, როცა შესაცვლელი მოთამაშე გავიდა მოედნიდან
- მსაჯისგან სიგნალის მიღების შემდეგ

შეცვლის პროცედურა დასრულებულია, როდესაც სათადარიგო მოთამაშე შედის სათამაშო მოედანზე; ამ მომენტიდან ჩანაცვლებული მოთამაშე ხდება შეცვლილი მოთამაშე, ხოლო სათადარიგო მოთამაშე ხდება მოთამაშე და შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს თამაშის ნებისმიერ განახლებაში.

ყველა შეცვლილი და სათადარიგო მოთამაშე იმყოფება მსაჯის იურისდიქციის ქვეშ, იმის მიუხედავად, იღებს თუ არა მატჩში მონაწილეობას.

4. მეკარის შეცვლა

ნებისმიერ მოთამაშეს უფლება აქვს ადგილი გაუცვალოს მეკარეს იმ პირობით, რომ:

- მსაჯი ინფორმირებულია შეცვლამდე
- შეცვლა ხდება თამაშის გაჩერების დროს

5. დარღვევები და სანქციები

თუ განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე იწყებს მატჩს განაცხადში შეყვანილი მოთამაშის ნაცვლად და მსაჯი არ არის ინფორმირებული ამ ცვლილების შესახებ:

- მსაჯი თამაშის გაგრძელების ნებას დართავს განაცხადში შეყვანილ სათადარიგო მოთამაშეს
- განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშის მიმართ არ გამოიყენება სადისციპლინო სანქცია
- განაცხადში შეყვანილი მოთამაშე შეიძლება გახდეს განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე
- შეცვლების რაოდენობა არ მცირდება
- მსაჯი ატყობინებს ინციდენტის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს

თუ შეცვლა განხორციელდა პირველი ტაიმის შემდეგ შესვენების დროს ან დამატებითი დროის დაწყებამდე, პროცედურა უნდა დასრულდეს თამაშის განახლებამდე. თუ მსაჯი არ არის ინფორმირებული, განაცხადში შეყვანილ სათადარიგო მოთამაშეს შეუძლია თამაშის გაგრძელება, სადისციპლინო სანქცია არ იქნება გამოტანილი და საკითხი მოხსენდება შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს.

თუ მოთამაშე ადგილს უცვლის მეკარეს მსაჯის ნებართვის გარეშე, მსაჯი:

- აგრძელებს თამაშს
- აფრთხილებს ორივე მოთამაშეს, როდესაც ბურთი თამაშიდან გავა, მაგრამ არა იმ შემთხვევაში, როდესაც შეცვლას ადგილი აქვს შესვენების დროს (მათ შორის შესვენებისას დამატებით დროში) ან მატჩის დასასრულსა და დამატებითი დროის დაწყების და/ან 11მ დარტყმებს შორის პერიოდში

ნებისმიერი სხვა დარღვევებისთვის:

- მოთამაშეები იქნებიან გაფრთხილებული
- თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში

6. გაძევებული მოთამაშეები და სათადარიგო მოთამაშეები

მოთამაშე, რომელიც გაძევებულია:

- გუნდის განაცხადის წარდგენამდე, არ შეიძლება მოხვდეს გუნდის განაცხადში ნებისმიერი სტატუსით
- გუნდის განაცხადში შეყვანის შემდეგ და საწყის დარტყმამდე, შეიძლება ჩანაცვლებული იყოს განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშით, რომელიც თავის მხრივ არ შეიძლება ჩანაცვლებული იყოს; შეცვლების რაოდენობა, რომელიც შეიძლება გუნდმა გააკეთოს, არ მცირდება
- საწყისი დარტყმის შემდეგ, არ შეიძლება ჩანაცვლდეს

განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშე, რომელიც გაძევებულია საწყის დარტყმამდე ან მის შემდეგ, არ შეიძლება ჩანაცვლდეს.

7. ზედმეტი პირები სათამაშო მოედანზე

მწვრთნელი და სხვა ოფიციალური პირები, რომლებიც შეყვანილნი არიან გუნდის განაცხადში (მოთამაშეების და სათადარიგო მოთამაშეების გამოკლებით) წარმოადგენენ გუნდის ოფიციალურ პირებს. ნებისმიერი პირი, რომელიც არ არის შეყვანილი გუნდის განაცხადში, როგორც მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, წარმოადგენს გარეშე პირს.

თუ გუნდის ოფიციალური პირი, სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშე ან გარეშე პირი შედის სათამაშო მოედანზე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს თამაშში ჩარევას
- უზრუნველყოს პიროვნების მოედნიდან გაყვანა თამაშის გაჩერებისას
- მიიღოს შესაბამისი სადისციპლინო სანქცია

თუ თამაში გაჩერებული იქნა და მასში ჩაერია:

- გუნდის ოფიციალური პირი, სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშე, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით ან 11მ დარტყმით
- გარეშე პირი, თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთით

თუ ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და თამაშში ჩარევა ხელს არ უშლის დამცველ მოთამაშეს ითამაშოს ბურთზე და ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც თამაშში ჩარევა მოხდა შემტევი გუნდის მიერ.

8. მოთამაშე სათამაშო მოედნის გარეთ

თუ მოთამაშე, რომელიც საჭიროებს მსაჯის ნებართვას სათამაშო მოედანზე დასაბრუნებლად, ბრუნდება მსაჯის ნებართვის გარეშე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში (თუმცა არა დაუყოვნებლივ, თუ მოთამაშე არ ერევა თამაშში ან ხელს არ უშლის მატჩის ოფიციალურ პირს ან, თუ შესაძლებელია უპირატესობის გამოყენება)
- გააფრთხილოს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე ნებართვის გარეშე დაბრუნებისთვის

თუ მსაჯი აჩერებს თამაშს, ის უნდა განახლდეს:

- საჯარიმო დარტყმით თამაშში ჩარევის ადგილიდან
- თავისუფალი დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში, თუ ადგილი არ ჰქონდა თამაშში ჩარევას

მოთამაშე, რომელიც გადაკვეთს სათამაშო მოედნის ფარგლებს და ეს არის სათამაშო მოქმედების ნაწილი, არ არღვევს წესებს.

9. გატანილი გოლი, როდესაც სათამაშო მოედანზე იმყოფება ზედმეტი პირი

თუ გოლის გატანის შემდეგ და თამაშის განახლებამდე მსაჯი შეამჩნევს, რომ გოლის გატანის მომენტში სათამაშო მოედანზე იმყოფებოდა ზედმეტი პირი:

- მსაჯმა არ უნდა ჩათვალოს გოლი, თუ ზედმეტი პირი იყო:
 - იმ გუნდის მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე, გაძევებული მოთამაშე ან ოფიციალური პირი, რომელმაც გაიტანა გოლი; თამაში განახლება საჯარიმო დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ზედმეტი პირი
 - გარეშე პირი, რომელიც ჩაერია თამაშში, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც გოლი გატანილი იქნა იმგვარ გარემოებებში, რომლებიც აღწერილია ზემოთ სექციაში „ზედმეტი პირები სათამაშო მოედანზე“; თამაში განახლება „სადავო“ ბურთით
- მსაჯმა უნდა ჩათვალოს გოლი, თუ ზედმეტი პირი იყო:
 - იმ გუნდის მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, შეცვლილი მოთამაშე, გაძევებული გაძევებული მოთამაშე ან ოფიციალური პირი, რომლის კარშიც გატანილია გოლი
 - გარეშე პირი, რომელიც არ ჩაერია თამაშში

ყველა შემთხვევაში, მსაჯმა უნდა უზრუნველყოს გარეშე პირის გაყვანა სათამაშო მოედნიდან.

თუ გატანილი გოლის შემდეგ თამაში განახლდა და მსაჯი მიხვდება, რომ გოლის გატანის მომენტში სათამაშო მოედანზე იმყოფებოდა ზედმეტი პირი, გატანილი გოლი არ შეიძლება იყოს გაუქმებული. თუ ზედმეტი პირი ჯერ კიდევ იმყოფება სათამაშო მოედანზე, მსაჯმა უნდა:

- გააჩეროს თამაში
- უზრუნველყოს ზედმეტი პირის გაყვანა
- გარემოებების შესაბამისად განახლოს თამაში „სადავო“ ბურთით ან საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით

მსაჯმა უნდა მოახსენოს ინციდენტის შესახებ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს.

10. გუნდის კაპიტანი

გუნდის კაპიტანს არ გააჩნია რაიმე სპეციალური სტატუსი და პრივილეგიები, მაგრამ გააჩნია გარკვეული ხარისხის პასუხისმგებლობა გუნდის ქცევაზე.

IFAB®

תלכס

04

მოთამაშეთა ეკიპირება

1. უსაფრთხოება

მოთამაშემ არ უნდა გამოიყენოს ისეთი ეკიპირება ან ჩაიცვას ისეთი რამ, რაც სახიფათო იქნება.

ყველანაირი სამკაულის ტარება აკრძალულია (ყელსაბამი, ბეჭედი, საყურე, სამაჯური, ტყავის სახვევი, რეზინის სახვევი და ა.შ.) და უნდა იყოს მოხსნილი. აკრძალულია სახვევის გამოყენება სამკაულის დასაფარად.

მოთამაშეების შემოწმება უნდა მოხდეს მატჩის დაწყებამდე, ხოლო სათადარიგო მოთამაშეების – სათამაშო მოედანზე შესვლამდე. თუ მოთამაშე ატარებს ან იყენებს აკრძალულ/სახიფათო ეკიპირებას ან სამკაულს, მსაჯმა უნდა მოსთხოვოს მოთამაშეს:

- მოიხსნას ნივთი
- დატოვოს სათამაშო მოედანი თამაშის მომდევნო გაჩერებისას, თუ მას არ შეუძლია ან არ სურს მოთხოვნის შესრულება

მოთამაშე, რომელიც უარს ამბობს მოთხოვნის შესრულებაზე ან კვლავ ატარებს საგანს, უნდა იყოს გაფრთხილებული.

2. სავალდებულო ეკიპირება

მოთამაშის სავალდებულო ეკიპირება განისაზღვრება შემდეგი ნივთებით:

- მაისური სახელოებით
- შორტი
- გამაშები – სახვევი ან რაიმე მასალა, რომელიც გამოყენებულია ან ჩაცმულია გამაშის ზემოდან, უნდა იყოს გამაშის იმ ნაწილის ფერი, რომელზეც არის გამოყენებული ან რომელსაც ის ფარავს
- წვიცაფარები – დამზადებული უნდა იყოს შესაფერისი მასალისგან, რათა უზრუნველყოს საფუძვლიანი დაცვა და დაფარული უნდა იყოს გამაშებით
- ფეხსაცმელი

მეკარეებს შეუძლიათ ჩაიცვან სპორტული შარვალი.

თუ მოთამაშე შემთხვევით კარგავს ფეხსაცმელს ან წვივსაფარს, რაც შეიძლება სწრაფად უნდა გამოიცვალოს ის და არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როდესაც ბურთი გავა თამაშიდან; თუ ფეხსაცმელის ან წვივსაფარის გამოცვლამდე მოთამაშე თამაშობს ბურთზე და/ან გაიტანს გოლს, გოლი ითვლება.

3. ფერები

- ორივე გუნდმა უნდა ჩაიცვას ისეთი ფერის ფორმები, რაც განასხვავებს მათ ერთმანეთისაგან და მსაჯებისაგან
- ორივე მეკარემ უნდა ჩაიცვას ისეთი ფერის ფორმები, რაც განასხვავებს მათ სხვა მოთამაშეებისაგან და მსაჯებისაგან
- თუ ორი მეკარის ფორმა ერთნაირი ფერისაა და მათ არ გააჩნიათ სხვა მაისური, მსაჯმა უნდა დაიწყოს მატჩი

შიდა მაისური უნდა იყოს:

- ერთი ფერის, რომელიც არის მაისურის სახელოს ძირითადი ფერის ან
- მოხატული/იმ ფერების, რომელიც ზუსტად ასახავს მაისურის სახელოს

შიდა შორტი/ტრიკო უნდა იყოს შორტის ძირითადი ფერის ან შორტის ყველაზე ქვედა ნაწილის ფერის – ერთი და იმავე გუნდის მოთამაშეებმა უნდა ჩაიცვან ერთნაირი ფერის ფორმები.

4. სხვა ჩაცმულობა

ნაბადართულია დამცავი ეკიპირება, როგორც არის თავსაბური, ნილაბი, მუხლის ან მკლავის დამცავი, რომელიც მეკარის კეპის და სპორტული სათვალის მსგავსად უსაფრთხოა და დამზადებულია რბილი, მსუბუქი მასალისაგან.

თავსაბური

როდესაც გამოყენებულია თავსაბური (გარდა მეკარის კეპისა), ის:

- უნდა იყოს შავი ან მაისურის ძირითადი ფერის (იმ პირობით, რომ იმავე გუნდის მოთამაშეები იცვამენ ისეთივე ფერის მაისურს)
- უნდა შეეხამებოდეს მოთამაშის ეკიპირების პროფესიონალურ შესახედობას

- არ უნდა იყოს მიმაგრებული მაისურზე
- არ უნდა წარმოადგენდეს საფრთხეს ამ საგნის მატარებელი მოთამაშისთვის ან (მაგ.: გამხსნელი/ჩამკეტი მექანიზმი კისრის გარშემო) სხვა მოთამაშეებისთვის
- არ უნდა ჰქონდეს რაიმე გამომწვევრილი ნაწილი/ნაწილები

კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალებები

მოთამაშეებს (მათ შორის სათადარიგო/შეცვლილ ან გაძევებულ მოთამაშეებს) არა აქვთ უფლება ატარონ ან გამოიყენონ ნებისმიერი ელექტრონული ან საკომუნიკაციო ეკიპირება (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნებადართულია EPTS). გუნდის ოფიციალური პირების მიერ ნებისმიერი სახის კომუნიკაციის ელექტრონული საშუალების გამოყენება ნებადართულია, როდესაც ის პირდაპირ არის დაკავშირებული მოთამაშეთა ჯანმრთელობასა ან უსაფრთხოებასთან ან ტაქტიკურ/სამწვრთნელო მიზნებთან, თუმცა, მხოლოდ მცირე ზომის, გადასატანი, ხელში დასაჭერი მოწყობილობა (მაგ.: მიკროფონი, ყურსასმენი, მობილური/სმარტფონი, სმარტვოჩი, ტაბლეტი, ლეპტოპი) შეიძლება იქნას გამოყენებული. გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც იყენებს მოწყობილობას, რომელიც აკრძალულია ან იქცევა შეუფერებლად ელექტრონული ან საკომუნიკაციო მოწყობილობის გამოყენების შედეგად, გაძევებული იქნება ტექნიკური ზონიდან.

ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS)

როდესაც FIFA-ს, კონფედერაციების ან ეროვნული ასოციაციების ეგიდით ორგანიზებული ოფიციალური შეჯიბრების მატჩში გამოყენებულია სატარებლად გამოსადეგი ტექნოლოგია (WT), როგორც ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემების (EPTS) ნაწილი, შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ მოთამაშეების ეკიპირებაზე მიმაგრებული ტექნოლოგია არ არის სახიფათო და მასზე დატანილი უნდა იყოს შემდეგი ნიშანი:

ეს ნიშანი აღნიშნავს, რომ ის ოფიციალურად შემოწმებულია და პასუხობს FIFA-ს მიერ შემუშავებულ და IFAB-ის მიერ დამტკიცებულ "International Match Standard"-ის უსაფრთხოების მინიმალურ მოთხოვნებს. ტესტების ჩამტარებელ ორგანიზაციებს ამტკიცებს FIFA.

იქ, სადაც გამოყენებულია ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) (თუ ეროვნული საფეხბურთო ასოციაცია/შეჯიბრების ორგანიზატორი თანახმაა), შეჯიბრების ორგანიზატორებმა უნდა უზრუნველყონ, რომ ოფიციალური მატჩების მიმდინარეობისას EPTS-დან ტექნიკურ ზონაში გადაცემული ინფორმაცია და მონაცემები არის სანდო და ზუსტი.

FIFA-ს მიერ შემუშავებული იქნა პროფესიონალური სტანდარტი იმ მიზნით, რათა დაეხმაროს შეჯიბრების ორგანიზატორებს, რომ ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემები (EPTS) იყოს სანდო და ზუსტი მათი ექსპლუატაციაში მიღების პროცესში. ქვემოთ მოყვანილი ნიშანი მიუთითებს, რომ EPTS მოწყობილობები/სისტემები ოფიციალურად არის შემოწმებული და პასუხობს ფეხბურთის მოთხოვნებს ადგილმდებარეობის შესახებ მონაცემების სანდოობის და სიზუსტის თვალსაზრისით.

5. მონოდეზაიმი, განცხადებები, გამოსახულებები და რეკლამა

ეკიპირებაზე არ უნდა იყოს რაიმე პოლიტიკური, რელიგიური ან პირადი მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები. მოთამაშეებმა არ უნდა გამოაჩინონ საცვლები, რომელზეც აღბეჭდილია პოლიტიკური, რელიგიური, პირადი მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები, ან რეკლამა, მწარმოებლის ლოგოტიპის გარდა. ნებისმიერი დარღვევისთვის მოთამაშე და/ან გუნდი დაისჯება შეჯიბრების ორგანიზატორის, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის ან FIFA-ს მიერ.

ბრინცივები

- მე-4 წესი ვრცელდება ყველა ეკიპირებაზე (მათ შორის ტანსაცმელზეც), რომელსაც ატარებენ მოთამაშეები, სატადარიგო და შეცვლილი მოთამაშეები; ის ასევე ვრცელდება ტექნიკურ ზონაში მყოფ გუნდის ყველა ოფიციალურ პირზე
- შემდეგი (როგორც წესი) არის ნებადართული:
 - მოთამაშის ნომერი, ვინაობა, გუნდის გერბი/ლოგოტიპი, მოწოდებები/ემბლემები ფეხბურთის პოპულარიზაციისთვის, მოწოდებები/ემბლემები პატივისცემის და პატიოსნების შესახებ, ისევე როგორც ნებისმიერი რეკლამა, რომელიც ნებადართულია შეჯიბრების წესებით ან ეროვნული ასოციაციის, კონფედერაციის ან FIFA-ს რეგლამენტებით
 - მატჩთან დაკავშირებული ფაქტები: გუნდები, თარიღი, შეჯიბრება/ლონისძიება, ჩატარების ადგილი
- ნებადართული მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები შემოფარგლული უნდა იყოს მაისურის წინა ნაწილით და/ან სამკლავურით
- გარკვეულ შემთხვევებში, მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება შეიძლება განთავსებული იქნას მხოლოდ კაპიტნის სამკლავურზე

წესის ინტერპრეტაცია

როდესაც ხდება იმის ინტერპრეტაცია, დასაშვებია თუ არა მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, მხედველობაში მისაღება მე-12 წესი (წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი), რაც მსაჯისგან მოითხოვს მიიღოს ზომები იმ მოთამაშის წინააღმდეგ, რომელიც დამნაშავეა იმაში, რომ:

- იყენებს შეურაცხყოფელ, დამამცირებელ ან უცნაურ გამოთქმებს და/ან შესტებს
- შესტიკულირებს პროვოკაციული, დამცინავი ან გამომწვევი ფორმით

ნებისმიერი მოწოდება, განცხადება ან გამოსახულება, რომელიც ხვდება ამ რომელიმე კატეგორიაში, არ არის ნებადართული.

თუ „რელიგიური“ ან „პირადი“ შედარებით ადგილი განსასაზღვრია, „პოლიტიკური“ ნაკლებად ნათელია. თუმცა მოწოდებები, განცხადებები ან გამოსახულებები, რომლებიც რომელიმე ქვემოთ მოყვანილს განეკუთვნება, არ არის ნებადართული:

- ნებისმიერი პიროვნება (პიროვნებები), ცოცხალი ან გარდაცვლილი (თუ არ არის ოფიციალური შეჯიბრების დასახელების ნაწილი)
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული, ეროვნული ან საერთაშორისო პოლიტიკური პარტია/ორგანიზაცია/ჯგუფი და ა.შ.
- ნებისმიერი ადგილობრივი, რეგიონული ან ეროვნული მთავრობა ან ნებისმიერი მათი განყოფილება, ოფისი ან ფუნქცია
- ნებისმიერი დისკრიმინაციული ორგანიზაცია
- ნებისმიერი ორგანიზაცია, რომლის მიზნები/ქმედებები შეურაცხყოფს ადამიანთა მნიშვნელოვან რაოდენობას
- ნებისმიერი განსაკუთრებული პოლიტიკური აქტი/ღონისძიება

მნიშვნელოვანი ეროვნული ან საერთაშორისო ღონისძიების აღნიშვნისას გათვალისწინებული უნდა იქნას მეტოქე გუნდის (მათ მხარდამჭერთა ჩათვლით) და ზოგადად საზოგადოების გრძნობები და განწყობილებები.

შეჯიბრების წესები შეიძლება შეიცავდეს დამატებით შეზღუდვებს; კერძოდ, ნებადართული მოწოდებების, განცხადებების და გამოსახულებების ზომასთან, რაოდენობასთან და განთავსების ადგილთან დაკავშირებით.

რეკომენდებულია, რომ მოწოდებებთან, განცხადებებთან ან გამოსახულებებთან დაკავშირებით არსებული კამათი მოგვარდეს მატჩის/შეჯიბრების დაწყებამდე.

6. დარღვევები და სანქციები

ამ წესის ნებისმიერი დარღვევისთვის არ არის საჭირო თამაშის გაჩერება. მოთამაშე:

- მიიღებს მითითებას დატოვოს სათამაშო მოედანი ეკიპირების წესრიგში მოსაყვანად
- დატოვებს მოედანს, როდესაც თამაში გაჩერდება, თუ ეკიპირება უკვე არ არის მოყვანილი წესრიგში

ეკიპირების წესრიგში მოსაყვანად ან გამოსაცვლელად სათამაშო მოედნიდან გასული მოთამაშის ეკიპირება უნდა:

- შემოწმდეს მატჩის ოფიციალური პირის მიერ, მოედანზე დაბრუნების ნებართვის მიღებამდე
- მოთამაშე მოედანზე უნდა დაბრუნდეს მხოლოდ მსაჯის ნებართვით (რაც შესაძლოა მიცემული იყოს თამაშის მსვლელობისას)

ნებართვის გარეშე მოედანზე დაბრუნებული მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული და თუ თამაში გაჩერებულია გაფრთხილების მისაცემად, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში. ხოლო, თუ ის ჩაერევა თამაშში, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა (ან 11მ დარტყმა) იმ ადგილიდან, სადაც მოხდა თამაშში ჩარევა.

IFAB®

IFAB®

הסכם

05

მსაჯი

1. მსაჯის უფლებამოსილება

ყოველ მატჩს აკონტროლებს მსაჯი, რომელსაც მატჩთან მიმართებით გააჩნია სრული უფლებამოსილება უზრუნველყოს თამაშის წესების დაცვა.

2. მსაჯის გადაწყვეტილებები

გადაწყვეტილებები მიღებული იქნება თამაშის წესების და "თამაშის სულისკვეთების" შესაბამისად და დამყარებული იქნება მსაჯის შეხედულებაზე, რომელსაც გააჩნია უფლებამოსილება განახორციელოს შესაბამისი ქმედებები თამაშის წესების ფარგლებში.

თამაშთან დაკავშირებულ ყველა ფაქტზე – მათ შორის ჩათვლილ ან არ ჩათვლილ გოლზე და თამაშის შედეგზე – მსაჯის გადაწყვეტლება საბოლოოა. მსაჯის და მატჩის ყველა სხვა ოფიციალური პირის გადაწყვეტილებებს ყოველთვის პატივი უნდა სცენ.

მსაჯს არ შეუძლია შეცვალოს თამაშის განახლების გადაწყვეტილება, როდესაც მიხვდება, რომ ის მცდარია ან მატჩის სხვა რომელიმე ოფიციალური პირის რჩევის საფუძველზე, თუ თამაში უკვე განახლებულია ან მსაჯმა მისცა თამაშის პირველი ან მეორე ტაიმის დამთავრების ნიშანი, (დამატებითი დროის ჩათვლით), და დატოვა სათამაშო მოედანი ან შეწყვიტა მატჩი. თუმცა, თუ ტაიმის დასრულებისას მსაჯი ტოვებს სათამაშო მოედანს მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში წასასვლელად ან მიუთითებს მოთამაშეებს, რომ დაბრუნდნენ სათამაშო მოედანზე, ეს არ ზღუდავს გადაწყვეტილების შეცვლის შესაძლებლობას იმ ინციდენტისთვის, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ტაიმის დასრულებამდე.

12.3 წესში და VAR-ის პროტოკოლში აღწერილის გამოკლებით, თამაშის განახლების შემდეგ სადისციპლინო სანქცია შესაძლოა იქნას გამოტანილი, თუ მატჩის რომელიმე ოფიციალურმა პირმა განსაზღვრა დარღვევა და შეეცადა ეს ეცნობებინა მსაჯისთვის თამაშის განახლებამდე; სანქციასთან დაკავშირებული განახლება არ იქნება გამოყენებული.

თუ მსაჯს არ შეუძლია საკუთარი ფუნქციების შესრულება, თამაში შეიძლება გაგრძელდეს მატჩის სხვა ოფიციალური პირების ზედამხედველობის ქვეშ, ვიდრე ბურთი არ გავა თამაშიდან.

3. უფლებები და მოვალეობები

მსაჯი:

- უზრუნველყოფს თამაშის წესების დაცვას
- აკონტროლებს მატჩს მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებთან ურთიერთქმედებით
- მოქმედებს როგორც ქრონომეტრისტი, აწარმოებს მატჩში მომხდარი ფაქტების ჩანაწერს და წარუდგენს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს მატჩის პატაკს, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას სადისციპლინო ზომების და მატჩამდე, მატჩის დროს და მატჩის შემდეგ მომხდარი ნებისმიერი სხვა ინციდენტის შესახებ
- ზედამხედველობას უწევს და/ან ანიშნებს თამაშის განახლებას

უპირატესობა

- აგრძელებს თამაშს, როდესაც ხდება დარღვევა და გუნდი, რომლის წინააღმდეგ დაარღვევის წესი, ისარგებლებს უპირატესობით და დასჯის თავდაპირველ დარღვევას, თუ მოსალოდნელი უპირატესობის გამოყენება არ ხდება მაშინვე ან რამოდენიმე წამის ფარგლებში

სადისციპლინო სანქცია

- როდესაც ერთდროულად ხდება ერთზე მეტი დარღვევა, დასჯის უფრო სერიოზულ დარღვევას – სადისციპლინო სანქციის, თამაშის განახლების, ფიზიკური კონტაქტის სიმძიმის და ტაქტიკური მეგავლენის გათვალისწინებით
- გაატარებს სადისციპლინო ზომებს იმ მოთამაშეების მიმართ, რომლებიც დამნაშავე არიან ისეთი დარღვევებისთვის, რომლებიც იმსახურებენ გაფრთხილებას ან გაძევებას
- გააჩნია უფლებამოსილება მიიღოს სადისციპლინო ზომა მატჩის წინ მოედნის შესამოწმებლად სათამაშო მოედანზე შესვლის შემდეგ, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედნიდან გამოსვლამდე (მათ შორის 11მ დარტყმების შემდეგ). თუ მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლამდე მოთამაშე ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება არ დაუშვას მოთამაშე მატჩში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. წესი 3.6); მსაჯი მოახსენებს შესაბამის ორგანოებს ნებისმიერი სხვა არასათანადო საქციელის შესახებ
- გააჩნია უფლებამოსილება უჩვენოს ყვითელი ან წითელი ბარათები და იქ, სადაც შეჯიბრების წესებით დაშვებულია, დროებით გააძევოს მოთამაშე სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან მატჩის დასაწყისში, მატჩის დასრულების შემდეგ სათამაშო მოედანზე ყოფნამდე. მათ შორის, შესვენების, დამატებითი დროის და დარტყმების დროს 11მ ნიშნულიდან
- მიიღებს ზომებს გუნდების ოფიციალური პირების მიმართ, რომლებიც უპასუხისმგებლოდ იქცევიან და სიტყვიერად გააფრთხილებს ან უჩვენებს ყვითელ ბარათს გასაფრთხილებლად ან წითელ ბარათს სათამაშო მოედნიდან და მისი შემოგარენიდან, მათ შორის ტექნიკური ზონიდან გასაძევებლად; თუ, დამრღვევის დადგენა არ არის შესაძლებელი, სანქციას მიიღებს ტექნიკურ ზონაში მყოფი უფროსი მწვრთნელი. გუნდის სამედიცინო პერსონალის წარმომადგენელს, რომელიც ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რისთვისაც იმსახურებს გაძევებას, შეუძლია

დარჩეს, თუ გუნდს არ ჰყავს სხვა სამედიცინო პერსონალი და იმოქმედოს შესაბამისად, თუ მოთამაშეს სჭირდება სამედიცინო დახმარება

- მოქმედებს მატჩის სხვა ოფიციალური პირების რჩევის საფუძველზე იმ ინციდენტებთან მიმართებაში, რომლებიც მან თავად ვერ დაინახა

ტრავმები

- აგრძელებს თამაშს ბურთის თამაშიდან გასვლამდე, თუ მისი აზრით მოთამაშე მხოლოდ უმნიშვნელოდ დაშავდა
- აჩერებს თამაშს, თუ მოთამაშე სერიოზულად დაშავდა და უზრუნველყოფს მის გაყვანას სათამაშო მოედნიდან. არ შეიძლება დაშავებული მოთამაშის მკურნალობა სათამაშო მოედანზე. დაშავებული მოთამაშე სათამაშო მოედანზე შეიძლება დაბრუნდეს მხოლოდ თამაშის განახლების შემდეგ; თუ ბურთი თამაშშია, სათამაშო მოედანზე დაბრუნება უნდა მოხდეს გვერდითი ხაზიდან, მაგრამ თუ ბურთი გასულია თამაშიდან, ის შეიძლება მოხდეს სათამაშო მოედნის ნებისმიერი შემოსაზღვრელი ხაზიდან. სათამაშო მოედნის დატოვების შესახებ მოთხოვნიდან გამონაკლისი არის, როდესაც:

- დაშავებულია მეკარე
- მეკარე და მოედნის მოთამაშე შეეჯახნენ ერთმანეთს და საჭიროებენ ყურადღებას
- ერთი და იმავე გუნდის მოთამაშეები შეეჯახნენ ერთმანეთს და საჭიროებენ ყურადღებას
- ადგილი ჰქონდა მძიმე ტრავმას
- მოთამაშე დაშავდა ფიზიკური დარღვევის გამო, რომლისთვისაც მეტოქე გაფრთხილებული ან გაძევებული იყო. (მაგ.: გაუაზრებელი ან წესების სერიოზული დარღვევა), თუ მოთამაშის შემოწმება/მკურნალობა სწრაფად დასრულდა
- დანიშნულია 11მ დარტყმა და ტრავმირებული მოთამაშე არის დარტყმის შემსრულებელი

- უზრუნველყოფს, რომ სისხლდენის შემთხვევაში ნებისმიერი მოთამაშე დატოვებს სათამაშო მოედანს. მოთამაშე შეიძლება დაბრუნდეს სათამაშო მოედანზე მხოლოდ მსაჯისგან სიგნალის მიღების შემდეგ, რომელიც დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ სისხლდენა შეჩერებულია და ეკიპირებაზე არ არის სისხლი
- თუ მსაჯმა სათამაშო მოედანზე შესვლის ნება დართო ექიმებს და/ან საკაცის მზიდავებს, მოთამაშე უნდა დატოვოს მოედანი საკაცით ან საკუთარი ფეხით. მოთამაშე, რომელიც არ დაემორჩილება ამ მოთხოვნებს, გაფრთხილებული უნდა იყოს არასპორტული საქციელისთვის
- თუ მსაჯმა გადაწყვიტა ტრავმირებული მოთამაშის გაფრთხილება ან გაძევება, რომელმაც უნდა დატოვოს სათამაშო მოედანი სამედიცინო დახმარების მისაღებად, ბარათი ნაჩვენები უნდა იქნას მოთამაშის გასვლამდე
- თუ თამაში გაჩერებული იქნა სხვა რომელიმე მიზეზის გამო ან მოთამაშის ტრავმა არ წარმოადგენს თამაშის წესების დარღვევის შედეგს, თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთით

გარეშე ჩარევა

- გააჩერებს, დროებით შეაჩერებს ან შეწყვეტს მატჩს წესების ნებისმიერი დარღვევისთვის ან გარეშე ჩარევის გამო, მაგ., თუ:
 - განათება არაადექვატურია
 - მაყურებლის მიერ ნასროლი საგანი მოხვდება მატჩის ოფიციალურ პირს, მოთამაშეს ან გუნდის ოფიციალურ პირს, მსაჯს შეუძლია მატჩის გაგრძელება, ან გაჩერება, დროებით შეჩერება ან შეწყვეტა, ინციდენტის სიმძიმიდან გამომდინარე
 - მაყურებელმა ჩაბერა სასტვენს, რომელმაც შეგავლენა მოახდინა თამაშზე
 - თამაში გაჩერდება და განახლდება „სადავო“ ბურთით
 - ზედმეტი ბურთი, სხვა საგანი ან ცხოველი შეაღწევს სათამაშო მოედანზე თამაშის მიმდინარეობისას, მსაჯმა უნდა:
 - შეაჩეროს თამაში (და განაახლოს „სადავო“ ბურთით) თუ ეს ხელს უშლის თამაშს. იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და თამაშში ჩარევა ხელს არ უშლის დამცველ მოთამაშეს ითამაშოს ბურთზე და თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), იმ შემთხვევისა გარდა, როდესაც თამაშში ჩარევა მოხდა შემტევი გუნდის მიერ
 - გააგრძელოს მატჩი, თუ ის არ უშლის ხელს თამაშს და უზრუნველყოფს მის გატანას სათამაშო მოედნიდან პირველივე შესაძლებლობისთანავე
- არ დაუშვებს სათამაშო მოედანზე იმ პირებს, ვისაც ამის უფლება არა აქვთ

4. მსაჯის ვიდეო ასისტენტი (VAR)

მსაჯის ვიდეო ასისტენტების გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ მატჩის/შეჯიბრების ორგანიზატორმა დააკმაყოფილა მსაჯის ვიდეო ასისტენტის პროტოკოლის და დანერგვის ყველა მოთხოვნა (როგორც განსაზღვრულია მსაჯის ვიდეო ასისტენტის სახელმძღვანელოში) და მიიღო IFAB-ის და FIFA-ს წერილობითი თანხმობა.

მსაჯის ვიდეო ასისტენტი შეიძლება დაეხმაროს მსაჯს მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“ შემდეგ შემთხვევებში:

- გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
- 11მ დარტყმა არის/ 11მ დარტყმა არ არის
- პირდაპირი წითელი ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
- შეცდომა იდენტიფიკაციაში, როდესაც მსაჯი შეცდომით აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს

მსაჯის ვიდეო ასისტენტის დახმარება დაკავშირებული იქნება ინციდენტის ვიდეო გამოსახულების გამოვლენის (გამოვლენების) გამოყენებაში. მსაჯი მიიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას, რომელიც შეიძლება დამყარებული იქნას მხოლოდ მსაჯის ვიდეო ასისტენტის და/ან მსაჯის ინფორმაციაზე, რომელიც უშუალოდ გადაამოწმებს გამოვლენებულ ვიდეო კადრებს (მოედანზე გადამოწმება).

გარდა „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისა“, მსაჯმა (და სადაც საჭიროა, მოედანზე მყოფმა მატჩის სხვა ოფიციალურმა პირებმა) ყოველთვის უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება (მათ შორის გადაწყვეტილება არ დასაჯოს შესაძლო დარღვევა); ეს გადაწყვეტილება არ იცვლება, თუ ის არ არის „ნათელი და აშკარა შეცდომა“.

ინციდენტის გადამოწმება თამაშის განახლების შემდეგ

თუ თამაში გაჩერებული და შემდეგ განახლებული იქნა, მსაჯს შეუძლია გადამოწმების განხორციელება და შესაბამისი სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, თუ ადგილი ჰქონდა შეცდომას იდენტიფიკაციაში, ან პოტენციურად გაძევებით დასჯადი დარღვევის შემთხვევას, რაც დაკავშირებულია ძალადობრივ ქმედებასთან, შეფურთხებასთან, კბენასთან ან უაღრესად შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი და/ან უცენზურო ჟესტების გამოყენებასთან.

5. მსაჯის ეკიპირება

სავალდებულო ეკიპირება

მსაჯს უნდა ჰქონდეს შემდეგი ეკიპირება:

- სასტეგნი (სასტეგნები)
- საათი (საათები)
- წითელი და ყვითელი ბარათები
- წიგნაკი (ან სხვა საშუალება მატჩში მომხდარი მოვლენების ჩასაწერად)

სხვა ეკიპირება

მსაჯს შეუძლია გამოიყენოს:

- სასიგნალო აღმები, სასაუბრო გადამცემი მოწყობილობები და სხვა ეკიპირება მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებთან კომუნიკაციისათვის
- EPTS-ი ან სხვა მოწყობილობა ფიზიკური მდგომარეობის კონტროლისთვის

მსაჯებს და მატჩის სხვა, „მოედანზე მყოფ“ ოფიციალურ პირებს ეკრძალებათ სამკაულების ან სხვა რომელიმე ელექტრონული მოწყობილობის, მათ შორის კამერების, ტარება.

6. მსაჯის სიგნალები

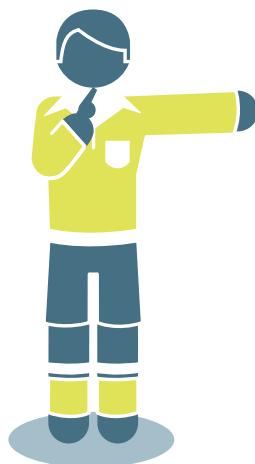
იხილეთ დამტკიცებული მსაჯის სიგნალების გრაფიკული გამოსახულებები.

11მ დარტყმა

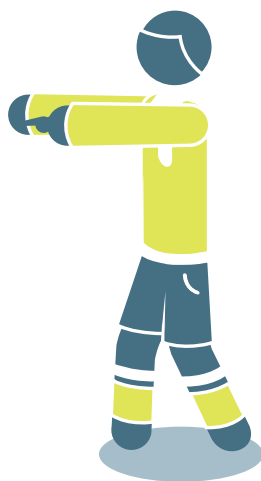
თავისუფალი დარტყმა

საჯარიმო დარტყმა

უპირატესობა (1)

უპირატესობა (2)

კუთხური დარტყმა

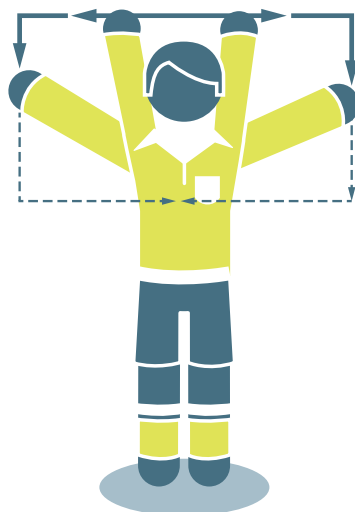
კარიდან დარტყმა

წითელი და ყვითელი ბარათი

შემოწმება - ყურთან მიტანილი
თითი, მეორე ხელის
მტევანი/მკლავი გაშლილი

გადამოწმება - TV სიგნალი

7. მატჩის ოფიციალური პირების პასუხისმგებლობა

მსაჯი ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირი არ აგებს პასუხს:

- ნებისმიერი სახის დაზიანებისთვის, რომელსაც მიიღებს მოთამაშე, ოფიციალური პირი ან მაყურებელი
- ნებისმიერი ზიანისთვის, რომელიც მიადგება ნებისმიერ ქონებას
- ნებისმიერი სხვა დანაკარგისთვის, რომელსაც განიცდის რომელიმე პირი, კლუბი, კომპანია, ასოციაცია ან სხვა ორგანო, რაც განპირობებულია ან შეიძლება განპირობებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე, რომელიც მსაჯმა შეიძლება მიიღოს თამაშის წესების მიხედვით ან იმ ჩვეულებრივი პროცედურების გამო, რომლებიც აუცილებელია მატჩის ორგანიზების, ჩატარების და კონტროლისთვის

ამ გადაწყვეტილებებში შეიძლება შედიოდეს:

- გადაწყვეტილება იმის შესახებ, დასაშვებია თუ არა მატჩის ჩატარება სათამაშო მოედნის ან მისი მიმდებარე ზონების მდგომარეობის ან ბუნებრივი პირობების გამო
- რაიმე მიზეზით მატჩის შეწყვეტის გადაწყვეტილება
- გადაწყვეტილება სათამაშო მოედნის აღჭურვილობის ვარგისიანობის და სათამაშო ბურთის ვარგისიანობის შესახებ
- გადაწყვეტილება, გააჩეროს ან არ გააჩეროს თამაში მაყურებლების ჩარევის ან სხვა პრობლემების გამო, რომლებიც წარმოიშვა მაყურებლებისთვის განკუთვნილ ზონაში
- გადაწყვეტილება, გააჩეროს ან არ გააჩეროს თამაში, რათა დაშავებულმა მოთამაშემ დატოვოს სათამაშო მოედანი დახმარების მისაღებად
- მოთხოვნა, რათა დაშავებულმა მოთამაშემ დატოვოს სათამაშო მოედანი დახმარების მისაღებად
- გადაწყვეტილება, მისცეს ან არ მისცეს მოთამაშეს გარკვეული ტანსაცმლის ან ეკიპირების ტარების უფლება
- გადაწყვეტილება, სადაც მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება, ნება დართოს თუ არა ნებისმიერ პირს (მათ შორის გუნდების ან სტადიონის ოფიციალურ პირებს, უსაფრთხოების ოფიცერებს, ფოტოგრაფებს ან მედიის სხვა წარმომადგენლებს) იმყოფებოდეს სათამაშო მოედნის სიახლოვეს
- ნებისმიერი სხვა გადაწყვეტილება, რომელიც მან შეიძლება მიიღოს თამაშის წესების ან მისი მოვალეობების შესაბამისად, რომლებიც გამომდინარეობს FIFA-ს, კონფედერაციის, ეროვნული საფეხბურთო ასოციაციის ან შეჯიბრების წესებიდან და რეგლამენტიდან, რომლითაც ტარდება მატჩი

IFAB®

הכנס

06

მატჩის სხვა ოფიციალური პირები

მატჩებზე შესაძლოა დანიშნული იყოს მატჩის სხვა ოფიციალური პირები (მსაჯის ორი ასისტენტი, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ორი დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი, მსაჯის ვიდეო ასისტენტი (VAR) და სულ მცირე ერთი „მსაჯის ვიდეო ასისტენტის“ ასისტენტი (AVAR)). ისინი დაეხმარებიან მსაჯს მატჩის კონტროლში თამაშის წესების შესაბამისად, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილებას ყოველთვის მსაჯი მიიღებს.

მსაჯი, მსაჯის ასისტენტები, სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები და მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი არიან „მოედანზე მყოფი“ მატჩის ოფიციალური პირები.

VAR და AVAR არიან მატჩის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები და ეხმარებიან მსაჯს VAR-ის პროტოკოლის შესაბამისად, როგორც განსაზღვრულია IFAB- ის მიერ.

მატჩის ოფიციალური პირები მოქმედებენ მსაჯის ხელმძღვანელობით. გაუმართლებელი ჩარევის ან არასათანადო ქცევის შემთხვევაში, მსაჯი გაანთავისუფლებს მათ მოვალეობების შესრულებისაგან და წარადგენს პატაკს შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოში.

„მოედანზე მყოფი“ მატჩის ოფიციალური პირები, მსაჯის სათადარიგო ასისტენტის გამოკლებით, ეხმარებიან მსაჯს დარღვევების დროს, როდესაც ისინი უკეთ ხედავენ მათ და უნდა წარუდგინონ პატაკი შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოს ნებისმიერი სერიოზული უდისციპლინო საქციელის ან ინციდენტის შესახებ, რომელიც მოხდება მსაჯის და მატჩის სხვა ოფიციალური პირების მხედველობის არის მიღმა. მათ რჩევა უნდა მისცენ მსაჯს და მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებს ნებისმიერი პატაკის მომზადებისას.

მოედანზე მყოფი მატჩის ოფიციალური პირები ეხმარებიან მსაჯს სათამაშო მოედნის, ბურთების და მოთამაშეთა ეკიპირების შემოწმებისას (მათ შორის, თუ პრობლემები მოგვარებული იქნა) და აწარმოებენ დროის, გოლების, უდისციპლინო საქციელის და სხვა ფაქტების ჩანაწერებს.

შეჯიბრების წესებმა ნათლად უნდა დაადგინოს თუ ვინ შეცვლის მატჩის ოფიციალურ პირს, როდესაც მას არ შეუძლია დაიწყოს ან გააგრძელოს მატჩი და ასევე ნებისმიერი ამასთან დაკავშირებული ყველა ცვლილება. განსაკუთრებით ნათელი უნდა იყოს, თუ ვინ შეცვლის მსაჯს, როდესაც მსაჯს არ შეუძლია გააგრძელოს მატჩი – სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის პირველი ასისტენტი თუ მსაჯის პირველი დამატებითი ასისტენტი.

1. მსაჯის ასისტენტები

ისინი ანიშნებენ, როდესაც:

- ბურთი მთლიანად დატოვებს სათამაშო მოედანს და რომელ გუნდს აქვს კუთხური დარტყმის, კარიდან დარტყმის ან გვერდითი ხაზიდან ბურთის შემოგდების უფლება
- თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე შეიძლება დაისაჯოს
- მოთხოვნილია მოთამაშეთა შეცვლა
- დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან მეკარე ტოვებს კარის ხაზს ბურთის დარტყმამდე და თუ ბურთი გადაკვეთს ხაზს; თუ დანიშნულია მსაჯის დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის ასისტენტი დაიკავებს პოზიციას 11მ ნიშნულის გასწვრივ

მსაჯის ასისტენტის დახმარება ასევე გულისხმობს მოთამაშეთა შეცვლის პროცედურის დაკვირვებას.

მსაჯის ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა 9.15 მ (10 იარდი) დისტანციის კონტროლში დახმარებისთვის.

2. სათადარიგო მსაჯი

სათადარიგო მსაჯის დახმარება ასევე გულისხმობს:

- შეცვლის პროცედურის ზედამხედველობას
- მოთამაშის/სათადარიგო მოთამაშის ეკიპირების შემოწმებას
- მოთამაშის დაბრუნებას სათამაშო მოედანზე მსაჯის სიგნალის/ნებართვის შემდეგ
- ბურთების შეცვლის პროცედურის ზედამხედველობას
- მატჩის ყოველი ტაიმის (მათ შორის დამატებითი დროის) ბოლოს დამატებული მინიმალური დროის ჩვენებას, რომელიც მსაჯს განზრახული აქვს ათამაშოს
- მსაჯის ინფორმირებას ტექნიკურ ზონაში მყოფთა ნებისმიერი უდისციპლინო საქციელის შესახებ

3. მსაჯის დამატებითი ასისტენტები

მსაჯის დამატებითმა ასისტენტებმა შეიძლება ანიშნონ:

- როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს, მათ შორის როდესაც გატანილია გოლი
- რომელ გუნდს აქვს კუთხური დარტყმის ან კარიდან დარტყმის უფლება
- როდესაც მეკარე ტოვებს კარის ხაზს ბურთის დარტყმამდე 11მ დარტყმებისას და თუ ბურთი გადაკვეთს კარის ხაზს

4. მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი

მსაჯის სათადარიგო ასისტენტის ერთადერთი მოვალეობაა შეცვალოს მსაჯის ასისტენტი ან სათადარიგო მსაჯი, როდესაც მათ არ შეუძლიათ მატჩის გაგრძელება.

5. მატჩის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები

მსაჯის ვიდეო ასისტენტი (VAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, რომელსაც შეუძლია მსაჯის დახმარება გადაწყვეტილების გამოტანაში ვიდეო კადრების გამოვლენის გამოყენებით მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომისას“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტისას“, რომელიც დაკავშირებულია შემდეგთან: გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი, 11მ დარტყმა არის/11მ დარტყმა არ არის, პირდაპირი წითელ ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი) ან იდენტიფიკაციაში შეცდომა, როდესაც მსაჯი შეცდომით აფრთხილებს ან აძევებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს.

„მსაჯის ვიდეო ასისტენტის“ ასისტენტი (AVAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც ეხმარება „მსაჯის ვიდეო ასისტენტს“ ძირითადად:

- სატელევიზიო კადრების ყურებით, როდესაც მსაჯის ვიდეო ასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით ან გადამოწმებით
- VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების და ნებისმიერი საკომუნიკაციო ან ტექნოლოგიური სირთულეების ჩანიშვნით
- მსაჯის ვიდეო ასისტენტის დახმარებით მისი მსაჯთან კომუნიკაციისას, განსაკუთრებით, მსაჯთან კომუნიკაციით, როდესაც მსაჯის ვიდეო ასისტენტი დაკავებულია ინციდენტების შემოწმებით/გადამოწმებით, მაგ.: მსაჯისთვის თქმით „გააჩეროს მატჩი“ ან „დააყოვნოს მატჩის განახლება“ და ა.შ.
- შემოწმებისთვის ან გადამოწმებისთვის თამაშის დაყოვნებისას „დაკარგული“ დროის აღრიცხვით
- მსაჯის ვიდეო ასისტენტთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებით შესაბამის მხარეებთან

6. მსაჯის ასისტენტის სიგნალები

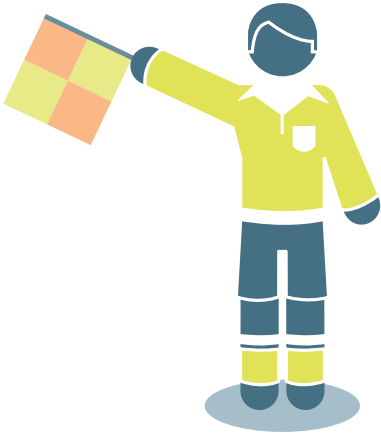
შეცვლა

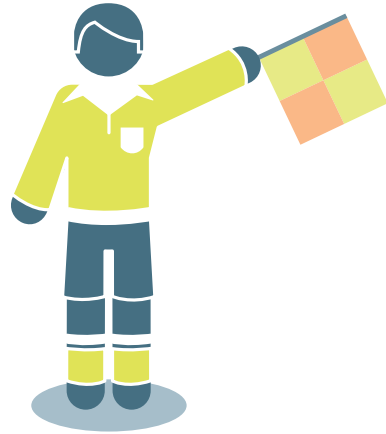
თავისუფალი ან საჯარიმო
დარტყმა შემტევი გუნდისთვის

თავისუფალი ან საჯარიმო
დარტყმა დამცველი გუნდისთვის

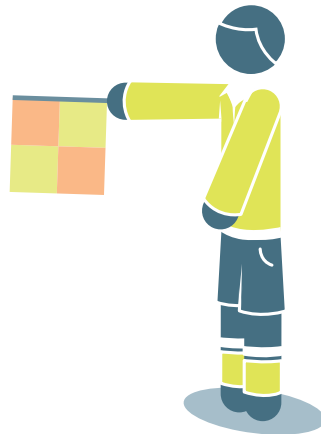
ბურთის შემოგდება
თავდამსხმელისთვის

ბურთის შემოგდება
მცველისთვის

კუთხური დარტყმა

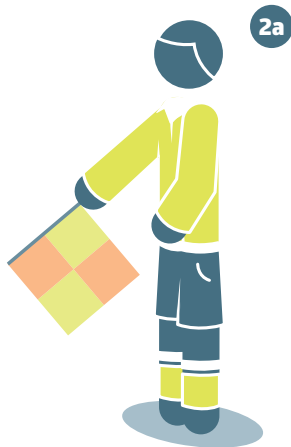

კარიდან დარტყმა

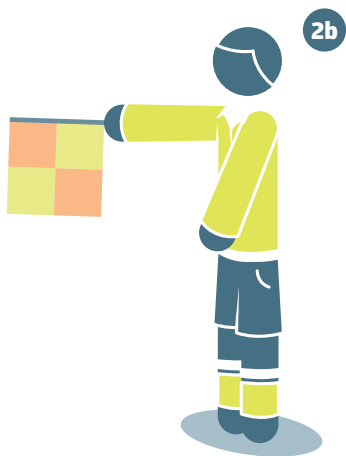
1

თამაშგარე

2a

თამაშგარე მოედნის
მახლობელ ნაწილში

2b

თამაშგარე მოედნის შუა
ნაწილში

2c

თამაშგარე მოედნის
შორეულ ნაწილში

7. მსაჯის დამატებითი ასისტენტის სიგნალები

გატანილი გოლი
(იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ბურთმა
ძალიან აშკარად გადაკვეთა კარის ხაზი)

IFAB®

הסכם

07

მატჩის ხანგრძლივობა

1. სათამაშო დროის პერიოდები

მატჩი გრძელდება ორი 45 წუთიანი თანაბარი პერიოდის, ანუ ტაიმის განმავლობაში, რომელიც შესაძლოა შემცირდეს, თუ მსაჯი და ორივე გუნდი შეთანხმდნენ მატჩის დაწყებამდე და თუ ეს შეჯიბრების დებულებასთან არის შესაბამისობაში.

2. შესვენება ტაიმებს შორის

მოთამაშეებს უფლება აქვთ შეისვენონ ტაიმებს შორის. შესვენება არ უნდა აღემატებოდეს 15 წუთს; დამატებითი დროის ნახევრებს შორის ნებადართულია მოკლე შესვენება (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) სითხეების დასალევად. შეჯიბრების დებულებაში მითითებული უნდა იყოს შესვენების ხანგრძლივობა და ის შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ მსაჯის ნებართვით.

3. დამატებული დრო

მსაჯი ორივე ტაიმს დაუმატებს იმ დროს, რაც დაიკარგა:

- შეცვლებზე
- მოთამაშეთა ტრავმების შეფასებასა და მათ გაყვანაზე სათამაშო მოედნიდან
- სათამაშო დროის განზრახ გაყვანაზე
- სადისციპლინო სანქციებზე
- შეჯიბრების დებულებით დაშვებული სამედიცინო შესვენებებისთვის, მაგ.: „სითხეების დასალევად“ (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) და „გასაგრილებლად“ (90 წამიდან სამ წუთამდე)
- ინციდენტების შემოწმებისას და გადამოწმებისას VAR-თან დაკავშირებული ინციდენტების გამო
- ნებისმიერი სხვა მიზეზით, მათ შორის თამაშის განახლების მნიშვნელოვანი დაყოვნების გამო (მაგ.: გატანილი გოლის ზეიმი)

ყოველი ტაიმის საფინანსო წუთის ბოლოს სათადარიგო მსაჯი აჩვენებს მსაჯის მიერ დამატებულ მინიმალურ დროს. მსაჯს შეუძლია დამატებული დროის გაზრდა, მაგრამ არა შემცირება.

მსაჯმა არ უნდა მოახდინოს პირველი ტაიმის სათამაშო დროის განსაზღვრისას დაშვებული შეცდომის კომპენსირება მეორე ტაიმისთვის სათამაშო დროის დამატებით ან გამოკლებით.

4. 11მ დარტყმა

თუ საჭიროა 11მ დარტყმის შესრულება ან გამეორება, თამაშის შესაბამის ტაიმს ემატება დარტყმის შესასრულებლად საჭირო დრო.

5. შეწყვეტილი მატჩი

შეწყვეტილი მატჩი უნდა გადათამაშდეს, თუ შეჯიბრების წესები ან ორგანიზატორები არ გადაწყვეტენ სხვაგვარად.

IFAB®

IFAB®

הכנס

08

თამაშის დაწყება და განახლება

საწყისი დარტყმა სრულდება მატჩის ორივე ტაიმის და დამატებითი დროის ორივე ნახევრის დასაწყისში და გატანილი გოლის შემდეგ თამაშის განახლებისას. საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები, 11მ დარტყმა, ბურთის შემოგდება გვერდითი ხაზიდან, კარიდან დარტყმა და კუთხური დარტყმა არის თამაშის განახლების სხვა სახეები (იხ. წესები 13-დან 17-მდე). „სადავო“ ბურთი არის თამაშის განახლების მეთოდი, როდესაც მსაჯი აჩერებს თამაშს და თამაშის წესები არ მოითხოვს მატჩის განახლებას ზემოთ მოყვანილი რომელიმე მეთოდით.

თუ დარღვევა მოხდა იმ დროს, როდესაც ბურთი არ იმყოფებოდა თამაშში, თამაშის განახლების მეთოდი არ შეიცვლება.

1. საწყისი დარტყმა

პროცედურა

- გუნდი, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, ირჩევს რომელ კარს შეუტოს მატჩის პირველ ტაიმში ან შეასრულოს საწყისი დარტყმა
 - ზემოთ მოყვანილიდან გამომდინარე, მათი მეტოქეები შეასრულებენ საწყის დარტყმას ან გადაწყვიტენ, თუ რომელ კარს შეუტონ პირველ ტაიმში
 - გუნდი, რომელმაც გადაწყვიტა, თუ რომელ კარს შეუტოს პირველ ტაიმში, შეასრულებს საწყის დარტყმას მატჩის მეორე ტაიმის დასაწყებად
 - მეორე ტაიმისთვის გუნდები ცვლიან სათამაშო მოედნის ნახევრებს და უტევენ საწინააღმდეგო კარს
 - გუნდის მიერ გოლის გატანის შემდეგ, საწყის დარტყმას ასრულებს მეტოქე გუნდი
- ყოველი საწყისი დარტყმისთვის:**

- ყველა მოთამაშე, გარდა საწყისი დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშისა, უნდა იმყოფებოდეს სათამაშო მოედნის საკუთარ ნახევარზე
- საწყისი დარტყმის შემსრულებელი გუნდის მეტოქეები ბურთის თამაშში შესვლამდე უნდა იმყოფებოდნენ ბურთიდან არანაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე
- ბურთი უძრავად უნდა იდოს სათამაშო მოედნის ცენტრში
- მსაჯი აძლევს სიგნალს
- ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყვს და აშკარად მოძრაობს

- გოლი მეტოქის კარში შესაძლოა გატანილი იქნას უშუალოდ საწყისი დარტყმიდან; თუ ბურთი პირდაპირ გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, დაინიშნება კუთხური დარტყმა მეტოქეების სასარგებლოდ

დარღვევები და სანქციები

თუ საწყისი დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ხელმეორედ შეეხება ბურთს, ვიდრე მას სხვა მოთამაშე შეეხო, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა, ხოლო დარღვევისთვის ბურთზე ხელით თამაშით, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა.

საწყისი დარტყმის შესრულების პროცედურის ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის საწყისი დარტყმა გამეორდება.

2. „სადავო“ ბურთი

პროცედურა

- ბურთი დაგდებული იქნება დამცველი გუნდის მეკარისთვის მის საჯარიმო მოედანში, თუ თამაში გაჩერებული იქნა, როდესაც:
 - ბურთი იმყოფებოდა საჯარიმო მოედანში ან
 - ბურთზე ბოლო შეხება მოხდა საჯარიმო მოედანში
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში მსაჯი დააგდებს ბურთს იმ გუნდის ერთი მოთამაშისთვის, რომელიც ბოლოს შეეხო ბურთს და იმ ადგილას, სადაც ბურთს ბოლოს შეეხო მოთამაშე, უცხო პირი ან, როგორც ეს აღწერილია მე-9.1 წესში, მატჩის ოფიციალური პირი
- ყველა დანარჩენი მოთამაშე (ორივე გუნდის) უნდა იმყოფებოდეს ბურთიდან არანაკლებ 4 მ (4.5 იარდი) მანძილზე, ვიდრე ის თამაშში შევა.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შეეხება მიწას.

დარღვევები და სანქციები

„სადავო“ ბურთის გდება გამეორდება, თუ:

- მიწასთან შეხებამდე მას შეეხება მოთამაშე
- ბურთი დატოვებს სათამაშო მოედანს მიწასთან შეხების შემდეგ, მაგრამ არც ერთი მოთამაშე არ შეეხება მას

თუ „სადავო“ ბურთის გდების შემდეგ ის გადის კარში ისე, რომ მას არ შეეხო სულ მცირე ორი მოთამაშე, თამაში განახლდება:

- კარიდან დარტყმით, თუ ბურთი გადის მეტოქე გუნდის კარში
- კუთხური დარტყმით, თუ ბურთი გადის გუნდის საკუთარ კარში

IFAB®

IFAB®

הכנס

09

ბურთი თამაშში და თამაშის გარეთ

1. ბურთი თამაშის გარეთ

ბურთი თამაშიდან გასულია, როდესაც:

- ის მთლიანად გადაკვეთს კარის ან გვერდით ხაზს – მიწაზე ან ჰაერში
- თუ თამაში გაჩერებული იქნა მსაჯის მიერ
- ის ეხება მატჩის ოფიციალურ პირს, რჩება სათამაშო მოედანზე და:
 - გუნდი იწყებს იმედისმომცემ შეტევას ან
 - ბურთი უშუალოდ გადის კარში ან
 - იცვლება ბურთის მფლობელი გუნდი

ყველა ამ შემთხვევაში თამაში განაგრძდება „სადავო“ ბურთით.

2. ბურთი თამაშში

ყველა სხვა დროს ბურთი თამაშშია, როდესაც ის ეხება მატჩის ოფიციალურ პირს და როდესაც ის აისხლიტება კარის ბოძისგან, ძელისგან ან კუთხური ალმის ფლაგშტოკისგან და რჩება სათამაშო მოედანზე.

IFAB®

הסכם

10

მატრის შედეგის განსაზღვრა

1. გატანილი გოლი

გოლი გატანილია, თუ ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი ბოძებს შორის და ძელს ქვემოთ. იმ პირობით, რომ მანამდე გოლის გამტანმა გუნდმა არ დაარღვია თამაშის წესები.

თუ მეკარე უშუალოდ ხელით შეაგდებს ბურთს მეტოქის კარში, დაინიშნება კარიდან დარტყმა.

თუ მსაჯმა ანიშნა, რომ გოლი გატანილია, ვიდრე ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი, თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთის გდებით.

2. გამარჯვებული გუნდი

მეტი გოლის გამტანი გუნდი ითვლება გამარჯვებულად. თუ ორივე გუნდმა გაიტანა გოლების ერთნაირი რაოდენობა ან გოლი საერთოდ არ იქნა გატანილი, მატრი ითვლება ფრედ დამთავრებულად.

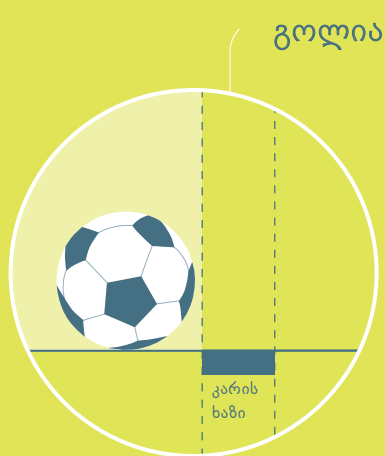
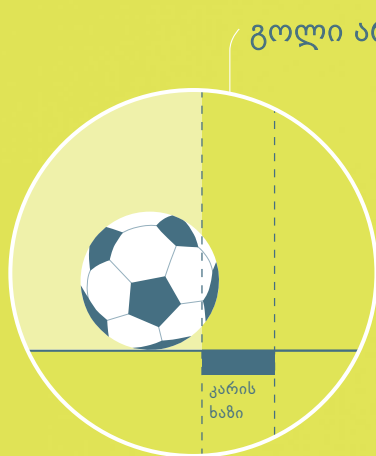
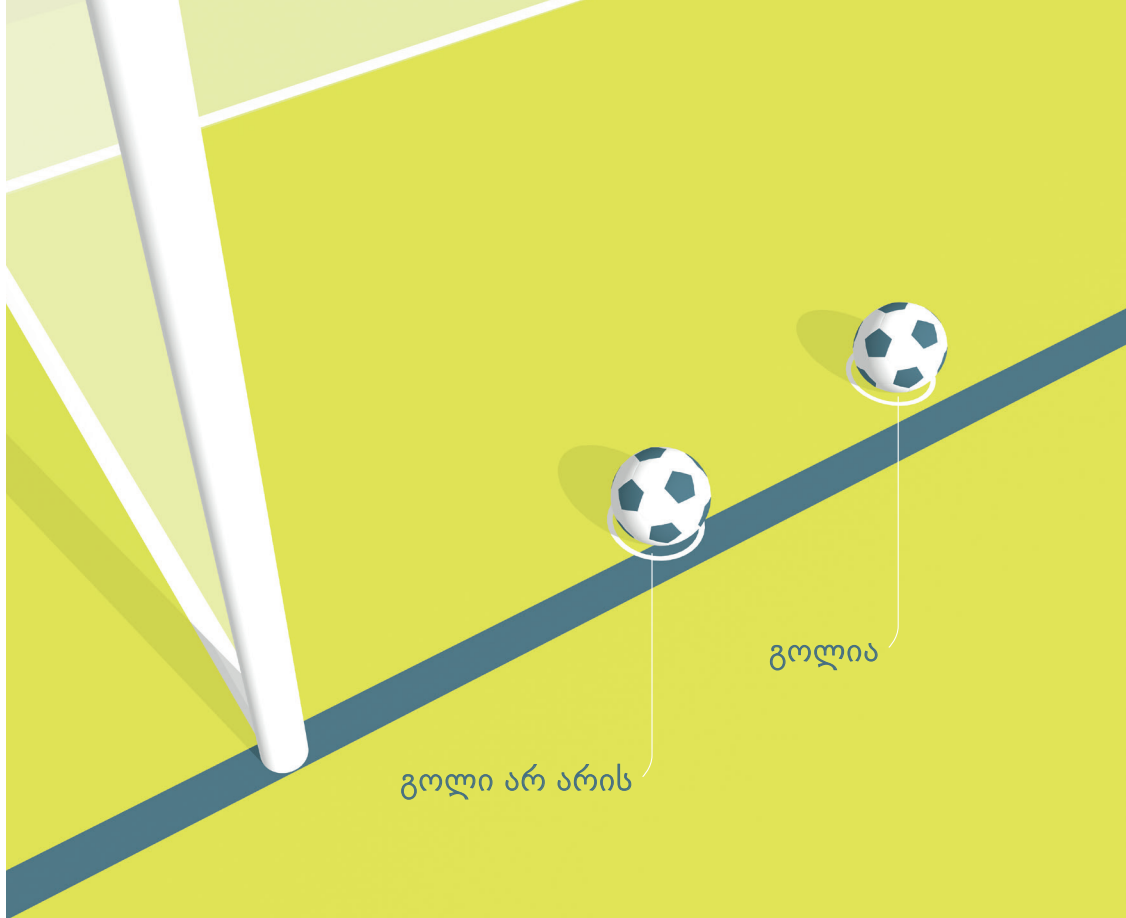
როდესაც შეჯიბრების დებულება მოითხოვს ფრედ დამთავრებულ მატრში ან შინ და სტუმრად გამართული მატჩების შემდეგ გამარჯვებულის დადგენას, ნებადართულია გამარჯვებული გუნდის გამოვლენის მხოლოდ შემდეგი პროცედურები:

- სტუმრად გატანილი გოლების წესი
- დამატებითი დროის ორი თანაბარი ტაიმი, ყოველი მათგანი მაქსიმუმ 15 წუთის ხანგრძლივობით
- დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

შესაძლებელია ზემოთ აღწერილი პროცედურების კომბინაციების გამოყენება.

3. დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

დარტყმები 11მ ნიშნულიდან სრულდება მატრის დასრულების შემდეგ და თუ სხვა რამ არ არის მითითებული, გამოიყენება შესაბამისი თამაშის წესები.

პროცედურა

დარტემების დაწყებამდე 11მ წინშულიდან

- სხვა მოსაზრებების (მაგ.: მოედნის ზედაპირის მდგომარეობა, უსაფრთხოება და ა.შ.) არ არსებობის შემთხვევაში მსაჯი ატარებს კენჭისყრას იმ კარის დასადგენად, რომელშიც შესრულდება დარტემები, რაც შესაძლოა შეიცვალოს მხოლოდ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული მოსაზრებების გამო ან, როდესაც კარი ან სათამაშო ზედაპირი გამოუსადეგარი გახდება
- მსაჯი კვლავ ატარებს კენჭისყრას და მოგებული გუნდი ირჩევს პირველი ან მეორე დარტემის უფლებას
- 11მ დარტემების შესრულება შეუძლიათ მხოლოდ მატჩის დამთავრებისას სათამაშო მოედანზე მყოფ ან დროებით (დაშავება, ეკიპირების მოწესრიგება და ა.შ.) სათამაშო მოედნის ფარგლებს გარეთ მყოფ მოთამაშეებს, სათადარიგო მოთამაშის გამოკლებით, რომელიც იმ მეკარის შემცვლელია, რომელსაც არ შეუძლია თამაშის გაგრძელება
- ყოველი გუნდი პასუხისმგებელია იმ თანმიმდევრობის შერჩევაზე, რომლითაც დარტემის უფლების მქონე მოთამაშეები შეასრულებენ დარტემებს. მსაჯი არ არის ინფორმირებული თანმიმდევრობის შესახებ
- თუ მატჩის დასრულებისას და დარტემების წინ ან მიმდინარეობისას ერთ გუნდს ჰყავს უფრო მეტი მოთამაშე, ვიდრე მეტოქე გუნდს, მათ საკუთარ გუნდში უნდა შეამცირონ მოთამაშეთა რაოდენობა, რათა გაუტოლდნენ მეტოქეს და მსაჯი ინფორმირებული უნდა იყოს გამოყვანილი მოთამაშეების სახელების და ნომრების შესახებ. ნებისმიერ გამოყვანილ მოთამაშეს არა აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს დარტემებში (გარდა ქვემოთ აღნიშნული შემთხვევისა)
- მეკარე, რომელსაც არ შეუძლია გააგრძელოს დარტემებში მონაწილეობის მიღება დარტემების წინ ან მიმდინარეობისას, შეიძლება შეცვლილი იქნას მოთამაშეთა რაოდენობის გასათანაბრებლად გამოყვანილი მოთამაშით ან, თუ მისმა გუნდმა არ გამოიყენა შეცვლების დაშვებული მაქსიმალური რაოდენობა, განაცხადში შეყვანილი სათადარიგო მოთამაშით. თუმცა, შეცვლილი მეკარე აღარ მიიღებს მონაწილეობას დარტემებში და ვეღარ შეასრულებს დარტემას.
- თუ მეკარემ უკვე შეასრულა დარტემა, მის შემცვლელს არ შეუძლია დარტემის შესრულება დარტემების მორიგ სერიამდე

დარტემების შესრულებისას 11მ წინშულიდან

- სათამაშო მოედანზე უნდა იმყოფებოდნენ მხოლოდ დარტემის უფლების მქონე მოთამაშეები და მატჩის ოფიციალური პირები
- 11მ დარტემის უფლების მქონე ყველა მოთამაშე, გარდა დარტემის შემსრულებელი მოთამაშისა და ორივე მეკარისა, უნდა იმყოფებოდნენ ცენტრალურ წრეში

- 11მ დარტყმის შემსრულებელი გუნდის მეკარე უნდა დარჩეს სათამაშო მოედანზე, საჯარიმო მოედნის გარეთ, კარის ხაზისა და საჯარიმო მოედნის გვერდითი ხაზის გადაკვეთის წერტილში
- 11მ დარტყმის უფლების მქონე ნებისმიერ მოთამაშეს შეუძლია ადგილი გაუცვალოს მეკარეს
- დარტყმა ითვლება დასრულებულად, როდესაც ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, გავა თამაშიდან ან მსაჯი გააჩერებს თამაშს წესების რაიმე დარღვევისთვის; დამრტყმელს არ შეუძლია ბურთზე განმეორებით თამაში
- მსაჯი აკეთებს ჩანაწერს შესრულებული დარტყმების შესახებ
- თუ მეკარე ჩაიდენს დარღვევას და ამის შედეგად დარტყმა უნდა გამეორდეს, მეკარე უნდა იქნას გაფრთხილებული
- თუ მოთამაშე დაჯარიმებულია დარღვევისთვის, რომელიც ჩადენილია დარტყმის შესასრულებლად მსაჯის მიერ სიგნალის მიცემის შემდეგ, დარტყმა ჩანიშნული იქნება, როგორც აცილებული, ხოლო მოთამაშე გაფრთხილებული
- თუ ორივე, მეკარე და დამრტყმელი, ერთდროულად ჩაიდენს დარღვევას:
 - თუ დარტყმა აცილებული ან მოგერიებულია, დარტყმა გამეორდება, ხოლო ორივე მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული
 - თუ დარტყმის შედეგად გოლი გატანილია, გოლი გაუქმდება, დარტყმა ჩაინიშნება როგორც აცილებული, ხოლო დამრტყმელი იქნება გაფრთხილებული

ქვემოთ მოყვანილი პირობებით, ორივე გუნდი ასრულებს ხუთ-ხუთ დარტყმას

- გუნდები დარტყმებს ასრულებენ რიგრიგობით
- ყველა დარტყმა სრულდება სხვადასხვა მოთამაშის მიერ და დარტყმის უფლების მქონე ყველა მოთამაშემ უნდა შეასრულოს დარტყმა, ვიდრე რომელიმე მოთამაშე შეასრულებს მეორე დარტყმას
- თუ ხუთივე დარტყმის შესრულებამდე ერთი გუნდი გაიტანს იმაზე მეტ გოლს, ვიდრე გაიტანდა მეორე გუნდი, თუნდაც ხუთივე დარტყმის შესრულების შემდეგ, დარტყმები შეწყდება
- თუ ორივე გუნდის მიერ ხუთივე დარტყმის შესრულების შემდეგ ანგარიში თანაბარია, დარტყმების შესრულება გაგრძელდება, ვიდრე ერთი გუნდი არ გაიტანს მეტოქეზე ერთით მეტ გოლს დარტყმების ერთნაირი რაოდენობის შესრულების შემდეგ
- აღნიშნული პრინციპი გამოიყენება დარტყმების ნებისმიერი შემდგომი თანმიმდევრობისთვის, თუმცა გუნდს შეუძლია თანმიმდევრობის შეცვლა
- 11მ დარტყმების შესრულება არ უნდა შეყოვნდეს იმ მოთამაშის გამო, რომელიც დატოვებს სათამაშო მოედანს. ამ მოთამაშის დარტყმა ანუღირებული იქნება (არ არის გატანილი), თუ მოთამაშე არ დაბრუნდება დროულად დარტყმის შესასრულებლად

შეცვლები და გაძევებები დარტყმების შესრულებისას 11მ ნიშნულიდან

- მოთამაშე, სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშე შეიძლება იყოს გაფრთხილებული ან გაძევებული
- გაძევებული მეკარე შეიძლება შეცვლილი იყოს დარტყმის უფლების მქონე მოთამაშით
- მოთამაშე – გარდა მეკარისა – რომელსაც არ შეუძლია გაგრძელება, არ შეიძლება იყოს შეცვლილი
- მსაჯმა არ უნდა შეწყვიტოს მატჩი, თუ გუნდის მოთამაშეთა რაოდენობა შვიდზე ნაკლები გახდება

IFAB®

חלכה

11

თამაშგარე

1. თამაშგარე მდგომარეობა

თამაშგარე მდგომარეობაში ყოფნა თავისთავად არ წარმოადგენს დარღვევას.

მოთამაშე იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში, თუ:

- მისი თავის, სხეულის ან ფეხის რაიმე ნაწილი იმყოფება მეტოქის ნახევარზე (შუა ხაზის გამოკლებით) და
- მისი თავის, სხეულის ან ფეხის რაიმე ნაწილი იმყოფება მეტოქის კარის ხაზთან უფრო ახლოს, ვიდრე ბურთი და ბოლოდან მეორე მეტოქე

ყველა მოთამაშის, მათ შორის მეკარის, ხელის მტევნები და მკლავები მხედველობაში არ მიიღება.

მოთამაშე არ იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში, თუ ის იმყოფება ერთ ხაზზე:

- ბოლოდან მეორე მეტოქესთან ან
- ბოლო ორ მეტოქესთან

2. თამაშგარე დარღვევა

თანაგუნდელის მიერ ბურთზე თამაშის ან შეხების* მომენტში თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე ისჯება მხოლოდ სათამაშო მოქმედებებში აქტიურად ჩართვისას, როდესაც ის:

- ხელს უშლის თამაშს ბურთზე თამაშით ან შეხებით, რომელიც მას მიაწოდა ან რომელსაც შეეხო მისი თანაგუნდელი ან
- ხელს უშლის მეტოქეს:
 - მეტოქისთვის ბურთზე თამაშის ან თამაშის შესაძლებლობაში ხელის შეშლით, როდესაც აშკარად უფარავს მეტოქეს მხედველობის არეს ან
 - მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში შესვლით ან

* ბურთზე „თამაშის“ ან „შეხებისას“ გამოყენებული უნდა იქნას კონტაქტის პირველი წერტილი

- ბურთზე თამაშის აშკარა მცდელობით, რომელიც ახლოს არის მასთან, როდესაც ეს ქმედება ზეგავლენას ახდენს მეტოქეზე ან
- აშკარა ქმედებით, რომელიც აშკარად ახდენს ზეგავლენას მეტოქის შესაძლებლობაზე ითამაშოს ბურთი

ან

- მოიპოვებს უპირატესობას ამ მდგომარეობაში ყოფნისას ბურთზე თამაშით ან მეტოქისთვის ხელის შეშლით, როდესაც ბურთი:
 - აისხლიტა, როდესაც მოხვდა კარის ბოძებს, ძეულს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან მეტოქეს
 - მეტოქის მიერ გამიზნულად იქნა მოგერიებული გატანილი გოლისაგან კარის გადარჩენის მიზნით

თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე, რომელიც ბურთს იღებს მეტოქისგან, რომელმაც გამიზნულად ითამაშა ბურთზე (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნებისმიერი მეტოქე გამიზნულად გადაარჩენს კარს გატანილი გოლისაგან), არ მოიპოვებს უპირატესობას.

„კარის გადარჩენა“ ნიშნავს, როდესაც მოთამაშე სხეულის რაიმე ნაწილით, გარდა ხელებისა/მკლავებისა (მეკარის გამოკლებით მის საჯარიმო მოედანში), აჩერებს ბურთს ან ცდილობს ბურთის გაჩერებას, რომელიც გადის კარში ან ძალიან ახლოს არის კართან.

იმ სიტუაციებში, სადაც:

- თამაშგარე მდგომარეობიდან მოძრავი ან თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე იმყოფება მეტოქის მოძრაობის გზაზე და ხელს უშლის მეტოქის მოძრაობას ბურთისკენ, ეს არის თამაშგარე დარღვევა, თუ ის ზეგავლენას ახდენს მეტოქის შესაძლებლობაზე ითამაშოს ან იბრძოლოს ბურთისთვის; თუ მოთამაშე გადაადგილდება მეტოქის მოძრაობის გზაზე და აფერხებს მეტოქის წინსვლას (მაგ.: ახდენს მეტოქის ბლოკირებას), დარღვევა უნდა დაისაჯოს მე-12 წესის შესაბამისად
- თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშე მოძრაობს ბურთისკენ მასზე თამაშის მიზნით და მის წინააღმდეგ არღვევენ წესებს, ვიდრე ის ითამაშებს ან შეეცდება ითამაშოს ბურთზე, ან ბურთისთვის შევა მეტოქესთან ორთაბრძოლაში, დაისჯება წესების დარღვევა, ვინაიდან ის მოხდა თამაშგარე დარღვევამდე
- წესების დარღვევა მოხდა თამაშგარე მდგომარეობაში მყოფი მოთამაშის წინააღმდეგ, რომელმაც უკვე ითამაშა ან ცდილობდა ითამაშა ბურთზე, ან ებრძოდა მეტოქეს ბურთისთვის, დაისჯება თამაშგარე დარღვევა, ვინაიდან ის მოხდა წესების დარღვევამდე

3. დარღვევა არ არის

თამაშგარე მდგომარეობის წესის დარღვევა არ არის, თუ მოთამაშე ბურთს იღებს უშუალოდ:

- კარიდან დარტყმიდან
- ბურთის შემოგდებიდან
- კუთხური დარტყმიდან

4. დარღვევები და სანჯიხები

თუ ადგილი აქვს თამაშგარე მდგომარეობის წესის დარღვევას, მსაჯი ნიშნავს თავისუფალ დარტყმას იმ ადგილას, სადაც დარღვევა მოხდა, მათ შორის, თუ დარღვევა მოხდა მოთამაშის საკუთარ ნახევარზე.

დამცველი მოთამაშე, რომელიც მსაჯის ნებართვის გარეშე ტოვებს სათამაშო მოედანს, თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრის თვალსაზრისით ჩაითვლება კარის ან გვერდით ხაზზე მყოფად, ვიდრე თამაში არ გაჩერებულია ან ვიდრე დამცველი გუნდი არ დაარტყამს ბურთს შუა ხაზისკენ და ის არ იმყოფება მათი საჯარიმო მოედნის გარეთ. თუ მოთამაშე განზრახ ტოვებს სათამაშო მოედანს, იგი გაფრთხილებული უნდა იყოს თამაშიდან ბურთის შემდგომი გაცვლისთანავე.

თავდამსხმელ მოთამაშეს შეუძლია გავიდეს სათამაშო მოედნიდან ან დარჩეს მის მიღმა იმ მიზნით, რომ არ ჩაერთოს აქტიურად სათამაშო მოქმედებებში. თუ მოთამაშე ბრუნდება სათამაშო მოედანზე კარის ხაზიდან და ერთვება სათამაშო მოქმედებებში თამაშის შემდგომ გაჩერებამდე, ან მანამდე, ვიდრე დამცველმა გუნდმა დაარტყა ბურთი შუა ხაზისკენ და ის იმყოფება მათი საჯარიმო მოედნის გარეთ, მოთამაშე განხილული უნდა იქნას კარის ხაზზე მყოფად თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრის თვალსაზრისით. მოთამაშე, რომელიც განზრახ ტოვებს სათამაშო მოედანს და ბრუნდება მსაჯის ნებართვის გარეშე და არ იქნა დასჯილი თამაშგარეში ყოფნის გამო და შემდგომ მოიპოვებს უპირატესობას, უნდა იყოს გაფრთხილებული.

თუ თავდამსხმელი მოთამაშე გოლის გატანის მომენტში უძრავად იმყოფება კარის ბოძებს შორის და კარის შიგნით, გოლი უნდა ჩაითვალოს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მოთამაშე ჩაიდენს თამაშგარე მდგომარეობის წესის ან მე-12 წესის დარღვევას, რა შემთხვევაშიც თამაში განახლდება თავისუფალი ან საჯარიმო დარტყმით.

IFAB®

חלכה

12

წესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი

საჯარიმო, თავისუფალი და 11 მ დარტყმები შეიძლება დანიშნული იყოს მხოლოდ ბურთის თამაშში ყოფნისას ჩადენილი დარღვევებისთვის.

1. საჯარიმო დარტყმა

საჯარიმო დარტყმა დაინიშნება, თუ მოთამაშე მეტოქის წინააღმდეგ ჩაიდენს ქვემოთ ჩამოთვლილ რომელიმე დარღვევას იმგვარად, რომ მსაჯი მას განიხილავს, როგორც გაუფრთხილებელს, გაუამრებელს ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით:

- თავს დაესხმის
- შეახტება
- დაარტყამს ფეხს ან შეეცდება ფეხი დაარტყას
- უბიძგებს
- დაარტყამს ხელს ან შეეცდება ხელი დაარტყას (მათ შორის თავით)
- ასრულებს გარდნას ან ბრძოლობს
- გამოუდებს ფეხს ან შეეცდება გამოუდოს ფეხი

თუ დარღვევა მოხდა ფიზიკური კონტაქტის მეშვეობით, ის დაისჯება საჯარიმო ან 11მ დარტყმით.

- გაუფრთხილებელი დარღვევა ნიშნავს, რომ ორთაბრძოლის დროს მოთამაშე მოქმედებს უყურადღებოდ, დაუფიქრებლად ან წინდაუხედავად. სადისციპლინო სანქცია საჭირო არ არის
- გაუამრებელი დარღვევა ნიშნავს ორთაბრძოლისას მოთამაშის ისეთ მოქმედებას, როდესაც იგი არ ფიქრობს იმაზე, რომ მოქმედებს სახიფათოდ მეტოქის მიმართ ან არ ფიქრობს მოსალოდნელ შედეგებზე. იგი გაუფრთხილებული უნდა იქნას
- გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენება ნიშნავს, რომ მოთამაშემ გადაამეტა საჭირო ძალას და ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას. იგი გაძევებული უნდა იქნას

თუ მოთამაშე ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს, დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა:

- დარღვევა ბურთზე ხელით თამაშით (გარდა მეკარისა მის საჯარიმო მოედანში)

- აკავებს მეტოქეს
- აფერხებს მეტოქის მოძრაობას ფიზიკური კონტაქტით
- კბენს ან აფურთხებს ვინმეს
- ესვრის საგანს ბურთს, მეტოქეს ან მატრის ოფიციალურ პირს, ან ხელში დაჭერილი საგნით ახდენს კონტაქტს ბურთზე

იხილეთ ასევე დარღვევები მე-3 წესში.

ბურთზე ხელით თამაში

დარღვევაა, თუ მოთამაშე:

- განზრახ ეხება ბურთს მისი ხელით/მკლავით, მათ შორის ხელის/მკლავის მოძრაობით ბურთისკენ
- ეუფლებს/აკონტროლებს ბურთს მას შემდეგ, რაც ის შეეხო მის ხელს/მკლავს და შემდეგ:
 - გაიტანს მას მეტოქის კარში
 - ქმნის გოლის გატანის შესაძლებლობას
- გაიტანს მას მეტოქის კარში უშუალოდ ხელით/მკლავით, თუნდაც შემთხვევით, მათ შორის მეკარის მიერ

როგორც წესი, დარღვევაა, თუ მოთამაშე:

- ეხება ბურთს მისი ხელით/მკლავით, როდესაც:
 - ხელი/მკლავი მის სხეულს ხდის არაბუნებრივად დიდს
 - ხელი/მკლავი არის მისი მხრის დონის ზევით/მიღმა (იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მოთამაშე თამაშობს ბურთზე, რომელიც შემდეგ ეხება მის ხელს/მკლავს)

ზემოთ მოყვანილი დარღვევები ვრცელდება იმ შემთხვევებზეც კი, თუ ბურთი ეხება მოთამაშის ხელს/მკლავს უშუალოდ სხვა რომელიმე მოთამაშის თავიდან ან სხეულიდან (მათ შორის ფეხიდან), რომელიც იმყოფება ახლოს.

ზემოთ მოყვანილი დარღვევების გამოკლებით, როგორც წესი, არ არის დარღვევა, თუ ბურთი ეხება მოთამაშის ხელს/მკლავს:

- უშუალოდ მოთამაშის საკუთარი თავიდან ან სხეულიდან (მათ შორის ფეხიდან)
- უშუალოდ სხვა რომელიმე მოთამაშის თავიდან ან სხეულიდან (მათ შორის ფეხიდან), რომელიც იმყოფება ახლოს
- თუ ხელი/მკლავი არის სხეულთან ახლოს და არ ხდის სხეულს არაბუნებრივად დიდს
- როდესაც მოთამაშე ეცემა და ხელი/მკლავი არის სხეულსა და მიწას შორის სხეულის მხარდასაჭერად და არ არის გაშლილი სხეულიდან გვერდით ან ზევით

მეკარგე ვრცელდება საკუთარი საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა ბურთზე ხელით თამაშის ისეთივე შემთხვევები, როგორც სხვა ნებისმიერ მოთამაშეზე. თუ მეკარე ხელით თამაშობს ბურთზე საკუთარ საჯარიმო მოედანში, როდესაც არა აქვს ამის უფლება, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა, თუმცა სადისციპლინო სანქციის გარეშე.

2. თავისუფალი დარტყმა

თავისუფალი დარტყმა დაინიშნება, თუ მოთამაშე:

- თამაშობს სახიფათოდ
- აფერხებს მეტოქის მოძრაობას ფიზიკური კონტაქტის გარეშე
- დამნაშავეა უთანხმოების გამოხატვაში შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი ან უცნაურო გამოთქმების და/ან ჟესტების გამოყენებით ან სხვა სიტყვიერ დარღვევებში
- ხელს უშლის მეკარეს ბურთის თამაშში შეყვანაში ან, ურტყამს ან ცდილობს დაარტყას ფეხი ბურთს, როდესაც მეკარეს ბურთი შეჰყავს თამაშში
- ჩაიდენს ნებისმიერ სხვა დარღვევას, რომელიც არ არის მოყვანილი თამაშის წესებში, რისთვისაც თამაში ჩერდება, რათა მოთამაშეს მიეცეს გაფრთხილება ან გაძევებული იქნას მოედნიდან

თავისუფალი დარტყმა დაინიშნება, თუ მეკარე საკუთარ საჯარიმო მოედანში ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს:

- ხელით/მკლავით აკონტროლებს ბურთს ექვს წამზე მეტ ხანს, ვიდრე გაუშვებს მას ხელიდან
- ხელით/მკლავით შეეხება ბურთს მას შემდეგ, რაც გაუშვებს მას ხელიდან და ბურთს არ შეხებია სხვა მოთამაშე
- ხელით/მკლავით ეხება ბურთს – გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მეკარემ აშკარად დაარტყა ან ეცადა დაერტყა ბურთი მისი თამაშში შეყვანის მიზნით – მას შემდეგ, რაც:
 - მისი თანაგუნდელი ფეხით განზრახ მიაწოდებს მას ბურთს
 - მისი თანაგუნდელი ბურთს მიაწოდებს მას უშუალოდ გვერდითი ხაზიდან ბურთის შემოგდებიდან

მეკარე ხელით (ხელებით) აკონტროლებს ბურთს, როდესაც:

- ბურთი არის მის ხელებს შორის ან მის ხელსა და რაიმე ზედაპირს შორის (მაგ.: მიწა, საკუთარი სხეული) ან ეხება ბურთს მისი ხელის ან მკლავის ნებისმიერი ნაწილით. გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ბურთი აისხლიტება მეკარისგან ან მეკარე გადაარჩენს კარს გატანილი გოლისგან
- ბურთი უჭირავს გაშლილ ხელისგულზე
- ბურთს აგდება მიწაზე ან აისვრის ჰაერში

მეტოქეს არ შეუძლია მეკარესთან ორთაბრძოლა, როდესაც იგი ხელით(ხელებით) აკონტროლებს ბურთს.

სახიფათო თამაში

სახიფათო თამაში არის ნებისმიერი ისეთი მოქმედება, როდესაც ბურთზე თამაშის მცდელობისას არსებობს ვინმესთვის (მათ შორის საკუთრივ მოთამაშისთვისაც) ტრავმის მიყენების საშიშროება და არ აძლევს ბურთზე თამაშის საშუალებას იქვე მყოფ მეტოქეს ტრავმის მიღების შიშით.

მაკრატლისებრი ან ველოსიპედისებრი დარტყმა დასაშვებია იმ პირობით, რომ ის არ წარმოადგენს საშიშროებას მეტოქისთვის.

მეტოქის მოძრაობის შეფერხება ფიზიკური კონტაქტის გარეშე

მეტოქის მოძრაობის შეფერხება ნიშნავს მეტოქის მოძრაობის გზაზე ისეთ გადაადგილებას, რომელიც გზას გადაუღობავს მას, მოახდენს მის ბლოკირებას, აიძულებს შეამციროს სიჩქარე ან შეცვალოს მოძრაობის მიმართულება, როდესაც ბურთი არ არის ორივე მოთამაშის სათამაშო მანძილზე.

ყველა მოთამაშეს უფლება აქვს დაიკავოს საკუთარი პოზიცია სათამაშო მოედანზე; მეტოქის მოძრაობის გზაზე ყოფნა არ არის ისეთივე რამ, რაც მეტოქის მოძრაობის გზაზე გადაადგილება.

მოთამაშეს შეუძლია დაფაროს ბურთი მეტოქესა და ბურთს შორის პოზიციის დაკავებით, თუ ბურთი იმყოფება სათამაშო მანძილზე და მეტოქე არ არის შეკავებული მკლავით ან სხეულით. თუ ბურთი იმყოფება სათამაშო მანძილზე, მოთამაშეზე წესების დაცვით თავდასხმა შესაძლებელია.

3. სადისციპლინო სანქცია

მსაჯს გააჩნია უფლებამოსილება სადისციპლინო სანქციები გამოიტანოს სათამაშო მოედანზე შესვლის მომენტიდან თამაშის წინ მოედნის შემოწმებისას, ვიდრე არ დატოვებს სათამაშო მოედანს მატჩის დასრულების შემდეგ (მათ შორის 11მ დარტყმების შემდეგ).

თუ მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლამდე მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, მსაჯს გააჩნია უფლება არ დაუშვას მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი მატჩში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. მე-3 წესი); მსაჯი შეადგენს პატაკს სხვა რაიმე უდისციპლინო საქციელის შესახებ.

მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი რომელიც სათამაშო მოედანზე ან მის ფარგლებს მიღმა ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რაც იმსახურებს გაფრთხილებას ან გაძევებას, დასჯილი იქნება დარღვევის შესაბამისად.

ყვითელი ბარათის ჩვენება ნიშნავს გაფრთხილებას და წითელი ბარათის ჩვენება ნიშნავს გაძევებას.

წითელი ან ყვითელი ბარათის ჩვენება შეიძლება მხოლოდ მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშისთვის ან გუნდის ოფიციალური პირისთვის.

მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და შეცვლილი მოთამაშეები

თამაშის განახლების დაყოვნება ბარათის საჩვენებლად

როგორც კი მსაჯი გადაწყვეტს გააფრთხილოს ან გააძევოს მოთამაშე, თამაში არ შეიძლება განახლდეს, ვიდრე სანქცია არ იქნება გამოტანილი, თუ არადა მანამდე გუნდი სწრაფად არ ასრულებს საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას, არა აქვს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობა და მსაჯს არ დაუწყია სადისციპლინო სანქციის გამოტანის პროცედურა. სანქცია გამოტანილი იქნება თამაშის შემდგომი გაჩერებისას; თუ დარღვევა წარმოადგენდა მეტოქე გუნდისთვის გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევას, მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული.

უპირატესობა

თუ მსაჯი იყენებს უპირატესობას ისეთი დარღვევისთვის, რომელიც გაფრთხილებით/ გაძევებით უნდა ყოფილიყო დასჯილი თამაშის გაჩერების შემთხვევაში, მაშინ ეს გაფრთხილება/ გაძევება გამოტანილი უნდა იყოს ბურთის თამაშიდან გასვლის შემდეგ, გარდა გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისა, როდესაც მოთამაშე გაფრთხილებულია არასპორტული საქციელისთვის.

წესების სერიოზული დარღვევის, ძალადობრივი ქმედების ან ისეთი დარღვევისას, რომელიც მეორე ყვითელ ბარათს იმსახურებს, უპირატესობა არ უნდა იყოს გამოყენებული, თუ არ არის გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობა. მსაჯმა უნდა გააძევოს მოთამაშე ბურთის თამაშიდან გასვლისთანავე, მაგრამ, თუ მოთამაშე თამაშობს ბურთზე ან ებრძვის/ხელს უშლის მეტოქეს, მსაჯმა უნდა გააჩეროს თამაში,

გააძევოს მოთამაშე და განაახლოს თამაში თავისუფალი დარტყმით, თუ მოთამაშემ არ ჩაიდინა უფრო სერიოზული დარღვევა.

თუ მოთამაშე იწყებს მეტოქის შეკავებას საჯარიმო მოედნის გარეთ და აგრძელებს დარღვევას საჯარიმო მოედნის შიგნით, მსაჯმა უნდა დანიშნოს 11მ დარტყმა.

დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაფრთხილებით

მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:

- თამაშის განახლების დაყოვნება
- უთანხმოების გამოხატვა სიტყვიერად ან მოქმედებით
- მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე შესვლა, დაბრუნება ან განზრახ დატოვება
- არ იცავს მოთხოვნილ მანძილს თამაშის განახლებისას კუთხური დარტყმით, საჯარიმო დარტყმით, თავისუფალი დარტყმით ან ბურთის შემოგდებით გვერდითი ხაზიდან
- თამაშის წესების სისტემატური დარღვევა („სისტემატური“ არ გულისხმობს დარღვევების რაიმე გარკვეულ რაოდენობას ან ხასიათს)
- არასპორტული საქციელი
- მსაჯისთვის გამოყოფილ ინციდენტების ვიდეო გადამოწმების ზონაში შესვლა
- „გადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებული გამოყენება

სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დამნაშავეა შემდეგ დარღვევებში:

- თამაშის განახლების დაყოვნება
- უთანხმოების გამოხატვა სიტყვიერად ან მოქმედებით
- მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე შესვლა ან დაბრუნება
- არასპორტული საქციელი
- მსაჯისთვის გამოყოფილ ინციდენტების გადამოწმების ზონაში შესვლა
- „გადამოწმების“ ნიშნის (სატელევიზიო ეკრანი) გადამეტებული გამოყენება

როდესაც ჩადენილია ორი სხვადასხვა, ყვითელი ბარათით დასჯადი დარღვევა (თუნდაც დროის მოკლე მონაკვეთში), ნაჩვენები უნდა იყოს ორი ყვითელი ბარათი, მაგ.: თუ მოთამაშე შედის სათამაშო მოედანზე საჭირო ნებართვის გარეშე და ჩაიდენს გაუაზრებელ ვარდნას ან გააჩერებს იმედისმომცემ შეტევას წესის დარღვევით/ბურთზე ხელით თამაშით და ა.შ.

გაფრთხილებები არასპორტული საქციელისთვის

არსებობს სხვადასხვა გარემოება, როდესაც აუცილებელია მოთამაშის

გაფრთხილება არასპორტული საქციელისთვის, თუ მოთამაშე:

- ცდილობს შეცდომაში შეიყვანოს მსაჯი, მაგ.: ტრავმის გამოგონებით ან აცხადებს პრეტენზიას, რომ მის წინააღმდეგ მოხდა დარღვევა (სიმუღაცია)
- უცვლის ადგილს მეკარეს თამაშის მსვლელობისას ან მსაჯის ნებართვის გარეშე (იხ. მე-3 წესი)
- გაუაზრებლად ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც ისჯება ყვითელი ბარათით
- ხელით თამაშობს ბურთზე იმედისმომცემი შეტევის ხელის შეშლის ან მისი ჩაშლის მიზნით
- ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც ხელს უშლის ან აჩერებს იმედისმომცემ შეტევას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტმას ისეთი დარღვევისთვის, რომელიც იყო ბურთზე თამაშის მცდელობა
- ართმევს მეტოქეს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას დარღვევით, რომელიც იყო ბურთზე თამაშის მცდელობა და მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტმას
- ხელით თამაშობს ბურთზე გოლის გატანის მცდელობისას (იმის მიუხედავად წარმატებულია თუ არა მცდელობა) ან წარუმატებელი მცდელობისას ხელი შეუშალს გოლის გატანას
- სათამაშო მოედანზე ავლებს აკრძალულ ხაზებს
- თამაშობს ბურთზე მსაჯის ნებართვით მოედნიდან გასვლისას
- ამჟღავნებს უპატივცემულობას თამაშის მიმართ
- იყენებს გამიზნულ ხრიკს, რათა ბურთი მიაწოდოს (მათ შორის საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმიდან) მეკარეს თავით, მკერდით, მუხლით და ა.შ., რათა გვერდი აუაროს წესს, იმის მიუხედავად, შეეხო თუ არა მეკარე ბურთს ხელით
- სიტყვიერად აბნევს მეტოქეს თამაშის მსვლელობისას ან თამაშის განახლებისას

გატანილი გოლის საზეიმო აღნიშვნა

მოთამაშეებს შეუძლიათ იზეიმონ გატანილი გოლი, მაგრამ ზეიმი არ უნდა იყოს

გადაჭარბებული; ქორეოგრაფიულად დადგმული ზეიმი არ არის წახალისებული და არ უნდა გამოიწვიოს დროის გადაჭარბებული ხარჯვა.

სათამაშო მოედნის დატოვება გატანილი გოლის საზეიმოდ არ არის იმგვარი

დარღვევა, რომელიც გაფრთხილებას იმსახურებს, თუმცა მოთამაშეები მოედანზე უნდა დაბრუნდნენ რაც შეიძლება სწრაფად.

მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული, თუნდაც გატანილი გოლი გაუქმებული იქნა, თუ ის:

- აცოცდება მოედნის პერიმეტრზე არსებულ ღობეზე და/ან უახლოვდება მაყურებლებს იმგვარი მანერით, რომ იწვევს უსაფრთხოების და/ან დაცვის პრობლემებს
- იყენებს ჟესტებს ან იქცევა პროვოკაციული, დამცინავი ან წამქმნებლური მანერით
- სახეს ან თავს იფარავს ნილბით ან რაიმე მსგავსი ნივთით
- იხდის მაისურს ან მაისურით იფარავს თავს

თამაშის განახლების დაყოვნება

მსაჯებმა უნდა გააფრთხილონ მოთამაშეები, რომლებიც აყოვნებენ თამაშის განახლებას შემდეგი მოქმედებებით:

- აპირებს ბურთის შემოგდებას გვერდითი ხაზიდან, მაგრამ მოულოდნელად გადასცემს ამ უფლებას თანაგუნდელს
- შეცვლის დროს აყოვნებს სათამაშო მოედნიდან გასვლას
- ზედმეტად აყოვნებს განახლებას
- ფხვს ურტყამს ბურთს, ხელით მიაქვს ის ან იწვევს კონფრონტაციას ბურთზე განზრახ შეხებით მსაჯის მიერ თამაშის გაჩერების შემდეგ
- საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას ასრულებს არასწორი პოზიციიდან, რათა გამოიწვიოს დარტყმის გამეორება

დარღვევები, რომლებიც ისჯება გაძევებით

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე გაძევებული იქნება, თუ ის ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევიდან რომელიმეს:

- ბურთზე ხელით თამაშის დარღვევით (მეკარის გარდა მის საჯარიმო მოედანში) მეტოქეს ართმევს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას
- მეტოქეს, რომლის საერთო მოძრაობა მიმართულია დამრღვევის კარისკენ, ართმევს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას ისეთი დარღვევით, რომელიც ისჯება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით (გარდა ქვემოთ აღწერილი შემთხვევებისა)
- წესების სერიოზული დარღვევა
- ვინმეს კბენა ან შეფურთხება
- ძალადობრივი ქმედება
- იყენებს შეურაცხყოფელ, დამამცირებელ ან უცენზურო გამოთქმებს და/ან ჟესტებს
- იმავე მატჩში იღებს მეორე ყვითელ ბარათს
- ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR) შესვლა

გაძევებული მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე ან შეცვლილი მოთამაშე ვალდებულია დატოვოს სათამაშო მოედნის მიმდებარე ტერიტორია და ტექნიკური ზონა.

გოლის ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის (DOGSO) წართმევა

როდესაც მოთამაშე ართმევს მეტოქეს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას ბურთზე ხელით თამაშის დარღვევით, ის იქნება გაძევებული, სადაც არ უნდა მოხდეს დარღვევა.

როდესაც მოთამაშე მეტოქის წინააღმდეგ ჩაიდენს დარღვევას საკუთარ საჯარიმო მოედანში, რომელიც ართმევს მეტოქეს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას და მსაჯი ნიშნავს 11მ დარტყმას, დამრღვევი მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული, თუ დარღვევა არის ბურთზე თამაშის მცდელობა; ყველა სხვა გარემოებაში (მაგ.: შეკავება, მოქაჩვა, ბიძგი, ბურთზე თამაშის შესაძლებლობის არ ქონა და ა.შ.) დამრღვევი მოთამაშე უნდა იქნას გაძევებული.

მოთამაშე, გაძევებული მოთამაშე, სათადარიგო ან შეცვლილი მოთამაშე, რომელიც შედის სათამაშო მოედანზე მსაჯის ნებართვის გარეშე, როდესაც ამგვარი ნებართვა აუცილებელია და ხელს უშლის თამაშს ან მეტოქეს და ართმევს მეტოქე გუნდს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას, დამნაშავეა დარღვევაში, რომელიც ისჯება გაძევებით.

მხედველობაში უნდა იყოს მიღებული შემდეგი მოსაზრებები:

- დარღვევის ადგილსა და კარს შორის მანძილი
- თამაშის მიმართულება
- ბურთის ფლობის ან კონტროლის შესაძლებლობა
- მცველების მდებარეობა და რაოდენობა

წესების სერიოზული დარღვევა

ვარდნა ან ბრძოლა, რომელიც საშიშროებას უქმნის მეტოქის უსაფრთხოებას, უნდა შეფასდეს, როგორც წესების სერიოზული დარღვევა.

ნებისმიერი მოთამაშე, რომელიც ბურთისთვის ბრძოლისას გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით ეკვეთება მეტოქეს ერთი ან ორივე ფეხის გამოყენებით, წინიდან, გვერდიდან ან უკნიდან, ან საშიშროებას უქმნის მეტოქის უსაფრთხოებას, დამნაშავეა წესების სერიოზულ დარღვევაში.

ძალადობრივი ქმედება

ძალადობრივი ქმედება არის ისეთი ქმედება, როდესაც მოთამაშე იყენებს ან ცდილობს გამოიყენოს გადაჭარბებული ფიზიკური ძალა ან სისასტიკე მეტოქის, თანაგუნდელის, გუნდის ოფიციალური პირის, მატჩის ოფიციალური პირის, მაყურებლის ან სხვა ნებისმიერი პირის წინააღმდეგ, როდესაც არ იბრძვის ბურთისთვის, იმის მიუხედავად, ჰქონდა თუ არა ადგილი ფიზიკურ კონტაქტს.

ასევე, მოთამაშე, რომელიც არ ბრძოლობს ბურთისთვის, სახეში განზრახ დაარტყამს ხელს ან მკლავს მეტოქეს ან ნებისმიერ სხვა პირს, დამნაშავეა ძალადობრივ ქმედებაში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც გამოყენებული ძალა იყო უმნიშვნელო.

გუნდის ოფიციალური პირები

როდესაც ჩადენილია დარღვევა და დამნაშავის გამოვლენა ვერ ხერხდება, სანქციას მიიღებს ტექნიკურ ზონაში მყოფი გუნდის უფროსი მწვრთნელი.

სიტყვიერი გაფრთხილება

ქვემოთ მოყვანილმა დარღვევებმა, როგორც წესი, უნდა გამოიწვიოს სიტყვიერი გაფრთხილება; გამეორებულმა ან ძალიან აშკარა დარღვევებმა უნდა გამოიწვიოს გაფრთხილება ან გაძევება:

- სათამაშო მოედანზე შესვლა პატივისცემის/არაკონფრონტაციული ფორმით
- მატჩის ოფიციალურ პირთან თანამშრომლობის იგნორირება, მაგ.: მსაჯის ასისტენტის ან სათადარიგო მსაჯის ინსტრუქციის/მოთხოვნის შეუსრულებლობა
- გადაწყვეტილებასთან მცირე/დაბალი დონის უთანხმოება (სიტყვით ან მოქმედებით)
- დროდადრო ტექნიკური ზონის საზღვრების დატოვება სხვა რაიმე დარღვევის ჩადენის გარეშე

გაფრთხილება

გაფრთხილებით დასჯადი დარღვევებია (თუმცა ამით არ შემოიფარგლება):

- ტექნიკური ზონის ფარგლების აშკარად/მუდმივად არ დაცვა
- საკუთარი გუნდის მიერ თამაშის განახლების დაყოვნება
- მეტოქე გუნდის ტექნიკურ ზონაში განზრახ შესვლა (არა კონფრონტაციულად)
- უთანხმოების გამოსატყა სიტყვით ან მოქმედებით, მათ შორის:
 - სასმელი ბოთლების ან სხვა საგნების სროლა/ფეხის დარტყმა
 - ჟესტიკულაცია, რომელიც აჩვენებს აშკარა უპატივცემულობას მატჩის ოფიციალური პირების მიმართ, მაგ.: სარკასტული ტაში
- მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში (RRA) შესვლა
- გადაჭარბებულად/მუდმივად ჟესტიკულაციით წითელი ან ყვითელი ბარათის მოთხოვნა
- გადაჭარბებულად სატელევიზიო (TV) ნიშნის ჩვენება მსაჯის ვიდეო ასისტენტის (VAR) მიერ “გადამოწმებისთვის”

- ჟესტიკულირება ან მოქმედება გამომწვევი ან აღმგზნები ფორმით
- მუდმივი მიუღებელი ქცევა (მათ შორის გამეორებული დარღვევები სიტყვიერი გაფრთხილებით)
- თამაშის მიმართ უპატივცემულობის ჩვენება

გაძევება

გაძევებით დასჯადი დარღვევებია (თუმცა ამით არ შემოიფარგლება):

- მეტოქე გუნდის მიერ თამაშის განახლების დაყოვნება, მაგ.: ბურთის დაჭერა, სხვა მიმართულებით ბურთის დარტყმა, მოთამაშის მოძრაობაში ხელის შეშლა
- ტექნიკური ზონის განზრახ დატოვებით:
 - უთანხმოების ან პროტესტის ჩვენება მატჩის ოფიციალური პირის მიმართ
 - გამომწვევი და გამაღიზიანებელი ფორმით მოქმედება
- აგრესიული ან კონფრონტაციული ფორმით მეტოქის ტექნიკურ ზონაში შესვლა
- სათამაშო მოედანზე საგნის განზრახ სროლა/ფეხის დარტყმა
- სათამაშო მოედანზე შესვლა:
 - მატჩის ოფიციალურ პირთან კონფრონტაციის მიზნით (მათ შორის შესვენებისას და მატჩის დასრულებისას)
 - თამაშისთვის, მეტოქე მოთამაშისთვის ან მატჩის ოფიციალური პირისთვის ხელის შეშლის მიზნით
- ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR) შესვლა
- ფიზიკური ან აგრესიული ქცევა (მათ შორის შეფურთხება ან კბენა) მეტოქე გუნდის მოთამაშის, სათადარიგოს, გუნდის ოფიციალური პირის, მატჩის ოფიციალური პირის, მაყურებლის ან სხვა რომელიმე პირის (მაგ.: ბურთის მომტანები, უსაფრთხოების ან საშეჯიბრო ოფიციალური პირები და ა.შ.) მიმართ
- იმავე მატჩში მეორე ყვითელი ბარათის მიღება
- შეურაცხყოფილი, დამამცირებელი ან უცნაურო გამოთქმების და/ან ჟესტების გამოყენება
- აკრძალული ელექტრონული ან საკომუნიკაციო მოწყობილობების გამოყენება და/ან აკრძალული ელექტრონული ან საკომუნიკაციო მოწყობილობების გამოყენების შედეგად არასათანადო ფორმით ქცევა
- ძალადობრივი ქმედება

დარღვევები, როდესაც ნასროლია საგანი (ან ბურთი)

ყველა შემთხვევაში მსაჯს გამოაქვს შესაბამისი სადისციპლინო სანქცია:

- გუაზრებული – გაფრთხილოს დამრღვევი არასპორტული საქციელისთვის
- გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით – გააძევოს დამრღვევი ძალადობრივი ქმედებისთვის

4. თამაშის განახლება წესების დარღვევების და უდისციპლინო საქციელის შემდეგ

თუ ბურთი თამაშიდან გასულია, თამაში განახლდება წინა გადაწყვეტილების შესაბამისად.

თუ ბურთი თამაშშია და მოთამაშე ჩაიდენს ფიზიკურ დარღვევას სათამაშო მოედანზე:

- მეტოქის წინააღმდეგ – თავისუფალი, საჯარიმო ან 11მ დარტყმა
- თანაგუნდელის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გაძევებული მოთამაშის გუნდის ოფიციალური პირის ან მატჩის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ – საჯარიმო დარტყმა ან 11მ დარტყმა
- ნებისმიერი სხვა პირის წინააღმდეგ – „სადავო“ ბურთის გდება

ყველა სიტყვიერი დარღვევა ისჯება თავისუფალი დარტყმით.

თუ ბურთი თამაშშია და:

- მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას მატჩის ოფიციალური პირის, მეტოქე მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ სათამაშო მოედნის გარეთ ან
- სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებული მოთამაშე, ან გუნდის ოფიციალური პირი ჩაიდენს დარღვევას მეტოქე მოთამაშის ან მატჩის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ ან ხელს შეუშლის მათ სათამაშო მოედნის გარეთ,

თამაში განახლდება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის/ხელის შეშლის ადგილთან; საჯარიმო დარტყმით დასჯადი დარღვევებისთვის ინიშნება 11მ დარტყმა, თუ ეს ხდება დამრღვევის საჯარიმო მოედანში.

თუ დარღვევა ჩადენილია სათამაშო მოედნის გარეთ მოთამაშის მიერ საკუთარი გუნდის მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან.

თუ მოთამაშე ხელში დაჭერილი საგნით (ფეხსაცმელი, წვივსაფარი და ა.შ.) კონტაქტს ახდენს ბურთზე, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით (ან 11მ დარტყმით).

თუ სათამაშო მოედანზე ან მის გარეთ მყოფი მოთამაშე ხელით ესვრის ან ფეხით გაატრყამს საგანს (სათამაშო ბურთისაგან განსხვავებულ საგანს) მეტოქე მოთამაშეს, ან ხელით ესვრის ან ფეხით გაატრყამს საგანს (მათ შორის ბურთს) მეტოქე სათადარიგო, შეცვლილი ან გაძევებულ მოთამაშეს, გუნდის ოფიციალურ პირს, ან მატჩის ოფიციალურ პირს, ან, სათამაშო ბურთს, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით იმ ადგილიდან, სადაც საგანი მოხვდა ან შეიძლება მოხვედროდა პიროვნებას ან ბურთს. თუ ეს ადგილი არის სათამაშო მოედნის გარეთ, საჯარიმო

დართყმა შესრულება შემოსაზღვრელი ხაზის უახლოესი ადგილიდან; თუ ეს მოხდა, დამრღვევის საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დართყმა.

თუ სათადარიგო, შეცვლილი ან გაქვებული მოთამაშე, დროებით სათამაშო მოედნის გარეთ მყოფი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი ისვრის ან ფეხს დააბრტყამს საგანს სათამაშო მოედანში და ის ხელს შეუშლის თამაშს, მეტოქეს ან მატჩის ოფიციალურ პირს, თამაში განახლდება საჯარიმო დართყმით (ან 11მ დართყმით) იმ ადგილიდან, სადაც საგანმა ხელი შეუშალა, მოხვდა ან შეიძლება მოხვედროდა მეტოქეს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან ბურთს.

IFAB®

חלכה

13

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

1. საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები ინიშნება დარღვევაში დამნაშავე მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის, გაძევებული მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის მეტოქე გუნდის სასარგებლოდ.

თავისუფალი დარტყმის სიგნალი

მსაჯი ანიშნებს თავისუფალ დარტყმას თავს ზევით ხელის აწევით; ეს ნიშანი შენარჩუნებული უნდა იყოს, ვიდრე დარტყმა შესრულდება და ბურთი შეეხება რომელიმე მოთამაშეს, გავა თამაშიდან ან ნათელია, რომ გოლი არ გავა უშუალოდ თავისუფალი დარტყმიდან.

თავისუფალი დარტყმა უნდა გამეორდეს, თუ მსაჯი არ ანიშნებს, რომ დარტყმა თავისუფალია და ბურთი უშუალოდ დარტყმიდან გავა კარში.

ბურთი გადის კარში

- თუ უშუალოდ საჯარიმო დარტყმიდან ბურთი გადის მეტოქის კარში, გოლი ჩაითვლება
- თუ უშუალოდ თავისუფალი დარტყმიდან ბურთი გადის მეტოქის კარში, დაინიშნება კარიდან დარტყმა
- თუ უშუალოდ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმიდან ბურთი გადის გუნდის საკუთარ კარში, დაინიშნება კუთხური დარტყმა

2. პროცედურა

ყველა საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმა სრულდება იმ ადგილიდან, სადაც მოხდა დარღვევა, გარდა:

- თავისუფალი დარტყმების შემთხვევაში გუნდის სასარგებლოდ მეტოქე გუნდის კარის მოედანში, რომელიც შესრულდება კარის მოედნის იმ საზიდან, რომელიც კარის ხაზის პარალელურია და იმ ადგილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან
- თავისუფალი და საჯარიმო დარტყმების დამცველი გუნდის სასარგებლოდ საკუთარი კარის მოედანში, რომელიც შესრულდება კარის მოედნის ნებისმიერი წერტილიდან

- საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისა მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე მოთამაშის შესვლასთან, დაბრუნებასთან ან გასვლასთან დაკავშირებულ დარღვევებთან, რომლებიც სრულდება იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში. თუმცა, თუ იგი ჩაიდენს დარღვევას სათამაშო მოედნის გარეთ, თამაში განახლდება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ ადგილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან; საჯარიმო დარტყმით დასჯადი დარღვევებისთვის ინიშნება 11მ დარტყმა, თუ ეს ხდება დამრღვევის საჯარიმო მოედანში
- სადაც წესი განსაზღვრავს სხვა ადგილს (იხ. წესები 3, 11, 12)

ბურთი:

- უნდა იყოს უძრავი და დამრტყმელი ხელმეორედ არ უნდა შეეხოთ მას, ვიდრე ის არ შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშეს
- თამაშშია, როდესაც დარტყმის შემდეგ აშკარად მოძრაობს

ვიდრე ბურთი თამაშში არ არის, ყველა მეთოქე უნდა იყოს:

- არა ნაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე ბურთიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი იმყოფებიან საკუთარი კარის ხაზზე ბოძებს შორის
- საჯარიმო მოედნის გარეთ, საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას მეთოქე გუნდის საჯარიმო მოედნის ფარგლებში

როდესაც სამი ან მეტი დამცველი მოთამაში ქმნის „კედელს“, შემტევი გუნდის ყველა მოთამაშე უნდა დარჩეს არანაკლებ 1 მ (1 იარდი) მანძილზე „კედლიდან“ ბურთის თამაშში შესვლამდე.

საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა შეიძლება შესრულდეს ერთი ან ერთდროულად ორივე ფეხით ბურთის ჰაერში აწევით.

საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმისას შესრულებული ცრუ მოძრაობა, რომელიც მეთოქის დასაბნეველად გამოიყენება, დასაშვებია, როგორც ფეხბურთის შემადგენელი ნაწილი.

თუ მოთამაშე საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის სწორად შესრულებისას ფეხით განზრახ მოარტყამს ბურთს მეთოქეს იმ მიზნით, რომ კვლავ დაეუფლოს ბურთს, და ამავე დროს არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, გაუაზრებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

3. დარღვევები და სანქციები

თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას მეტოქე იმყოფება მოთხოვნილ მანძილზე უფრო ახლოს ბურთისგან, დარტყმა უნდა გამოეორდეს, თუ გამოყენებული არ არის უპირატესობა; მაგრამ, თუ მოთამაშე ასრულებს საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას სწრაფად და მეტოქე, რომელიც 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე უფრო ახლოს იმყოფება ბურთისგან, ჩაჭრის მას, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუმცა, მეტოქე, რომელიც განზრახ ხელს შეუშლის საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებას, უნდა იყოს გაფრთხილებული თამაშის განახლების დაყოვნებისთვის.

თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას შემეტვე გუნდის მოთამაშე 1 მ (1 იარდი) მანძილზე ახლოს იმყოფება დამცველი გუნდის სამი ან მეტი მოთამაშისაგან შექმნილი „კედლიდან“, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა.

თუ დამცველი გუნდის მიერ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას საკუთარ საჯარიმო მოედანში, რომელიმე მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედნის ფარგლებში იმიტომ, რომ მათ არ ჰქონდათ საჯარიმო მოედნის დატოვებისთვის საკმარისი დრო, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში, ან შედის საჯარიმო მოედანში, ვიდრე ბურთი თამაშში შევა და თამაშობს, ეხება ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე ის თამაშში შევა, საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა გამეორდება.

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი მოთამაშე ხელმეორედ შეეხება ბურთს, ვიდრე მას სხვა რომელიმე მოთამაშე შეეხო, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა. თუ დამრტყმელი მოთამაშე ჩაიდინს დარღვევას ბურთზე ხელით თამაშით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- დაინიშნება 11მ დარტყმა, თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელი მოთამაშის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე – ამ შემთხვევაში დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

תלכס

14

11მ დარტყმა

11მ დარტყმა ინიშნება, თუ მოთამაშე საკუთარ საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ – სათამაშო მოქმედების ფარგლებში (როგორც ეს განმარტებულია მე-12 და მე-13 წესებში) – ჩაიდინს ისეთ დარღვევას, რომელიც ისჯება საჯარიმო დარტყმით.

გოლი შეიძლება გატანილი იყოს უშუალოდ 11მ დარტყმიდან.

1. პროცედურა

ბურთი უძრავად უნდა იყოს მოთავსებული 11მ ნიშნულზე და კარის ბოძები, ძელი და ბადე არ უნდა მოძრაობდნენ.

11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ნათლად უნდა იყოს იდენტიფიცირებული.

დარტყმის შესრულებამდე მეკარე უნდა დარჩეს კარის ხაზზე, პირისახით დამრტყმელისკენ და ბოძებს შორის, კარის ბოძების, ძელის ან ბადის შეხების გარეშე.

11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშის და მეკარის გარდა, ყველა დანარჩენი მოთამაშე უნდა იყოს:

- 11მ ნიშნულიდან არანაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე
- 11მ ნიშნულის უკან
- სათამაშო მოედანში
- საჯარიმო მოედნის გარეთ

მას შემდეგ, რაც მოთამაშეები დაიკავებენ პოზიციებს ამ წესის შესაბამისად, მსაჯი აძლევს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად.

11მ დარტყმის შემსრულებელმა მოთამაშემ ბურთი უნდა დაარტყას წინ; ქუსლით ბურთზე თამაში დასაშვებია, იმ პირობით, რომ ბურთი მოძრაობს წინ.

როდესაც მოხდა ბურთზე დარტყმა, დამცველი მეკარის ერთი ტერფის ნაწილი მაინც უნდა ეხებოდეს ხაზს ან კარის ხაზთან ერთ ხაზზე უნდა იყოს.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს და აშკარად მოძრაობს.

11მ დარტყმის შემსრულებელმა მოთამაშემ ხელმოკრედ არ უნდა ითამაშოს ბურთზე, ვიდრე ის არ შეეხება რომელიმე სხვა მოთამაშეს.

11მ დარტყმა დასრულებულია, როდესაც ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, თამაშიდან გადის ან მსაჯი აჩერებს თამაშს წესების რაიმე დარღვევისთვის.

დრო შეიძლება დამატებული იქნას 11მ დარტყმის შესასრულებლად და დასასრულებლად მატჩის ორივე ტაიმის ან დამატებითი დროის ორივე ნახევრის ბოლოს. როდესაც დრო დამატებულია 11მ დარტყმის შესასრულებლად, 11მ დარტყმა დასრულებულად ითვლება, როდესაც დარტყმის შესრულების შემდეგ ბურთი შეწყვეტს მოძრაობას, გავა თამაშიდან, მასზე ითამაშებს რომელიმე მოთამაშე (მათ შორის დამრტყმელი) გარდა დამცველი მეკარისა, ან მსაჯი გააჩერებს თამაშს დამრტყმელის ან მისი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევისთვის. თუ დამცველი გუნდის მოთამაშე (მათ შორის მეკარე) ჩაიდენს დარღვევას და 11მ დარტყმა აცილებულია/მოგერიებულია, 11მ დარტყმა გამეორდება.

2. დარღვევები და სანქციები

მას შემდეგ, რაც მსაჯი მისცემს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად, დარტყმა უნდა შესრულდეს; თუ ის არ შესრულდა, მსაჯს შეუძლია სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, ვიდრე კვლავ მისცემს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად.

თუ ბურთის თამაშში შესვლამდე მოხდება რაიმე ქვემოთ მოყვანილი:

- 11მ დარტყმის შემსრულებელი მოთამაშე ან მისი თანაგუნდელი დაარღვევს თამაშის წესებს:

- თუ ბურთი გადის კარში, დარტყმა უნდა გამეორდეს
- თუ ბურთი არ გადის კარში, მსაჯი აჩერებს თამაშს და განაახლებს თავისუფალი დარტყმით

გარდა შემდეგი შემთხვევებისა, როდესაც თამაში იქნება გაჩერებული და განაახლებული თავისუფალი დარტყმით, იმის მიუხედავად, გატანილი იქნა გოლი თუ არა:

- 11მ დარტყმა შესრულდა უკან
- იდენტიფიცირებული დამრტყმელის თანაგუნდელი შეასრულებს დარტყმას; მსაჯი გააფრთხილებს დარტყმის შემსრულებელ მოთამაშეს

- მას შემდეგ, რაც დაასრულა გამორბენი, მოთამაშე აკეთებს ცრუ მოძრაობას ბურთის დარტყმისას (ცრუ მოძრაობა გამორბენისას დაშვებულია); მსაჯი გააფრთხილებს დამრტყმელს
- მეკარე ან მისი თანაგუნდელი არღვევს თამაშის წესებს:
 - თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ითვლება გატანილად
 - თუ ბურთი არ გადის კარში, დარტყმა მეორდება; მეკარე იქნება გაფრთხილებული, თუ პასუხისმგებელია დარღვევაზე
- ორივე გუნდის მოთამაშე არღვევს თამაშის წესებს, დარტყმა მეორდება. თუ მოთამაშე არ ჩაიდენს უფრო სერიოზულ დარღვევას (მაგ.: აკრძალული ცრუ მოძრაობა); თუ ორივე, მეკარე და დამრტყმელი, ერთდროულად ჩაიდენს დარღვევას:
 - თუ დარტყმა აცილებული ან მოგერიებულია, დარტყმა გამეორდება, ხოლო ორივე მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული
 - თუ დარტყმის შემდეგად გოლი გატანილია, გოლი გაუქმდება, დარტყმა ჩაინიშნება როგორც აცილებული, ხოლო დამრტყმელი იქნება გაფრთხილებული

თუ 11მ დარტყმის შესრულების შემდეგ:

- დამრტყმელი ეხება ბურთს ხელმეორედ, ვიდრე ის შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშეს:
 - დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა (ან საჯარიმო დარტყმა დარღვევისთვის ბურთზე ხელით თამაშით)
- ბურთს შეეხო გარეშე პირი, როდესაც ის მოძრაობდა წინ:
 - დარტყმა მეორდება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ნათელია, რომ ბურთი უნდა გავიდეს კარში და გარეშე ჩარევა არ უშლის ხელს მეკარეს ან მცველს ითამაშოს ბურთზე და თუ ბურთი გადის კარში, გოლი ჩაითვლება (იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადგილი ჰქონდა ბურთზე კონტაქტს), იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც თამაშში ჩარევა მოხდა შემტევი გუნდის მიერ.
- ბურთი აისხლიტება სათამაშო მოედანში მეკარისგან, ძელისგან ან კარის ბოძებისგან და შემდეგ მას ეხება გარეშე პირი:
 - მსაჯი აჩერებს თამაშს
 - თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთის გდებით იმ ადგილას, სადაც იგი შეეხო გარეშე პირს

3. შემატამებელი ცხრილი

11მ დართყმის შედეგი		
	გოლი გატანილია	გოლი არ არის გატანილი
თავდამსხმელი მოთამაშის საჯარიმოში შეღწევა	11მ დარტყმა მეორდება	თავისუფალი დარტყმა
დამცველი მოთამაშის საჯარიმოში შეღწევა	გოლი ითვლება	11მ დარტყმა მეორდება
მეკარის მიერ ჩადენილი დარღვევა	გოლი ითვლება	11მ დარტყმა მეორდება და გაფრთხილება მეკარეს
უკან დარტყმული ბურთი	თავისუფალი დარტყმა	თავისუფალი დარტყმა
აკრძალული ცრუ მოძრაობა	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს
არაიდენტიფიცირებული დამრტყმელი	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება არაიდენტიფიცირებულ დამრტყმელს	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება არაიდენტიფიცირებულ დამრტყმელს
მეკარის და დამრტყმელის ერთდროული დარღვევა	თავისუფალი დარტყმა და გაფრთხილება დამრტყმელს	გამეორება და გაფრთხილება მეკარეს და დამრტყმელს

IFAB®

IFAB®

חלכה

15

ბურთის შემოგდება

გვერდითი ხაზიდან ბურთის შემოგდების უფლება ეძლევა იმ მოთამაშის მეტოქე გუნდს, რომელიც უკანასკნელად შეეხო ბურთს, ვიდრე ბურთი მთლიანად გადაკვეთდა გვერდითი ხაზს მიწაზე ან ჰაერში.

უშუალოდ ბურთის შემოგდებიდან გოლის გატანა არ შეიძლება:

- თუ ბურთი გადის მეტოქის კარში – ინიშნება კარიდან დარტყმა
- თუ ბურთი გადის ბურთის შემომგდების საკუთარ კარში – ინიშნება კუთხური დარტყმა

1. პროცედურა

ბურთის შემოგდების მომენტში შემომგდები მოთამაშე:

- პირისახით უნდა იდგეს სათამაშო მოედნისკენ
- ორივე ტერფის ნაწილი მოთავსებული უნდა ჰქონდეს გვერდით ხაზზე ან მიწაზე გვერდითი ხაზის გარეთ
- ბურთი უნდა შემოაგდოს ორივე ხელით, კეფის უკნიდან და თავს ზემოთ მოძრაობით, იმ ადგილიდან, სადაც მან დატოვა სათამაშო მოედანი

ყველა მეტოქე უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 2 მ (2 იარდი) მანძილზე მანძილზე იმ ადგილიდან გვერდით ხაზზე, სადაც უნდა მოხდეს ბურთის შემოგდება.

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შედის სათამაშო მოედანში. თუ ბურთი ეხება მიწას სათამაშო მოედანში შესვლამდე, ბურთის შემოგდება მეორდება იმავე გუნდის მიერ და იმავე ადგილიდან. თუ ბურთის შემოგდება არასწორად განხორციელდა, ის გამეორდება მეტოქე გუნდის მიერ.

თუ მოთამაშე ბურთის სწორად შემოგდებისას განზრახ ესვრის ბურთს მეტოქეს მისი კვლავ დაუფლების მიზნით და ამასთან არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, ან გაუზარებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

ბურთის შემომგდები მოთამაშე არ უნდა შეეხო ბურთს ხელმეორედ, ვიდრე მას არ შეეხება სხვა რომელიმე მოთამაშე.

2. დარღვევები და სანქციები

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ ბურთის შემომგდები მოთამაშე ხელმეორედ ეხება ბურთს, ვიდრე მას შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშე, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ ბურთის შემომგდები მოთამაშე ჩაიდენს დარღვევას ბურთზე ხელით თამაშით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა შემომგდების საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამცველი გუნდის მეკარე ეხება ბურთს ხელით, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ მეტოქე არასპორტული ხერხით ყურადღებას უფანტავს ან ხელს უშლის შემომგდებს (მათ შორის, ბურთის შემოგდების ადგილთან 2 მ (2 იარდი) ნაკლებ მანძილზე მიახლოებით), იგი იქნება გაფრთხილებული არასპორტული საქციელისთვის და თუ ბურთის შემოგდება შესრულდა, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა.

ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის ბურთის შემოგდებას შეასრულებს მეტოქე გუნდის მოთამაშე.

IFAB®

IFAB®

תלכס

16

კარიდან დარტყმა

კარიდან დარტყმა ინიშნება, როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს მიწაზე ან ჰაერში, იმ პირობით, რომ მას ბოლოს შეეხო შემტევი გუნდის მოთამაშე და გოლი არ არის გატანილი.

უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გოლი შეიძლება გატანილი იქნას, მაგრამ მხოლოდ მეტოქე გუნდის კარში; თუ ბურთი უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, ინიშნება კუთხური დარტყმა.

1. პროცედურა

- ბურთი უნდა იყოს უძრავი და უნდა დაირტყას დამცველი გუნდის მოთამაშის მიერ კარის მოედნის ნებისმიერი წერტილიდან
- ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს და აშკარად მოძრაობს
- მეტოქეები უნდა იყვნენ საჯარიმო მოედნის გარეთ, ვიდრე ბურთი შევა თამაშში

2. დარღვევები და სანქციები

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი მოთამაშე ხელმეორედ ეხება ბურთს, ვიდრე მას შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშე, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ დამრტყმელი მოთამაშე ჩაიდნის დარღვევას ბურთზე ხელით თამაშით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ კარიდან დარტყმის შესრულებისას ნებისმიერი მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში იმის გამო, რომ მას არ ჰქონდა დრო მის დასათოვებლად, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუ მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში კარიდან დარტყმის შესრულებისას ან შედის საჯარიმო მოედანში, ვიდრე ბურთი თამაშში შევა და ეხება ბურთს ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე ის თამაშში შევა, კარიდან დარტყმა მეორდება.

თუ ბურთის თამაშში შესვლამდე მოთამაშე შედის საჯარიმო მოედანში და არღვევს წესს ან მის წინააღმდეგ არღვევენ წესს, კარიდან დარტყმა მეორდება და დამნაშავე შესაძლოა იქნას გაფრთხილებული ან გაძევებული დარღვევის სიმძიმის შესაბამისად.

ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის კარიდან დარტყმა მეორდება.

IFAB

IFAB®

חלכה

17

კუთხური დარტყმა

კუთხური დარტყმა ინიშნება, როდესაც როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს მიწაზე ან ჰაერში, იმ პირობით, რომ მას ბოლოს შეეხო დამცველი გუნდის მოთამაშე და გოლი არ არის გატანილი.

უშუალოდ კუთხური დარტყმიდან გოლი შეიძლება გატანილი იქნას, მაგრამ მხოლოდ მეტოქე გუნდის კარში; თუ ბურთი უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, ინიშნება კუთხური დარტყმა მეტოქეების სასარგებლოდ.

1. პროცედურა

- ბურთი უნდა მოთავსდეს კუთხური რკალით შემოსაზღვრულ ზონაში
- ბურთი უნდა იყოს უძრავი და უნდა დაირტყას შემტევი გუნდის მოთამაშის მიერ
- ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს და აშკარად მოძრაობს; არ არის აუცილებელი, რომ მან დატოვოს კუთხური ზონა
- კუთხური ალმის ფლაგშოკი არ უნდა იქნას გადაადგილებული
- მეტოქეები უნდა დარჩნენ არანაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე კუთხური რკალიდან ბურთის თამაშში შესვლამდე

2. დარღვევები და სანქციები

თუ ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ დამრტყმელი განმეორებით ეხება ბურთს, ვიდრე მას შეეხო სხვა რომელიმე მოთამაშე, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა; თუ დამრტყმელი ჩაიდენს დარღვევას ბურთზე ხელით თამაშით:

- დაინიშნება საჯარიმო დარტყმა
- თუ დარღვევა მოხდა დამრტყმელის საკუთარ საჯარიმო მოედანში, დაინიშნება 11მ დარტყმა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დამრტყმელი არის მეკარე, რა შემთხვევაშიც დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

თუ მოთამაშე კუთხური დარტყმის სწორად შესრულებისას განზრახ მოარტყამს ბურთს მეტოქეს მისი კვლავ დაუფლების მიზნით და ამასთან არ მოქმედებს გაუფრთხილებლად, გაუზარებლად ან გადაჭარბებული ფიზიკური ძალის გამოყენებით, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს.

ნებისმიერი სხვა დარღვევისთვის კარიდან დარტყმა მეორდება.

IFAB®

მსაჯის ვიდეო ანალიზის პროტოკოლი

პროტოკოლი – პრინციპები, ფუნქციონირება და პროცედურები

VAR-ის პროტოკოლი, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, შეესაბამება თამაშის წესების პრინციპებს და ფილოსოფიას.

მსაჯის ვიდეო ასისტენტების (VAR's) გამოყენება ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც მატჩის/შეჯიბრების ორგანიზატორი აკმაყოფილებს VAR-ის პროტოკოლს და დანერგვის მოთხოვნებს (როგორც ეს დადგენილია VAR-ის სახელმძღვანელოში) და მიღებული აქვს IFAB-ის და FIFA-ს წერილობითი თანხმობა.

1. პრინციპები

ფეხბურთის მატჩებში VAR-ით სარგებლობა დაფუძნებულია გარკვეულ პრინციპებზე და ყველა მათგანი გამოყენებული უნდა იქნას ყოველ მატჩში, სადაც VAR-ი ფუნქციონირებს.

1. მსაჯის ვიდეო ასისტენტი (VAR) არის მატჩის ოფიციალური პირი, დამოუკიდებელი წვდომით მატჩის სატელევიზიო კადრებზე, რომელსაც შეუძლია მსაჯის დახმარება მხოლოდ „ნათელი და აშკარა შეცდომის“ და „სერიოზული გამოთვლებული ინციდენტის“ შემთხვევებში, რომლებიც დაკავშირებულია შემდეგ სიტუაციებთან:
 - a. გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
 - b. 11მ დარტყმა არის/11მ დარტყმა არ არის
 - c. პირდაპირი წითელი ბარათი (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
 - d. შეცდომა იდენტიფიკაციაში (როდესაც მსაჯი შეცდომით აფრთხილებს დამნაშავე გუნდის სხვა მოთამაშეს)
2. მსაჯმა ყოველთვის უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება, ანუ, მსაჯს არა აქვს უფლება არ მიიღოს გადაწყვეტილება და შემდგომ გამოიყენოს VAR-ი გადაწყვეტილების მისაღებად; თამაშის გაგრძელების გადაწყვეტილება შესაძლო დარღვევის შემდეგ შეიძლება იქნას გადამოწმებული.
3. მსაჯის მიერ მიღებული თავდაპირველი გადაწყვეტილება არ შეიცვლება, ვიდრე ვიდეო გადამოწმება ნათლად არ აჩვენებს, რომ გადაწყვეტილება იყო „ნათელი და აშკარა შეცდომა“.

4. მხოლოდ მსაჯს შეუძლია „გადამოწმების“ ინიცირება; VAR-ს (და მატჩის სხვა ოფიციალურ პირებს) შეუძლია მხოლოდ ურჩიოს მსაჯს „გადამოწმება“.
5. საბოლოო გადაწყვეტილება ყოველთვის მხოლოდ მსაჯის მიერ არის მიღებული, დაფუძნებული VAR-გან მიღებულ ინფორმაციაზე, ან მას შემდეგ, რაც განხორციელებული იქნება „მოედანზე შემოწმება“ (OFR).
6. გადამოწმების პროცესი არ არის შეზღუდული დროში, ვინაიდან სიზუსტე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სიჩქარე.
7. მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები გარს არ უნდა შემოერთყან მსაჯს ან ზემოქმედება არ უნდა მოახდინონ მასზე (თუ გადაწყვეტილება არის გადამოწმებული), გადამოწმების პროცესზე ან საბოლოო გადაწყვეტილებაზე.
8. გადამოწმების პროცესის დროს მსაჯი უნდა იყოს „ხილული“, რათა უზრუნველყოფილი იყოს გამჭვირვალობა.
9. თუ თამაში გაგრძელდა ინციდენტის შემდეგ, რომელიც შემდგომ გადამოწმებული იქნა, ინციდენტის შემდგომ პერიოდში ნებისმიერი მიღებული ან საჭირო სადისციპლინო სანქცია არ იქნება გაუქმებული, თუნდაც თავდაპირველი გადაწყვეტილება იქნას შეცვლილი (გარდა გაფრთხილებისა/ გაძევებისა იმედისმომცემი შეტევის გაჩერებისთვის ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისთვის).
10. თუ თამაში გაჩერებული და შემდეგ განახლებული იქნა, მსაჯს არ შეუძლია გადამოწმების განხორციელება გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეცდომას იდენტიფიკაციაში, ან პოტენციურად გაძევებით დასჯად დარღვევას, რაც დაკავშირებულია ძალადობრივ ქმედებასთან, შეფურთხებასთან, კბენასთან ან უაღრესად შეურაცხყოფელი, დამამცირებელი და/ან უცენზურო ჟესტების გამოყენებასთან.
11. თამაშის პერიოდი ინციდენტამდე და ინციდენტის შემდეგ, რომელიც შეიძლება იქნას გადამოწმებული, განისაზღვრება თამაშის წესებით და VAR-ის პროტოკოლით.
12. ვინაიდან VAR-ი ავტომატურად „შეამოწმებს“ ყველა სიტუაციას/ გადაწყვეტილებას, არ არის იმის საჭიროება, რომ მწვრთნელებმა და მოთამაშეებმა მოითხოვონ „გადამოწმება“.

2. მატჩის მიმდინარეობის შემცვლელი გადაწყვეტილებები/ ინციდენტები, რომლების ექვემდებარებიან გადამოწმებას

მსაჯს შეუძლია VAR-ის დახმარების მიღება მხოლოდ ოთხი კატეგორიის გადაწყვეტილებების ან ინციდენტებისას, რომლების იწვევენ მატჩის მიმდინარეობის ცვლილებას. ყველა ამ სიტუაციაში, VAR-ი გამოყენებულია მხოლოდ *მას შემდეგ, რაც მსაჯმა მიიღო (თავდაპირველი/ორიგინალური) გადაწყვეტილება* (მათ შორის თამაშის გაგრძელების გადაწყვეტილება), ან, თუ სერიოზული ინციდენტი გამოტოვებულია/ვერ იქნა დანახული მატჩის ოფიციალური პირების მიერ.

მსაჯის თავდაპირველი გადაწყვეტილება არ შეიცვლება, თუ არ არის „ნათელი და აშკარა შეცდომა“ (ეს მოიცავს მსაჯის მიერ მიღებულ ნებისმიერ გადაწყვეტილებას, დაფუძნებულს ინფორმაციაზე მატჩის სხვა ოფიციალური პირებისგან, მაგ.: თამაშგარე).

გადაწყვეტილებების/ინციდენტების კატეგორიები, რომლებიც შესაძლოა „გადამოწმდეს“ „ნათელი ან აშკარა შეცდომის“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტის“ შემთხვევაში, არის შემდეგი:

- a. გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი
 - შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა საგოლე შეტევის განვითარებისას ან გოლის გატანისას (ხელით თამაში, წესის დარღვევა, თამაშგარე და ა.შ.)
 - ბურთი თამაშის გარეთ გოლის გატანამდე
 - გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი გადაწყვეტილებები
 - მეკარის და/ან დამრტყმელის მიერ ჩადენილი დარღვევა 11მ დარტყმის შესრულებისას, ან თავდამსხმელის ან მცველის შეღწევა საჯარიმო მოედანში, რომლებიც უშუალოდ ჩაერთნენ თამაშში, თუ 11მ დარტყმა აისხლიტება კარის ბოძისგან, ძელისგან ან მეკარისგან
- b. 11მ დარტყმა არის/11მ დარტყმა არ არის
 - შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა შეტევის განვითარებისას 11მ - ის ინციდენტამდე (ბურთზე ხელით თამაში, წესების დარღვევა, თამაშგარე და ა.შ.)
 - ბურთი თამაშის გარეთ 11მ ინციდენტამდე
 - დარღვევის ადგილი (საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ)
 - 11მ დარტყმა არასწორად არის დანიშნული
 - დარღვევა, რომელიც ისჯება 11მ დარტყმით, არ არის დასჯილი
- c. პირდაპირი წითელი ბარათები (არა მეორე ყვითელი ბარათი)
 - გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევა (კერძოდ, დარღვევის და სხვა მოთამაშეების პოზიცია)
 - წესების სერიოზული დარღვევა (ან გაუაზრებელი ორთაბრძოლა)
 - ძალადობრივი ქმედება, ვინმეს კბენა ან შეფურთხება
 - შეურაცხყოფილი, დამამცირებელი ან უცენზურო შესტები
- d. იდენტიფიკაციის შეცდომა (წითელი ან ყვითელი ბარათი)

თუ მსაჯი დასჯის დარღვევას და შემდეგ შეცდომით აძლევს ყვითელ ან წითელ ბარათს სხვა მოთამაშეს დამრღვევი (დასჯილი) გუნდიდან, დამრღვევის პიროვნება შეიძლება იქნას გადამოწმებული; თავად დარღვევა არ შეიძლება იქნას გადამოწმებული, თუ ის არ არის დაკავშირებული გოლთან, 11მ დარტყმის ინციდენტთან ან პირდაპირ წითელ ბარათთან.

3. ფუნქციონირება

მატრის მიმდინარეობისას VAR-ის გამოყენება მოიცავს შემდეგ პრაქტიკულ მოქმედებებს:

- VAR-ი მატრის უყურებს ვიდეო სამუშაო ოთახში (VOR), მას დახმარებას უწევს VAR-ის ასისტენტი (AVAR) და გამეორების ოპერატორი (RO)
- კამერების რაკურსების რაოდენობის (და სხვა მოსაზრებების) გათვალისწინებით შეიძლება იყოს ერთზე მეტი მსაჯის ვიდეო ასისტენტის ასისტენტი ან გამეორების ოპერატორი
- მხოლოდ უფლებამოსილ პირებს აქვთ უფლება შევიდნენ VOR-ში ან იყვნენ კომუნიკაციაში VAR-თან, AVAR-თან და RO-თან მატრის მიმდინარეობისას
- VAR-ს აქვს დამოუკიდებელი წვდომა სატელევიზიო მაუწყებლობის კადრებთან და მისი გამეორების კონტროლთან
- VAR-ი დაკავშირებულია იმ საკომუნიკაციო სისტემასთან, რომელსაც იყენებენ მატრის ოფიციალური პირები და შეუძლია მოისმინოს ყველაფერი, რასაც ისინი ლაპარაკობენ; VAR-ს შეუძლია ესაუბროს მსაჯს მხოლოდ სპეციალური ლილაკის დაჭერის შემდეგ (რათა თავიდან იქნას აცილებული მსაჯის ყურადღების გაფანტვა VOR-ში არსებული კომუნიკაციით)
- თუ VAR-ი დაკავებულია „შემოწმებით“ ან „გადამოწმებით“, AVAR-ს შეუძლია მსაჯთან საუბარი. კერძოდ, მაშინ, როდესაც საჭიროა მატრის გაჩერება ან იმის უზრუნველსაყოფად, რომ არ მოხდეს მისი განახლება
- თუ მსაჯი გადაწყვეტს, რომ ნახოს გამეორების კადრები, VAR-ი შეარჩევს საუკეთესო რაკურსს/გამეორების სიჩქარეს; მსაჯს შეუძლია მოითხოვოს სხვა/დამატებითი რაკურსები/გამეორების სიჩქარეები

4. პროცედურები

თავდაპირველი გადაწყვეტილება

- მსაჯმა და მატრის სხვა ოფიციალურმა პირებმა ყოველთვის უნდა მიიღონ თავდაპირველი გადაწყვეტილება (მათ შორის ნებისმიერი სადისციპლინო სანქცია), თითქოს მოქმედებენ VAR-ის გარეშე (გარდა „გამოტოვებული“ ინციდენტის შემთხვევისა)
- მსაჯს და მატრის სხვა ოფიციალურ პირებს არა აქვთ უფლება არ მიიღონ გადაწყვეტილება, ვინაიდან ეს გამოიწვევს „სუსტ“/„გაუბედავ“ მსაჯობას, ზედმეტად ხშირ „გადამოწმებას“ და მნიშვნელოვან სირთულეებს, თუ ტექნოლოგია მწყობრიდან გამოვა
- მხოლოდ მსაჯი არის ის პიროვნება, რომელიც იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას; VAR-ს გააჩნია ისეთივე სტატუსი, როგორც მატრის სხვა ოფიციალურ პირებს და მას მსაჯის მხოლოდ დახმარება შეუძლია

- ალმის/სასტენის დაყოვნება ნებადართულია მხოლოდ *ძალიან ნათელი შეტევის სიტუაციაში*, როდესაც მოთამაშემ უნდა გაიტანოს გოლი ან აშკარად შერბის მეტოქის საჯარიმო მოედანში ან გარბის საჯარიმო მოედნის მიმართულებით
- თუ მსაჯის ასისტენტი აყოვნებს ალმის აწევას დარღვევისთვის, მან უნდა ასწიოს ალაში, თუ შემტევი გუნდი გაიტანს გოლს, დაინიშნება 11მ დარტყმა, საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა, კუთხური დარტყმა ან ბურთის შემოგდება, ან გრძელდება ბურთის ფლობას მას შემდეგ, რაც პირველადი შეტევა დასრულდა; ყველა სხვა სიტუაციაში, თამაშის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მსაჯის ასისტენტმა უნდა გადაწყვიტოს ასწიოს თუ არა ალაში.

შემოწმება

- VAR-ი ავტომატურად „ამოწმებს“ სატელევიზიო კამერის კადრებს ყოველ პოტენციურ ან რეალურ გატანილ გოლზე, 11მ დარტყმაზე ან პირდაპირი წითელი ბარათის გადაწყვეტილებაზე/ინციდენტზე ან იდენტიფიკაციაში შეცდომის შემთხვევაში, კამერის სხვადასხვა რაკურსის და გამეორების სხვადასხვა სიჩქარის გამოყენებით
- VAR-ს შეუძლია კადრების „შემოწმება“ ნორმალურ და/ან შენელებულ სიჩქარეზე. თუმცა, როგორც წესი, გამეორებები შენელებული სიჩქარით გამოყენებული უნდა იყოს მხოლოდ ფაქტებისთვის, მაგ.: დარღვევის/მოთამაშის პოზიცია, კონტაქტის ადგილი ფიზიკური დარღვევებისთვის და ხელით თამაშისას, ბურთი თამაშის გარეთ (მათ შორის გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი); ნორმალური სიჩქარე გამოყენებული უნდა იქნას დარღვევის „ინტენსივობისთვის“ ან იმის გადასაწყვეტად, იყო თუ არა დარღვევა ბურთზე ხელით თამაშით
- თუ „შემოწმება“ არ მიუთითებს „ნათელ და აშკარა შეცდომაზე“ ან „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტზე“, VAR-თვის არ არის აუცილებელი მსაჯთან კომუნიკაცია – ეს არის „ჩუმი შემოწმება“; თუმცა, თუ VAR-ი დაადასტურებს, რომ არ ყოფილა „ნათელი და აშკარა შეცდომა“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტი“, ეს ხანდახან დაეხმარება მსაჯს/მსაჯის ასისტენტს მოთამაშეების/მატჩის მართვაში
- თუ „შემოწმებისთვის“ საჭიროა თამაშის განახლების დაყოვნება, მსაჯი ამას ანიშნებს თითის ნათლად მიტანით ყურსასმენთან და მეორე ხელის მტევნის/მკლავის გაშლით; ეს სიგნალი შენარჩუნებული უნდა იქნას, ვიდრე „შემოწმება“ არ დასრულდება, ვინაიდან ის ანიშნებს, რომ მსაჯი არის ინფორმაციის მიღების პროცესში (რაც შეიძლება მიწოდებული იყოს VAR-ის ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირისგან)
- თუ „შემოწმება“ მიუთითებს შესაძლო „ნათელ და აშკარა შეცდომაზე“ ან „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტზე“, VAR-ი გადასცემს ამ ინფორმაციას (და არა გადაწყვეტილებას, რომელიც მიღებული უნდა იქნას) მსაჯს, რომელიც შემდგომ გადაწყვეტს, მოახდინოს თუ არა „გადამოწმების“ ინიცირება

გადამოწმება

- მსაჯს შეუძლია „გადამოწმების“ ინიცირება შესაძლო „ნათელი და აშკარა შეცდომისთვის“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინიცდენტისთვის“, როდესაც:
 - VAR-ი (ან მატრის სხვა ოფიციალური პირი) ურჩევს „გადამოწმებას“
 - მსაჯი ეჭვობს, რომ რაღაც სერიოზული იქნა „გამოტოვებული“
- თუ თამაში უკვე იქნა გაჩერებული, მსაჯი დააყოვნებს მის განახლებას
- თუ თამაში ჯერ კიდევ არ არის გაჩერებული, მსაჯი გააჩერებს თამაშს, როდესაც ბურთი აღმოჩნდება ნეიტრალურ ზონაში/სიტუაციაში (როგორც წესი, როდესაც არც ერთი გუნდი არ იმყოფება შეტევაში)
- ორივე სიტუაციაში მსაჯმა უნდა ანიშნოს, რომ მოხდება „გადამოწმება“, „სატელევიზიო სიგნალის“ ნათელი ჩვენებით (ჰაერში სატელევიზიო ეკრანის შემოხაზვით)
- VAR-ი განუმარტავს მსაჯს, თუ რისი ნახვა შეიძლება სატელევიზიო გამეორებებზე, თუმცა არა გამოსატან გადაწყვეტილებას და შემდეგ მსაჯი:
 - მიიღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას დაფუძნებულს მის საკუთარ შთაბეჭდილებაზე და VAR-გან მიღებულ ინფორმაციაზე და სადაც შესაძლებელია, მატრის სხვა ოფიციალური პირებისგან მიღებულ ინფორმაციაზე - ეს არის მხოლოდ VAR-ის გადამოწმება

ან

- გაემართება მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონისკენ გამეორების სატელევიზიო კადრების სანახავად - ეს არის „მოედანზე გადამოწმება“ (OFR) - საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე. მატრის სხვა ოფიციალური პირები არ ნახავენ კადრებს, ვიდრე, განსაკუთრებულ გარემოებებში, მსაჯი არ სთხოვს მათ ამის გაკეთებას
- „გადამოწმების“ ორივე პროცესის ბოლოს, მსაჯმა კვლავ უნდა აჩვენოს „სატელევიზიო სიგნალი“, რასაც დაუყოვნებლივ მოჰყვება საბოლოო გადაწყვეტილება
- ფაქტებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებებისთვის, როგორც არის დარღვევის ან მოთამაშის პოზიცია (თამაშგარე), კონტაქტის ადგილი (ხელით თამაში/წესის დარღვევა), ადგილი (საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ), ბურთი თამაშის გარეთ და ა.შ., მხოლოდ VAR-ის გადამოწმება როგორც წესი საკმარისია, თუმცა „მოედანზე გადამოწმების“ (OFR) გამოყენებაც შეიძლება ფაქტებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებებისთვის, თუ ეს დაეხმარება მოთამაშეების/მატრის მართვას ან გადაწყვეტილების „გაყიდვას“ (მაგ.: მნიშვნელოვანი, მატრის მიმდინარეობის შემცველი გადაწყვეტილება მატრის მიწურულს)
- სუბიექტური გადაწყვეტილებებისთვის, როგორც არის ორთაბრძოლისას დარღვევის ინტენსივობა, ხელის შეშლა თამაშგარისას, ხელით თამაშის მოსაზრებებისთვის, „მოედანზე გადამოწმება“ (OFR) ხშირად უკეთესია

- მსაჯს შეუძლია მოითხოვოს განსხვავებული რაკურსები/გამოვრების სიჩქარეები, თუმცა ზოგადად გამოვრებები შენელებული სიჩქარით გამოყენებული უნდა იქნას მხოლოდ ფაქტებთან დაკავშირებით, როგორც არის დარღვევის/მოთამაშის პოზიცია, კონტაქტის ადგილი ფიზიკური დარღვევებისას და ხელით თამაშისას, ბურთი თამაშის გარეთ (მათ შორის გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი); ნორმალური სიჩქარე გამოყენებული უნდა იქნას დარღვევის „ინტენსივობისთვის“ ან იმის გადასაწყვეტად, იყო თუ არა დარღვევა ბურთზე ხელით თამაშით
- გადაწყვეტილებებისთვის/ინციდენტებისთვის, რომლებიც დაკავშირებულია გოლებთან, 11მ დარტყმა არის/11მ დარტყმა არ არის და წითელ ბარათებთან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევისას, შესაძლოა აუცილებელი იყოს თამაშის შეტევის ფაზის გადამოწმება, რომელიც უშუალოდ გავრცელდა გადაწყვეტილებით/ინციდენტით; ეს შეიძლება მოიცავდეს სიტუაციას, თუ როგორ მოიპოვა ბურთი შემტევმა გუნდმა ღია თამაშში
- თამაშის წესები არ რთავს ნებას თამაშის განახლებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების (კუთხური დარტყმა, ბურთის შემოგდება გვერდითი ხაზიდან და ა.შ.) შეცვლას თამაშის განახლების შემდეგ, ასე რომ, ისინი არ შეიძლება იქნას გადამოწმებული
- თუ თამაში გაჩერდა და შემდეგ განახლდა, მსაჯს შეუძლია „გადამოწმება“ და შესაბამისი სადისციპლინო სანქციის გამოტანა მხოლოდ იდენტიფიკაციაში შეცდომისას ან პოტენციურად გაძევებით დასჯადი დარღვევებისას, როგორც არის ძალადობრივი ქმედება, შეფურთხება, კბენა ან უაღრესად შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი და უცენზურო ჟესტიკულაცია
- გადამოწმების პროცესი უნდა დასრულდეს რაც შეიძლება სწრაფად. თუმცა, საბოლოო გადაწყვეტილების სიზუსტე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სიჩქარე. ამ მიზეზით და იმის გამო, რომ ზოგიერთი რთული სიტუაცია მოიცავს რამოდენიმე გადაწყვეტილებას/ინციდენტს გადამოწმების საჭიროებით, არ არის დადგენილი დროის მაქსიმალური ლიმიტი გადამოწმების პროცესისთვის

საბოლოო გადაწყვეტილება

- როგორც კი გადამოწმების პროცესი დასრულებულია, მსაჯმა უნდა გამოიყენოს „სატელევიზიო სიგნალი“ და გამოაცხადოს საბოლოო გადაწყვეტილება
- ამის შემდეგ მსაჯი მიიღებს/შეცვლის/გააუქმებს ნებისმიერ სადისციპლინო სანქციას (სადაც შესაფერისია) და განახლებს თამაშს თამაშის წესების შესაბამისად

მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები

- ვინაიდან VAR-ი ავტომატურად „შეამოწმებს“ ყველა სიტუაციას/ინციდენტს, არ არსებობს იმის საჭიროება, რომ მოთამაშეებმა ან მწვრთნელებმა მოითხოვონ „შემოწმება“ ან „გადამოწმება“
- მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები არ უნდა ეცადონ გადამოწმების პროცესზე ზეგავლენის მოხდენას ან ხელის შეშლას, მათ შორის როდესაც საბოლოო გადაწყვეტილება გამოცხადებულია

- გადამოწმების პროცესის დროს მოთამაშეები უნდა დარჩნენ სათამაშო მოედანზე; სათადარიგოები და გუნდის ოფიციალური პირები უნდა დარჩნენ სათამაშო მოედნის გარეთ
- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე/მოთამაშე/გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს „სატელევიზიო სიგნალს“ ან შედის RRA-ში, იქნება გაფრთხილებული, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს „სატელევიზიო სიგნალს“ ან შედის RRA-ში, იქნება გაფრთხილებული
- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე/მოთამაშე/გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შედის VOR-ში, იქნება გაძევებული

მატჩის კანონიერება

პრინციპში, მატჩი არ არის ძალადაკარგული იმის გამო, რომ:

- VAR-ის ტექნოლოგია არ ფუნქციონირებს (როგორც გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგიისთვის (GLT))
- VAR-ის მონაწილეობით მიღებული გადაწყვეტილება/გადაწყვეტილებები მცდარია (ვინაიდან VAR-ი არის მატჩის ოფიციალური პირი)
- მიღებულია ინციდენტის/ინციდენტების არ გადამოწმების გადაწყვეტილება
- მოხდა იმ სიტუაციის/გადაწყვეტილების გადამოწმება/გადამოწმებები, რომელიც არ ექვემდებარება გადამოწმებას

CLUB WORLD CUP
UAE 2018

IFAB

სპორტაბი ნაკადი

2019/20

წესებში ცვლილებების მოკლე მიმოხილვა

ქვემოთ მოყვანილია წესებში ცვლილებების/დაზუსტებების მარტივი მონახაზი.

ნაწი 1

- გუნდის ოფიციალური პირი იქნება გაფრთხილებული (ყვითელი ბარათით) ვიდეო გადამოწმების ზონაში შესვლისთვის და გაძევებული (წითელი ბარათით) ვიდეო სამუშაო ოთახში შესვლისთვის

ნაწი 3

- მოთამაშემ, რომელსაც ცვლიან, სათამაშო მოედანი უნდა დატოვოს შემომსაზღვრელი ხაზის უახლოეს ადგილას, თუ მსაჯი სხვაგვარად არ მიუთითებს

ნაწი 4

- შიდა მაისურები შეიძლება იყოს მრავალ ფერადი/მოხატული, თუ ის ზუსტად ისეთივეა, როგორც ძირითადი მაისურის სახელო

ნაწი 5

- მსაჯს არ შეუძლია თამაშის განახლების გადაწყვეტილების შეცვლა, თუ თამაში უკვე განახლებულია. თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში შეუძლია უჩვენოს ყვითელი/წითელი ბარათი წინა ინციდენტისთვის
- თუ მსაჯი ტოვებს მოედანს ვიდეო გადამოწმებისთვის ან მოთამაშეთა დასაძახებლად მოედანზე დასაბრუნებლად, გადაწყვეტილება ჯერ კიდევ შეიძლება იქნას შეცვლილი
- არასათანადო ქცევაში დამნაშავე გუნდის ოფიციალური პირებისთვის შეიძლება ნაჩვენები იქნას ყვითელი/წითელი ბარათი; თუ დამნაშავეს დადგენა არ არის შესაძლებელი, მაშინ ყვითელი/წითელი ბარათს მიიღებს ტექნიკურ ზონაში მყოფი უფროსი მწვრთნელი
- თუ დანიშნულია 11მ დარტყმა, გუნდის 11მ დარტყმის შემსრულებელი შეიძლება შემოწმდეს დაზიანებაზე ან მიიღოს დახმარება და შემდეგ დარჩეს მოედანზე და შესაძლოა დარტყმა

ნაწი 7

- „გასაგრძელებლად“ და „სითხეების დასაღევად“ შესვენებებში განსხვავება

ნახი 8

- გუნდს, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, შეუძლია აირჩიოს თამაშის დაწყება საწყისი დარტყმით
- „სადავო“ ბურთი – ბურთი დაგდებული იქნება მეკარისთვის (თუ თამაში გაჩერდა საჯარიმო მოედანში) ან იმ გუნდის ერთი მოთამაშისთვის, რომელიც უკანასკნელად შეეხო ბურთს, ბურთზე ბოლო შეხების ადგილას; ყველა დანარჩენი მოთამაშე (ორივე გუნდის) უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 4 მ (4 იარდი) მანძილის დაშორებით

ნახი 9

- დაინიშნება „სადავო“ ბურთი, თუ ბურთი შეეხება მსაჯს (ან მატჩის სხვა ოფიციალურ პირს) და გადის კარში, იცვლება ბურთის ფლობა ან იწყება შეტევა

ნახი 10

- მეკარეს არ შეუძლია გოლის გატანა ხელით ბურთის სროლით მეტოქის კარში

ნახი 12

- ბურთზე ხელით თამაშთან დაკავშირებული წესი გადაწყვეტილი იქნა უფრო მეტი სიცხადისთვის/თანმიმდევრობისთვის ნათელი განმარტებით, თუ როდის უნდა იქნას (ან არ უნდა იქნას) დასჯილი ბურთზე „არა განზრახ“ ხელით თამაში
- დადასტურება, რომ მეკარის მიერ საკუთარ საჯარიმო მოედანში ბურთზე ხელით „ნებადართველი“ თამაში არ ისჯება ყვითელი/წითელი ბარათით
- თუ საკუთარი თანაგუნდელის მიერ ბურთის შემოგდების ან გამიზნული პასის შემდეგ მეკარე წარუმატებლად ურტყამს ან ცდილობს დაარტყას ბურთი მისი თამაშში შეყვანის მიზნით, მას შემდეგ შეუძლია ბურთის ხელში აღება
- მსაჯს შეუძლია ყვითელი/წითელი ბარათის ჩვენების დაყოვნება თამაშის შემდგომ გაჩერებამდე, თუ გუნდი, რომლის წინააღმდეგაც დაარღვიეს წესი, ასრულებს სწრაფ საჯარიმო დარტყმას და ქმნის გოლის გატანის შესაძლებლობას
- ყვითელი ბარათი გატანილი გოლის „აკრძალული“ სახით ზემოთგდების ძალაშია იმ შემთხვევაშიც, თუ გოლი იქნა გაუქმებული
- დარღვევების სია, რომლის დროსაც გუნდის ოფიციალურ პირს მიეცემა სიტყვიერი გაფრთხილება/ყვითელი ბარათი/წითელი ბარათი
- ყველა სიტყვიერი დარღვევა ისჯება თავისუფალი დარტყმით
- საგნისთვის ფეხის დარტყმა ისჯება იმგვარადვე, როგორც საგნის სროლა

ნაწილი 13

- როგორც კი თავისუფალი დარტყმა შესრულებულია, მსაჯს შეუძლია შეწყვიტოს თავისუფალი დარტყმის ხელის სიგნალის ჩვენება, თუ ნათელია, რომ გოლი უშუალოდ თავისუფალი დარტყმიდან არ გავა (მაგ.: თამაშგარის გამო დანიშნული თავისუფალი დარტყმის შემტეს შემთხვევებში)
- საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას გუნდის საკუთარი საჯარიმო მოედნის ფარგლებიდან ბურთი თამაშშია, როდესაც დარტყმის შემდეგ აშკარად მოძრაობს; არ არის აუცილებელი ბურთმა დატოვოს საჯარიმო მოედნის ფარგლები
- თუ არის არანაკლებ 3 მოთამაშისგან შემდგარი „ცოცხალი კედელი“, შემტევი გუნდის ყველა მოთამაშე უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 1 მ მანძილზე „კედელიდან“; შეღწევის შემთხვევაში დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა

ნაწილი 14

- 11მ დარტყმისას კარის ბოძები, ძელი და ბადე არ უნდა მოძრაობდნენ და მეკარე არ უნდა ეხებოდეს მათ
- 11მ დარტყმისას მეკარის ერთი ფეხის ნაწილი მაინც უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზზე ან მის გასწვრივ; არ შეუძლია დადგეს კარის ხაზს უკან
- თუ დარღვევა მოხდება მსაჯის მიერ 11მ დარტყმის შესასრულებლად სიგნალის მიცემის შემდეგ, მაგრამ დარტყმა ჯერ არ შესრულებულა, ის ინდა შესრულდეს მას შემდეგ, რაც ნებისმიერი ყვითელი/წითელი ბარათი იქნება ბაჩვენები

ნაწილი 15

- მეტოქეები უნდა იმყოფებოდნენ არანაკლებ 2 მ მანძილზე გვერდითი ხაზის იმ წერტილიდან, საიდანაც ხდება ბურთის შემოგდება, იმ შემთხვევაშიც, თუ ბურთის შემოგდება დაშორებულია გვერდითი ხაზს

ნაწილი 16

- კარიდან დარტყმისას ბურთი თამაშშია, როდესაც დარტყმის შემდეგ აშკარად მოძრაობს; არ არის აუცილებელი ბურთმა დატოვოს საჯარიმო მოედნის ფარგლები

სარედაქციო ცვლილებები

ტექსტის ლექსიკონი/რიგითობა უფრო მეტად თანმიმდევრული /ლოგიკური რომ გამხდარიყო, შეტანილია გარკვეული სარედაქციო ცვლილებები. ზოგიერთი ტექსტი წაშლილია, როგორც უკვე არაშესაფერისი. ძირითადი ცვლილებები ხაზგასმულია. ქვემოთ მოყვანილია ყველაზე ღირსშესანიშნავი ცვლილებები:

შეცვლილი ტექსტი (ზოგიერთ ნაშთში)

- მინიშნება ბურთზე „განზრახ“ ხელით თამაშზე შეცვლილი იქნა „ბურთზე ხელით თამაშის დარღვევით“

ნაშთილი ტექსტი

ნაშთი 4

- მინიშნება დასრულებულ გარდამავალ პერიოდზე EPTS - ის პროფესიონალური სტანდარტისთვის

ნაშთი 5

- მინიშნება უპირატესობის „ერთი ხელით“ ნიშნის შემოღების მიზეზებზე

ნაშთი 16

- მინიშნება კარიდან დარტყმის გამოვრების შესახებ, თუ ბურთს შეეხნენ საჯარიმო მოედნის დატოვებამდე

რეორგანიზებული ტექსტი

ზოგიერთი წინადადება/აბზაცი გადატანილი იქნა ტექსტის/რიგითობის მეტი ლოგიკურობისთვის:

- გვ.35 - ხაზების და ხელოვნური საფარის შესახებ აბზაცი გადატანილი იქნა
- გვ.40 - ტექსტი გადაჯგუფებული იქნა
- გვ.45 - ბურთის გარშემოწერილობის და წონის ზომების თანმიმდევრობა შეცვლილი იქნა
- გვ.96 – პუნქტი გადატანილი იქნა
- გვ.122 - ტექსტი გადაჯგუფებული იქნა

აღდგენილი ტექსტი

ნაწი 1

- „ლოგოებისა და ემბლემების“ შესახებ აბზაცის ბოლო წინადადება აღდგენილი იქნა ინგლისურ ვერსიაში

წესებში ყველა ცვლილების დეტალი

(წესების თანმიმდევრობით)

ქვემოთ მოყვანილია ყველა ცვლილება წესებში, რომლებიც მიღებულია 2018/19 წლების გამოცემის შემდეგ. ყოველი ცვლილებისთვის მოყვანილია ძველი ტექსტი (სადაც შესაძლებელია) და ახალი/შეცვლილი/დამატებული ტექსტი ცვლილების განმარტებით.

ნახი 01 - სათამაშო მოედანი

3. შეცვლის პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, არ-შეცვლილი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული. ~~გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა ვიდეო სამუშაო ოთახში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან.~~

მსჯის ვიდეო გადამოწმების ზონა (RRA)

მოთამაშე, სათადარიგო მოთამაშე, არ-შეცვლილი მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა მსჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში, იქნება გაძევებული. ~~გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შევა მსჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან.~~

განმარტება

გუნდის ოფიციალური პირების არასათანადო ქცევა ამიერიდან ისჯება ყვითელი/წითელი ბარათით.

წესი 03 - მოთამაშეები

3. შეცვლის პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

მოთამაშის შეცვლისას სათადარიგო მოთამაშით აუცილებელია შემდეგი პირობების დაცვა:

- (...)
- შესაცვლელი მოთამაშე:
 - იღებს მსაჯის ნებართვას დატოვოს სათამაშო მოედანი, თუ უკვე არ იმყოფება მის ფარგლებს მიღმა, და დატოვებს მოედანს შემომსაზღვრელი ხაზის უახლოეს ადგილას, თუ მსაჯი არ მიუთითებს, რომ მოთამაშემ მოედანი შეიძლება დატოვოს უშუალოდ და დაუყოვნებლივ შუა ხაზთან ან სხვა ადგილას (მაგ.: უსაფრთხოების ან ტრავმის გამო)
 - მოთამაშე, რომელიც უნდა შეიცვალოს, არა არის ვალდებული დეტოვოს სათამაშო მოედანი შუა ხაზთან და დაუყოვნებლივ უნდა წავიდეს ტექნიკურ ზონაში ან გასახდელში და ის ვეღარ მიიღებს მონაწილეობას იმავე მატჩში, თუ უკუშეცვლები არ არის ნებადართული

განმარტება

რათა შეწყდეს შესაცვლელი მოთამაშის მიერ დროის „გაყვანა“ მოედნიდან ნელა გასვლით შუა ხაზთან (რაც ეხლა წესის მოთხოვნაა), მოთამაშე უნდა გავიდეს უახლოეს ადგილას (როგორც ტრავმის დროს), თუ მსაჯი არ მიუთითებს სხვაგვარად, მაგ.: თუ მოთამაშეს სწრაფად შეუძლია გასვლა შუა ხაზთან, არსებობს უსაფრთხოების საკითხები ან მოთამაშე გადის საკაცით. მოთამაშე დაუყოვნებლივ უნდა წავიდეს ტექნიკურ ზონაში ან გასახდელში, სათადარიგოებთან, მაყურებლებთან ან მატჩის ოფიციალურ პირებთან გართულებების თავიდან ასაცილებლად. მოთამაშე, რომელიც არღვევს თამაშის სულისკვეთებას, დასჯილი უნდა იყოს არასპორტული საქციელისთვის, მაგ.: თამაშის განახლების დაყოვნებისთვის.

ნების 04 - მოთამაშეთა ეკიპირება

3. ფერები

დამატებული ტექსტი

შიდა მაისური უნდა იყოს:

- ერთი ფერის, რომელიც არის მაისურის სახელოს ძირითადი ფერის ან
- მოხატული/იმ ფერების, რომელიც ზუსტად ასახავს მაისურის სახელოს

განმარტება

მწარმოებლებს ეხლა შეუძლიათ დაამზადონ მოხატული შიდა მაისურები, რომელთა სახელოები ისეთივეა, როგორც ძირითადი მაისურის სახელო; ეს დაშვებული უნდა იყოს, ვინაიდან დაეხმარება მატრის ოფიციალურ პირებს გადაწყვეტილებების გამოტანაში.

ნების 05 - მსაჯი

2. მსაჯის გადაწყვეტილებები

შეცვლილი ტექსტი

მსაჯს არ შეუძლია შეცვალოს თამაშის განახლების გადაწყვეტილება, როდესაც მიხვდება, რომ ის მცდარია ან სხვა რომელიმე მატრის ოფიციალური პირის რჩევის საფუძველზე, თუ თამაში უკვე განახლებულია ან მსაჯმა მისცა თამაშის პირველი ან მეორე ტაიმის დამთავრების ნიშანი (დამატებითი დროის ჩათვლით) და დატოვა სათამაშო მოედანი ან შეწყვიტა მატრი. თუმცა, თუ ტაიმის დასრულებისას მსაჯი ტოვებს სათამაშო მოედანს მსაჯის ვიდეო გადამოწმების ზონაში წასასვლელად ან მიუთითებს მოთამაშეებს, რომ დაბრუნდნენ სათამაშო მოედანზე, ეს არ ზღუდავს გადაწყვეტილების შეცვლის შესაძლებლობას იმ ინციდენტისთვის, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ტაიმის დასრულებამდე.

12.3 წესში და VAR-ის პროტოკოლში აღწერილის გამოკლებით, თამაშის განახლების შემდეგ სადისციპლინო სანქცია შესაძლოა იქნას გამოტანილი, თუ მატრის რომელიმე ოფიციალურმა პირმა განსაზღვრა დარღვევა და შეეცადა ეს ეცნობებინა მსაჯისთვის თამაშის განახლებამდე; სანქციასთან დაკავშირებული განახლება არ იქნება გამოყენებული.

განმარტება

- თუ ტაიმის დასრულებისას მსაჯი მიდის ვიდუო გადამოწმების ზონაში ან მიუთითებს მოთამაშეებს, რომ დაბრუნდნენ სათამაშო მოედანზე, „გადამოწმება“ და გადაწყვეტილება შეიძლება იქნას შეცვლილი, თუ დარღვევას ადგილი ჰქონდა ტაიმის დასრულებამდე
- ხანდახან მატჩის ოფიციალური პირი ანიშნებს/აცნობებს ყვითელი/წითელი ბარათით დასჯად დარღვევას (მაგ.: მსაჯის ასისტენტი ალმით აღნიშნავს ძალადობრივ ქმედებას, როდესაც ბურთისთვის ბრძოლა არ არის), მაგრამ მსაჯი ვერ ხედავს/არ ესმის ასისტენტის ნიშანი/ინფორმაცია, ვიდრე თამაში არ განახლდება. მსაჯს ჯერ კიდევ შეუძლია სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, თუმცა დარღვევასთან დაკავშირებული განახლება არ გამოიყენება

3. უფლებები და მოვალეობები – სადისციპლინო სანქცია

შეცვლილი ტექსტი

(...)

- მიიღებს ზომებს გუნდების ოფიციალური პირების მიმართ, რომლებიც უპასუხისმგებლოდ იქცევიან და დოშუქლიო გაძჟეო სიტყვიერად გააფრთხილებს ან უჩვენებს ყვითელ ბარათს გასაფრთხილებლად ან წითელ ბარათს სათამაშო მოედნიდან და მისი შემოგარენიდან, მათ შორის ტექნიკური ზონიდან გასაძევებლად. გუნდის სამედიცინო პერსონალის წარმომადგენელს, რომელიც ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, შეუძლია დარჩეს, თუ (...)

განმარტება

ექსპერიმენტი ყვითელი/წითელი ბარათების გამოყენებით გუნდის ოფიციალური პირებისთვის არასათანადო ქცევისთვის წარმატებული იყო და წარმოაჩინა ბევრი სარგებელი ყველა დონეზე, მათ შორის ახალგაზრდა მსაჯებისთვის, რომლებიც უნდა გაუმკლავდნენ „რთულ“, უფროსი ასაკის მწვრთნელებს. თუ დამნაშავე ვერ იქნა გამოვლენილი, გუნდის უფროსი ოფიციალური პირი (როგორც წესი მთავარი მწვრთნელი) ტექნიკურ ზონაში მიიღებს ყვითელ/წითელ ბარათს (როგორც პირი, რომელიც პასუხისმგებელია გუნდის დანარჩენი ოფიციალური პირების ქცევაზე).

3. უფლებები და მოვალეობები – ტრავმები

დამატებული ტექსტი

(...)

- არ შეიძლება დაშავებული მოთამაშის მკურნალობა სათამაშო მოედანზე (...).
- სათამაშო მოედნის დატოვების შესახებ მოთხოვნიდან გამონაკლისი არის, როდესაც:
- (...)
- დანიშნულია 11მ დარტყმა და ტრავმირებული მოთამაშე არის დარტყმის შემსრულებელი

განმარტება

არასამართლიანია, როდესაც დამრტყმელს სჭირდება შემოწმება/მკურნალობა და იძულებულია დატოვოს მოედანი და ვერ შეასრულოს დარტყმა.

ნუსხი 07 - მატჩის ხანგრძლივობა

3. დამატებული დრო

შეცვლილი ტექსტი

მსაჯი ორივე ტაიმს დაუმატებს იმ დროს, რაც დაიკარგა:

(...)

- ~~შესვენებებისთვის სითხეების დასალევად (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) ან სხვა სამედიცინო მიზეზების გამო, რაც დაშვებულია შეჯიბრების წესებით~~
- შეჯიბრების დებულებით დაშვებული სამედიცინო შესვენებებისთვის, მაგ.: „სითხეების დასალევად“ (რაც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წუთს) და „გასაგრილებლად“ (90 წამიდან სამ წუთამდე)

განმარტება

მოთამაშეთა უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე შეჯიბრების წესებმა შესაძლოა დაუშვას, ამინდის გარკვეულ პირობებში (მაგ.: მაღალი ტენიანობა და ტემპერატურა), შესვენება „გასაგრილებლად“ (90 წამიდან 3 წუთამდე), რათა სხეულის ტემპერატურა შემცირდეს; ეს შესვენებები განსხვავდება „სითხეების დასალევად“ გამოყოფილი შესვენებებისგან (მაქსიმუმ ერთი წუთი), რაც განკუთვნილია რეჰიდრატაციისთვის.

ნახი 08 - თამაშის დაწყება და განახლება

1. საწყისი დარტყმა – პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

- გუნდი, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, ირჩევს რომელ კარს შეუტოს, რომელსაც
საწყისი დარტყმა
- ზემოთ მოყვანილიდან გამომდინარე, მათი მეტოქეები შეასრულებენ საწყის
დარტყმას ან გადაწყვეტენ, თუ რომელ კარს შეუტონ პირველ ტაიმში
- გუნდი, რომელიც მოიგებს კენჭისყრას, რომელმაც გადაწყვიტა, თუ რომელ კარს შეუტოს
პირველ ტაიმში, შეასრულებს საწყის დარტყმას მათი მეტოქის დასაწყებად

განმარტება

წესების ბოლო ცვლილებებმა საწყისი დარტყმა გახადა უფრო დინამიური (მაგ.: გოლი შესაძლოა გატანილი იქნას უშუალოდ საწყისი დარტყმიდან), ასე რომ, კაპიტნები, რომლებიც იგებენ კენჭისყრას, ხშირად ითხოვენ საწყისი დარტყმის შესრულებას.

2. „სადავო“ ბურთი – პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

ძველი ტექსტი	ახალი ტექსტი
• მსაჯი დააგდებს ბურთს იმ ადგილას, სადაც ის იმყოფებოდა თამაშის გაჩერების მომენტში. თუ თამაში გაჩერდა იმ დროს, როდესაც ბურთი იყო კარის მოედანში, მაშინ მსაჯი დააგდებს ბურთს კარის მოედნის იმ ხაზზე, რომელიც კარის ხაზის პარალელურია და იმ ადგილას, რომელიც უახლოესია იმ ადგილთან, სადაც ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში იყო. • ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შეეხება მიწას. • „სადავო“ ბურთის გდებაში მონაწილეობის მიღება შეუძლია მოთამაშეთა ნებისმიერ რაოდენობას (მათ შორის მეკარეებსაც); მსაჯს არ შეუძლია „სადავო“ ბურთის გდებაში მონაწილეთა ან მისი შედეგის განსაზღვრა.	• <u>ბურთი დაგდებული იქნება დამცველი გუნდის მეკარისთვის მის საჯარიმო მოედანში, თუ თამაში გაჩერებული იქნა, როდესაც:</u> • <u>ბურთი იმყოფებოდა საჯარიმო მოედანში ან</u> • <u>ბურთზე ბოლო შეხება მოხდა საჯარიმო მოედანში</u> • <u>ყველა დანარჩენ შემთხვევაში მსაჯი დააგდებს ბურთს იმ გუნდის ერთი მოთამაშისთვის, რომელიც ბოლოს შეეხო ბურთს და იმ ადგილას, სადაც ბურთს ბოლოს შეეხო მოთამაშე, უცხო პირი ან, როგორც ეს აღწერილია მე-9.1 წესში, მატჩის ოფიციალური პირი</u> • <u>ყველა დანარჩენი მოთამაშე (ორივე გუნდის) უნდა იმყოფებოდეს ბურთიდან არანაკლებ 4 მ (4.5 იარდი) მანძილზე, ვიდრე ის თამაშში შევა.</u> ბურთი თამაშშია, როდესაც ის შეეხება მიწას. „სადავო“ ბურთის გდებაში მონაწილეობის მიღება შეუძლია მოთამაშეთა ნებისმიერ რაოდენობას (მათ შორის მეკარეებსაც); მსაჯს არ შეუძლია „სადავო“ ბურთის გდებაში მონაწილეთა ან მისი შედეგის განსაზღვრა

განმარტება

„სადავო“ ბურთის ამჟამინდელი პროცედურა ხშირად იწვევს „ხელოვნურ“ განახლებას, რაც გამოიხატება წესის არასამართლიან „გამოყენებაში“ (მაგ.: ბურთის დარტყმა მოედნის მიღმა ბურთის შემოვლებისთვის მოედნის მეტოქის ნახევრის სირღმეში) ან აგრესიულ დაპირისპირებაში. ბურთის დაბრუნება იმ გუნდისთვის, რომელიც ბოლოს შეეხო ბურთს, ალაღვენს იმას, რაც „დაკარგული“ იქნა თამაშის გაჩერებისას, გარდა საჯარიმო მოედნისა, სადაც უფრო მარტივია ბურთი დაუბრუნდეს მეკარეს. გუნდის მიერ არასამართლიანი უპირატესობის მიღების თავიდან ასაცილებლად, ყველა მოთამაშე, გარდა ბურთის მიმღები მოთამაშისა, უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 4 მ (4.5 იარდი) მანძილის დაშორებით.

ნუსხი 09 - ბურთი თამაშში და თამაშის გარეთ

1. ბურთი თამაშის გარეთ

დამატებული ტექსტი

ბურთი თამაშიდან გასულია, როდესაც:

- ის ეხება მატჩის ოფიციალურ პირს, რჩება სათამაშო მოედანზე და:
 - გუნდი იწვევს იმედისმომცემ შეტევას ან
 - ბურთი უშუალოდ გადის კარში ან
 - იცვლება ბურთის მფლობელი გუნდი

ყველა ამ შემთხვევაში თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთით.

განმარტება

შეიძლება უაღრესად არასამართლიანი იყოს, თუ გუნდი მიიღებს უპირატესობას ან გაიტანს გოლს იმის გამო, რომ ბურთი მოხვდა მატჩის ოფიციალურ პირს, განსაკუთრებით მსაჯს.

2. ბურთი თამაშში

შეცვლილი ტექსტი

ყველა სხვა დროს ბურთი თამაშშია, მათ შორის, როდესაც ის ეხება მატჩის ოფიციალურ პირს და როდესაც ის აისხლიტება მატჩის ოფიციალური პირისგან, კარის ბოძისგან, ძელისგან ან კუთხური აღმის ფლაგშტოკისგან და რჩება სათამაშო მოედანზე.

განმარტება

გარდა მე-9.1 წესში აღწერილისა, ბურთი თამაშშია, როდესაც ის ეხება მატჩის ოფიციალურ პირს

ნესი 10 - პათჩის შედეგის განსაზღვრა

1. პათანილი გოლი

დამატებული ტექსტი

(...)

თუ მეკარე უშუალოდ ხელით შეაგდებს ბურთს მეტოქის კარში, ინიშნება კარიდან დარტყმა.

განმარტება

ცვლილება შესაბამისობაში უნდა იყოს მე-12 წესში ბურთზე ხელით თამაშთან დაკავშირებული ტექსტის ცვლილებასთან

ნესი 12 - ნესების დარღვევები და უდისციპლინო საქციელი

1. საჭარბო დარღვევა - ბურთზე ხელით თამაში

შეცვლილი ტექსტი

ბურთზე ხელით თამაშის სექციის ძირითადი ნაწილი ხელახლა იქნა დაწერილი (იხ. გვერდები 104-105)

განმარტება

უფრო მეტი სიცხადეა საჭირო ბურთზე ხელით თამაშისთვის, განსაკუთრებით იმ შემთხვევებისთვის, როდესაც „არაგანზრახ“ ხელით თამაში წარმოადგენს დარღვევას. ცვლილებები ტექსტში ეყრდნობა რამოდენიმე პრინციპს:

- ფეხბურთისთვის მიუღებელია ხელით/მკლავით გატანილი გოლი (თუნდაც შემთხვევით)
- ფეხბურთი ელის, რომ მოთამაშე იქნება დასჯილი ხელით თამაშისთვის, თუ ის ეუფლება/აკონტროლებს ბურთს მისი ხელიდან/მკლავიდან და იღებს უდიდეს უპირატესობას, მაგ.: გააქვს გოლი ან ქმნის გოლის გატანის შესაძლებლობას
- მოთამაშისთვის ბუნებრივია მოათავსოს მისი მკლავი სხეულსა და მიწას შორის დავარდნისას სხეულის მხარდასაჭერად
- ხელის/მკლავის მდებარეობა მხრის სიმაღლის ზევით იშვიათად არის „ბუნებრივი“ და მოთამაშე „რისკზე მიდის“, როდესაც ხელი/მკლავი აქვს ამ მდგომარეობაში, მათ შორის, როდესაც მიწაზე გაცურდება
- თუ ბურთი მოძრაობს მოთამაშის სხეულიდან ან სხვა მოთამაშიდან (ნებისმიერი გუნდის), რომელიც ახლოს იმყოფება ხელთან/მკლავთან, ხშირად შეუძლებელია ბურთთან კონტაქტის აცილება

1. საჯარიმო დარღვევა – ბურთზე ხელით თამაში

შეცვლილი ტექსტი

მეკარგე ვრცელდება საკუთარი საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა ბურთზე ხელით თამაშის ისეთივე შემთხვევები, როგორიც სხვა ნებისმიერ მოთამაშეზე. ~~საკუთარ საჯარიმო მოედანში მეკარგე არ შეიძლება იყოს დამნაშავე ბურთზე ხელით თამაშში, რაც გულისხმობს საჯარიმო დარღვევის დანიშვნას ან რაიმე სხვა სანქციას, მაგრამ შესაძლოა იყოს დამნაშავე ბურთზე ხელით თამაშთან დაკავშირებულ ისეთ დარღვევებში, რისთვისაც ინიშნება თავისუფალი დარტყმა: თუ მეკარგე ხელით თამაშობს ბურთზე საკუთარ საჯარიმო მოედანში, როდესაც არა აქვს ამის უფლება, ინიშნება თავისუფალი დარტყმა, თუმცა სადისციპლინო სანქციის გარეშე.~~

განმარტება

მეკარეებს არ შეუძლიათ ხელით ითამაშონ ბურთზე საკუთარ საჯარიმო მოედანში თანაგუნდელის მიერ ბურთის შემოგდებაიდან ან გამიზნული გადაცემიდან, ან ბურთის ხელიდან გაშვების შემდეგ. თუ ისინი გააკეთებენ ამას, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა და რაიმე სხვა, „აკრძალული“ ბურთზე ხელით თამაში არ იწვევს რაიმე სადისციპლინო სანქციას, თუნდაც თუ ის აჩერებს იმედისმომცემ შეტევას ან აკარგვინებს გოლს ან გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობას.

2. თავისუფალი დარტყმა

შეცვლილი ტექსტი

თავისუფალი დარტყმა დაინიშნება, თუ მეკარე საკუთარ საჯარიმო მოედანში ჩაიდენს ქვემოთ მოყვანილი დარღვევებიდან რომელიმეს:

- ხელით/მკლავით აკონტროლებს ბურთს ექვს წამზე მეტ ხანს, ვიდრე გაუშვებს მას ხელიდან
- ხელით/მკლავით შეეხება ბურთს მას შემდეგ, რაც გაუშვებს მას ხელიდან და ბურთს არ შეეხება სხვა მოთამაშე
- ხელით/მკლავით ეხება ბურთს - გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მეკარემ აშკარად დააბრტყა ან ეცადა დაებრტყა ბურთი მისი თამაშში შეყვანის მიზნით - მას შემდეგ, რაც:
 - მისი თანაგუნდელი ფეხით განზრახ მიაწოდებს მას ბურთს
 - მისი თანაგუნდელი ბურთს მიაწოდებს მას უშუალოდ ბურთის შემოგდებაიდან

განმარტება

- სიტყვა „მკლავის“ ჩართვა თანმიმდევრულია წესების სხვა ნაწილებთან, რომლებიც დაკავშირებულია ბურთზე ხელით თამაშთან
 - როდესაც მეკარე აშკარად ურტყამს ან ცდილობს დააბრტყას ბურთი თამაშში, ის აჩვენებს, რომ არა აქვს განზრახვა ითამაშოს ბურთზე ხელით. ასე რომ, თუ ბურთის „თამაშში შეყვანა“ წარუმატებელია, მეკარეს შემდეგ შეუძლია ხელით შეეხოს ბურთს დარღვევის ჩადენის გარეშე
-

3. სადისციპლინო სანქცია

შეცვლილი ტექსტი

თუ მატჩის დასაწყისში სათამაშო მოედანზე შესვლამდე მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი ჩაიდენს დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაძევებას, მსაჯს გააჩნია უფლება არ დაუშვას მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი მატჩში მონაწილეობის მისაღებად (იხ. მე-3 წესი); მსაჯი შეადგენს პატაკს სხვა რაიმე უდისციპლინო საქციელის შესახებ.

მოთამაშე ან გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც სათამაშო მოედანზე ან მის ფარგლებს მიღმა-მუტუქის, თანაგუნდულის, მატჩის ოფიციალური პირის ან სხვა ნებისმიერი პირის მიმართ ან წესების საწინააღმდეგოდ ჩაიდენს ისეთ დარღვევას, რომელიც იმსახურებს გაფრთხილებას ან გაძევებას, დასჯილი იქნება დარღვევის შესაბამისად.

(...)

წითელი ან ყვითელი ბარათის ჩვენება შეიძლება მხოლოდ მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირისთვის.

განმარტება

წითელი და ყვითელი ბარათების ჩვენება ეხლა შესაძლებელია მატჩის ოფიციალური პირებისთვის (იხ. წესი 5).

3. სადისციპლინო სანქცია – თამაშის განახლების დაყოვნება ბარათის საჩვენებლად

დამატებული ტექსტი

როგორც კი მსაჯი გადაწყვეტს გააფრთხილოს ან გააძევოს მოთამაშე, თამაში არ შეიძლება განახლდეს, ვიდრე სანქცია არ იქნება გამოტანილი, თუ არადამნაშავე გუნდი სწრაფად არ ასრულებს საჯარიმო ან თავისუფალ დარტყმას, არა აქვს გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობა და მსაჯს არ დაუწყია სადისციპლინო სანქციის პროცედურა. სანქცია გამოტანილი იქნება თამაშის შემდგომი გაჩერებისას; თუ დარღვევა წარმოადგენდა მეტოქე გუნდისთვის გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წართმევას, მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული.

განმარტება

დროდადრო, შეტევა ჩერდება გაფრთხილებით ან გაძევებით დასჯადი დარღვევით და შემტევი გუნდი ასრულებს სწრაფ საჯარიმო დარტყმას, რაც აღადგენს „დაკარგულ“ შეტევას; აშკარად „არასამართლიანია“, თუ ეს ახალი შეტევა გაჩერებულია ყვითელი/წითელი ბარათის საჩვენებლად. თუმცა, თუ მსაჯმა მიიპყრო დამრღვევი გუნდის ყურადღება ყვითელი/წითელი ბარათის ჩვენების პროცედურით, სწრაფი საჯარიმო დარტყმის შესრულება არ არის ნებადართული. გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის დაკარგვის დარღვევისთვის მოთამაშე იქნება გაფრთხილებული და არა გაძევებული, ვინაიდან შეტევა განახლდა (როგორც უპირატესობის გამოყენებისას გოლის გატანის აშკარა შესაძლებლობის წარმევის დარღვევისთვის).

3. სადისციპლინო სანქცია – გატანილი გოლის სამეიმო აღნიშვნა

დამატებული ტექსტი

მოთამაშე უნდა იყოს გაფრთხილებული, თუნდაც გატანილი გოლი იქნა გაუქმებული, თუ ის: (...)

განმარტება

გაფრთხილებები გატანილი გოლის არასათანადო ზემოქმედების ძალაშია, თუნდაც გოლი გაუქმებული იქნა, რადგან შემოქმედება (უსაფრთხოება, თამაშის იმიჯი და ა.შ.) ისეთივეა, თუნდაც გოლი ჩათვლილი ყოფილიყო.

3. სადისციპლინო სანქცია – გუნდის ოფიციალური პირები

დამატებული ტექსტი

დამატებული იქნა ახალი სექცია – „გუნდის ოფიციალური პირები“ – იმ დარღვევების ხსენებით, რისთვისაც გუნდის ოფიციალური პირები შეიძლება იყვნენ გაფრთხილებული სიტყვიერად, გაფრთხილებული ბარათით და გაძევებული ბარათით (იხ. გვერდი 102).

განმარტება

გუნდის ოფიციალური პირების უდისციპლინო საქციელისთვის ყვითელი/წითელი ბარათების სწორი გამოყენება მხარდაჭერილი იქნება სიტყვიერი გაფრთხილებით/ყვითელი ბარათით/წითელი ბარათით დასჯადი ძირითადი დარღვევების ჩართვით წესებში.

4. თამაშის განახლება წესების დარღვევების და უდისციპლინო საქციელის შემდეგ

შეცვლილი ტექსტი

თუ ბურთი თამაშშია და მოთამაშე ჩაიდენს ფიზიკურ დარღვევას სათამაშო მოედანზე:

- მეთოქის წინააღმდეგ - თავისუფალი, საჯარიმო ან 11მ დარტყმა
- თანაგუნდელის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის, ან გაძევებული მოთამაშის, გუნდის ოფიციალური პირის ან მატჩის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ - საჯარიმო დარტყმა ან 11მ დარტყმა
- ნებისმიერი სხვა პირის წინააღმდეგ - „სადავო“ ბურთის გდება

ყველა სიტყვიერი დარღვევა ისჯება თავისუფალი დარტყმით.

განმარტება

ფიზიკური დარღვევებისთვის განსხვავებული განახლებების დადასტურება და რომ ყველა სიტყვიერი დარღვევა, თუნდაც მიმართული მატჩის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ, ისჯება თავისუფალი დარტყმით.

4. თამაშის განახლება წესების დარღვევების და უდისციპლინო საქციელის შემდეგ

დამატებული ტექსტი

თუ დარღვევა ჩადენილია სათამაშო მოედნის გარეთ მოთამაშის მიერ საკუთარი გუნდის მოთამაშის, სათადარიგო მოთამაშის, შეცვლილი მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსახვრელი ხაზის იმ წერტილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან.

განმარტება

იმის დაზუსტება, რომ დარღვევა ჩადენილი უნდა იქნას მოთამაშის მიერ საკუთარი გუნდის მოთამაშის, ან მისი გუნდის ერთ-ერთი ოფიციალური პირის, სათადარიგო მოთამაშის და ა.შ. წინააღმდეგ, რათა დაინიშნოს თავისუფალი დარტყმა.

4. თაბაშის განახლება წესების დარღვევების და უდისციპლინო საქციელის შემდეგ

შეცვლილი ტექსტი

თუ სათამაშო მოედანზე ან მის გარეთ მყოფი მოთამაშე ხელით ესვრის ან ფეხით გაარტყამს საგანს (სათამაშო ბურთისგან განსხვავებულ საგანს) მეტოქე მოთამაშეს, ან ხელით ესვრის ან ფეხით გაარტყამს საგანს (მათ შორის ბურთს) მეტოქე მოთამაშეს; სათადარიგოს ან გაძევებულ მოთამაშეს, გუნდის ოფიციალურ პირს, მატჩის ოფიციალურ პირს ან სათამაშო ბურთს, თამაში განახლდება საჯარიმო დარტყმით (...)

განმარტება

ვინმესთვის ან ბურთისთვის ფეხით საგნის გარტყმა ისჯება იმგვარადვე, როგორც საგნის ხელით სროლა.

ნესი 13 - საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

1. დარტყმის სახეობები – თავისუფალი დარტყმის სიგნალი

დამატებული ტექსტი

მსაჯი ანიშნებს თავისუფალ დარტყმას თავს ზევით ხელის აწევით; ეს ნიშანი შენარჩუნებული უნდა იყოს, ვიდრე დარტყმა შესრულდება და ბურთი შეეხება რომელიმე მოთამაშეს, გავა თამაშიდან ან ნათელია, რომ გოლი არ გავა უშუალოდ თავისუფალი დარტყმიდან

განმარტება

ბევრი თავისუფალი დარტყმა სრულდება ძალიან შორს მეტოქის კარიდან რათა გოლი პირდაპირ იქნას გატანილი (მაგ.: თავისუფალი დარტყმებისას თამაშგარისთვის); ამ შემთხვევებში, მსაჯს სჭირდება ხელის სიგნალის შენარჩუნება მხოლოდ დარტყმის შესრულებისას, ვინაიდან სირბილი და ამავე დროს სიგნალის ჩვენება არ არის ადვილი.

2. პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

- საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას მსაჯის ნებართვის გარეშე სათამაშო მოედანზე მოთამაშის შესვლასთან, დაბრუნებასთან ან გასვლასთან დაკავშირებულ დარღვევებთან, რომლებიც სრულდება იმ ადგილიდან, სადაც იმყოფებოდა ბურთი თამაშის გაჩერების მომენტში. თუმცა, თუ მოთამაშის მიერ სათამაშო მოედნის დეტოვება წარმოადგენს სათამაშო მოქმედების ნაწილს და იგი ჩაიდენს დარღვევას სათამაშო მოედნის გარეთ სხვა მოთამაშის წინააღმდეგ, თამაში განახლდება საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმით მოედნის შემომსაზღვრელი ხაზის იმ ადგილიდან, რომელიც უახლოესია დარღვევის ადგილთან; (...)

განმარტება

ტექსტი შეცვლილია წესების სხვა ნაწილებთან შესაბამისობის მიზნით.

2. პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

ბურთი:

- (...)
- თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს და აშკარად მოძრაობს. ჯორდო სხვარიმო და თავისუფალი დარტყმების დამცველი გუნდის სხვა სხვაგვარად მათ სავსუთარ სხვარიმო მოედნში, სადაც ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს უშუალოდ საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა

განმარტება

ექსპერიმენტმა, როდესაც დამცველი გუნდის მიერ თავისუფალი ან საჯარიმო დარტყმის შესრულებისას საკუთარ საჯარიმო მოედანში ბურთი თამაშშია, როგორც კი ის დაარტყეს და არ არის აუცილებელი ბურთმა დატოვოს საჯარიმო მოედანი, შექმნა უფრო სწრაფი და კონსტრუქციული განახლება. მეტოქეები უნდა დარჩნენ საჯარიმო მოედნის გარეთ და ბურთიდან 9.15 მ მანძილზე ბურთის თამაშში შესვლამდე. იგივე ცვლილება განხორციელებულია კარიდან დარტყმისთვის (იხ. წესი 16).

2. პროცედურა

დამატებული ტექსტი

ვიდრე ბურთი თამაშში არ არის, ყველა მეტოქე უნდა იყოს:

- არა ნაკლებ 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე ბურთიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი იმყოფებიან საკუთარი კარის ხაზზე ბოძებს შორის
- საჯარიმო მოედნის გარეთ, საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას მეტოქის საჯარიმო მოედნის ფარგლებში

როდესაც სამი ან მეტი დამცველი მოთამაში ქმნის „კედელს“, შემტევი გუნდის ყველა მოთამაშე უნდა დარჩეს არანაკლებ 1 მ (1 იარდი) მანძილზე „კედლიდან“ ბურთის თამაშში შესვლამდე.

განმარტება

თავდამსხმელები, რომლებიც საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმებისას დამცველ „კედელთან“ ძალიან ახლოს ან „კედელში“ დგანან, ხშირად იწვევენ მართვის პრობლემებს ან დროის კარგვას. არ არსებობს ლეგიტიმური ტაქტიკური დასაბუთება თავდამსხმელებისთვის, რომ იყვნენ „კედელში“ და მათი იქ ყოფნა წინააღმდეგობაშია „თამაშის სულისკვეთებასთან“ და ხშირად აზიანებს თამაშის სახეს.

3. დარღვევები და სანქციები

დამატებული ტექსტი

თუ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას შემტევი გუნდის მოთამაშე 1 მ (1 იარდი) მანძილზე ახლოს იმყოფება დამცველი გუნდის სამი ან მეტი მოთამაშისაგან შექმნილი „კედლიდან“, დაინიშნება თავისუფალი დარტყმა.

განმარტება

განახლების დადასტურება, თუ შემტევი მოთამაშე შეაღწევს „კედლიდან“ 1 მ-ის ფარგლებში.

3. დარღვევები და სანქციები

შეცვლილი ტექსტი

თუ დამცველი გუნდის მიერ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას საკუთარ საჯარიმო მოედნიდან მოუდნიდან, რომელიმე მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედნის ფარგლებში (...) ეხება ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე ~~მას შეეხება სხვა~~ რომელიმე მოთამაშე, ის თამაშში შევა, საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა გამეორდება.

~~თუ დამცველი გუნდის მიერ საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმის შესრულებისას საკუთარი საჯარიმო მოედნიდან ბურთი არ არის დარტყმული უშუალოდ საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა, დარტყმა უნდა გამეორდეს.~~

განმარტება

ზემოთ მოყვანილი სიტუაციისთვის განახლების დადასტურება.

ნახი 14 - 11მ დართვა

1. პროცედურა

დამატებული ტექსტი

ბურთი უძრავად უნდა იყოს მოთავსებული 11მ ნიშნულზე და კარის ბოძები, ძელი და ბადე არ უნდა მოძრაობდნენ.

(...)

დარტყმის შესრულებამდე მეკარე უნდა დარჩეს კარის ხაზზე, პირისახით დამრტყმელისკენ და ბოძებს შორის, კარის ბოძების, ძელის ან ბადის შეხების გარეშე.

(...)

11მ დარტყმის შემსრულებელმა მოთამაშემ ბურთი უნდა დაარტყას წინ; ქუსლით ბურთზე თამაში დასაშვებია, იმ პირობით, რომ ბურთი მოძრაობს წინ.

როდესაც ბურთი დარტყმულია, დამცველი მეკარის ერთი ტერფის ნაწილი მაინც უნდა ეხებოდეს ხაზს ან კარის ხაზთან ერთ ხაზზე უნდა იყოს.

განმარტება

მსაჯმა არ უნდა მისცეს ნიშანი 11მ დარტყმის შესასრულებლად, თუ მეკარე ეხება კარის ბოძებს, ძელს ან ბადეს, ან თუ ისინი მოძრაობენ, მაგ.: მეკარემ დაარტყა ფეხი/შეარყია ისინი.

მეკარეებს არა აქვთ უფლება დადგნენ ხაზის წინ ან უკან. კარის ხაზთან მხოლოდ ერთი ტერფის შეხების უფლების მიცემა მეკარისთვის (ან, თუ ხტება ზევით, ერთ ხაზზე კარის ხაზთან), როდესაც 11მ დარტყმა სრულდება, არის უფრო პრაქტიკული მიდგომა. ვინაიდან, უფრო ადვილია იმის დადგენა, თუ ორივე ტერფი არ არის ხაზზე. თუ დამრტყმელს შეუძლია გამორბენისას „შეყოვნება“, მაშინ საფუძვლიანია, რომ მეკარეს შეეძლოს ერთი ნაბიჯის გაკეთება დარტყმის გამოცნობის მიზნით.

2. დარღვევები და სანქციები

დამატებული ტექსტი

მას შემდეგ, რაც მსაჯი მისცემს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად, დარტყმა უნდა შესრულდეს; თუ ის არ შესრულდა მსაჯს შეუძლია სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, ვიდრე კვლავ მისცემს ნიშანს 11მ დარტყმის შესასრულებლად.

განმარტება

თუ მას შემდეგ, რაც მსაჯმა მისცა ნიშანი 11მ დარტყმის შესასრულებლად, მაგრამ დარტყმა არ შესრულდა, თავისუფალი ან საჯარიმო დარტყმა არ შეიძლება იქნას დანიშნული, ვინაიდან ბურთი არ იქნა თამაშში შეყვანილი; აუცილებელი სადისციპლინო სანქცია ჯერ კიდევ შესაძლებელია იქნას გამოტანილი.

ნახი 15 – ბურთის შემოგდება

1. პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

ყველა მეტოქე უნდა იმყოფებოდეს არანაკლებ 2 მ (2 იარდი) მანძილზე იმ ადგილიდან გვერდით ხაზზე, სადაც უნდა მოხდეს ბურთის შემოგდება. შუმოგდუბის ბდგილიდან.

განმარტება

ეს აღწერს სიტუაციას, სადაც მოთამაშე ასრულებს შემოგდებას გარკვეული მანძილიდან გვერდითი ხაზიდან.

ნახი 16 – კარიდან დარტყმა

შეცვლილი ტექსტი

უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გოლი შეიძლება გატანილი იქნას, მაგრამ მხოლოდ მეტოქე გუნდის კარში; თუ ბურთი უშუალოდ კარიდან დარტყმიდან გადის დამრტყმელის საკუთარ კარში, ინიშნება კუთხური დარტყმა მეტოქეებისთვის თუ ბურთმა მანამდე დატოვა სჯარმო მოედანი.

განმარტება

ახლა ბურთი უკვე თამაშშია, თუ მასზე მოხდა დარტყმა და ის აშკარად მოძრაობს.

1. პროცედურა

შეცვლილი ტექსტი

ბურთი თამაშშია, როდესაც ის დაარტყეს ღბოჯებს საჯარიმო მოედანს და აშკარად მოძრაობს

განმარტება

ექსპერიმენტმა, როდესაც დამცველი გუნდის მიერ კარიდან დარტყმის შესრულებისას ბურთი თამაშშია, როგორც კი მასზე მოხდა დარტყმა და არ არის აუცილებელი ბურთმა დატოვოს საჯარიმო მოედანი, შექმნა თამაშის უფრო სწრაფი/ კონსტრუქციული განახლება. მეტოქეები უნდა დარჩნენ საჯარიმო მოედნის გარეთ ბურთის თამაშში შესვლამდე. ამან შეამცირა „დაკარგული/გაყვანილი“ დრო. მათ შორის, როდესაც მცველი განზრახ თამაშობს ბურთზე, ვიდრე ის დატოვებს საჯარიმო მოედანს, იცის რა, რომ ყველაფერი რაც მოხდება არის კარიდან დარტყმის გამეორება. მეტოქეები უნდა დარჩნენ საჯარიმო მოედნის გარეთ ბურთის თამაშში შესვლამდე.

2. დარღვევები და სანქციები

შეცვლილი ტექსტი

თუ კარიდან დარტყმის შესრულებისას ნებისმიერი მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში იმის გამო, რომ მას არ ჰქონდა დრო მის დასატოვებლად, მსაჯი გააგრძელებს თამაშს. თუ მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში (...) ეხება ბურთს ან იბრძვის ბურთისთვის, ვიდრე მის შეესხება სხვა რომელიმე მოთამაშე ის თამაშში შევა, კარიდან დარტყმა მეორდება.

განმარტება

მსაჯის მოქმედების დადასტურება, როდესაც მეტოქე იმყოფება საჯარიმო მოედანში კარიდან დარტყმის შესრულებისას.

მსაჯის ვიდეო ასისტენტის (VAR) პროტოკოლი

2.მატჩის მიმდინარეობის შემსვლელი გადაწყვეტილებები/ინციდენტები, რომლებიც ექვემდებარებიან გადამოწმებას

შეცვლილი ტექსტი

გადაწყვეტილებების/ინციდენტების კატეგორიები, რომლებიც შესაძლოა „გადამოწმდეს“ „ნათელი ან აშკარა შეცდომის“ ან „სერიოზული გამოტოვებული ინციდენტის“ შემთხვევაში, არის შემდეგი:

a. გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი

~~დარღვევა, რომელიც ჩაიდინა გოლის გატანმა გუნდმა იმ შეტევის ფაზაში, რომელიც დასრულდა გოლის გატანით, მათ შორის:~~

- შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა საგოლე შეტევის განვითარებისას ან გოლის გატანისას (ბურთზე ხელით თამაში, წესის დარღვევა, თამაშგარე და ა.შ.)
- ~~თამაშგარე-ბოზიფი და დარღვევა~~
- ბურთი თამაშის გარეთ გოლის გატანამდე
- გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი გადაწყვეტილებები
- მეკარის და/ან დამრტყმელის მიერ ჩადენილი დარღვევა 11მ დარტყმის შესრულებისას, ან თავდაშისხმელის ან მცველის შეღწევა საჯარიმო მოედანში, რომლებიც უშუალოდ ჩაერთნენ თამაშში, თუ 11მ დარტყმა აისხლიტება კარის ბოძისგან, ძელისგან ან მეკარისგან

b. 11მ დარტყმა არის/11მ დარტყმა არ არის

- შემტევი გუნდის მიერ ჩადენილი დარღვევა შეტევის განვითარებისას 11მ - ის ინციდენტამდე (ბურთზე ხელით თამაში, წესების დარღვევა, თამაშგარე და ა.შ.)
- ბურთი თამაშის გარეთ 11მ ინციდენტამდე
- დარღვევის ადგილი (საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ)
- 11მ დარტყმა არასწორად არის დანიშნული
- დარღვევა, რომელიც ისჯება 11მ დარტყმით, არ არის დასჯილი
- ~~მეკარის და/ან დამრტყმელის მიერ ჩადენილი დარღვევა 11მ დარტყმის შესრულებისას~~
- ~~თავდაშისხმელის ან მცველის საჯარიმო მოედანში შეღწევა, რომელიც უშუალოდ ერთვება თამაშში 11მ დარტყმიდან ბურთის სხსლეუტისას მეკარისგან, ძელისგან ან ბოძისგან~~

გამმართება

ტექსტი გამართივებულია და პუნქტები წანაცვლებულია, ვინაიდან დარღვევები 11მ დარტყმის შესრულებისას წარმოადგენს „გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი“ კატეგორიის ინციდენტებს.

4. პროცედურები – თავდაპირველი გადაწყვეტილება

დამატებული ტექსტი

თუ მსაჯის ასისტენტი აცოვებს ალმის აწევას დარღვევისთვის, მან უნდა ასწიოს ალაში, თუ შემთხვევა გუნდი გაიტანს გოლს, დაინიშნება 11მ დარტყმა, საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა, კუთხური დარტყმა ან ბურთის შემოგდება, ან გრძელდება ბურთის ფლობას მას შემდეგ, რაც პირველადი შეტევა დასრულდა; ყველა სხვა სიტუაციაში, თამაშის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მსაჯის ასისტენტმა უნდა გადაწყვიტოს ასწიოს თუ არა ალაში.

განმარტება

იმის დაზუსტება, თუ როდის უნდა ასწიოს მსაჯის ასისტენტმა ალაში „დაცოვნებით“ ძალიან რთული გადაწყვეტილებისათვის.

4. პროცედურები – მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები

დამატებული ტექსტი

- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე/გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს „სატელევიზიო სიგნალს“ ან შედის RRA-ში, იქნება გაფრთხილებული
- გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც გადამეტებულად აჩვენებს სატელევიზიო სიგნალს ან შედის RRA-ში, სხვათა დანაშაულებების და ოფიციალურად იქნება გაფრთხილებული სიტყვიერად (ან იქნება გაფრთხილებული ყვითელი ბარათით, სხვათა ყვითელი და წითელი ბარათები გამოყენების შემთხვევაში გუნდის ოფიციალური პირებისთვის)
- მოთამაშე/სათადარიგო მოთამაშე/შეცვლილი მოთამაშე/გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შედის VOR-ში, იქნება გაძევებული; გუნდის ოფიციალური პირი, რომელიც შედის VOR-ში, იქნება გაძევებული ტექნიკური ზონიდან

განმარტება

- მინიშნება წითელ/ყვითელ ბარათებზე გუნდის ოფიციალური პირებისთვის, რაც საჭიროა მე-5 და მე-12 წესებში შეტანილი ცვლილებების შემდეგ.

IFAB®

IFAB®

საქართველო

ტერმინთა ლექსიკონი შეიცავს სიტყვებს/ფრაზებს, რომლებიც საჭიროებენ განმარტებას ან ახსნას წესებში მოყვანილ დეტალებს მიღმა და/ან რომელთა თარგმნა სხვა ენებზე არ არის ყოველთვის ადვილი.

საფეხბურთო ორგანიზაციები

The IFAB - საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო საბჭო

ორგანიზაცია, რომელიც შედგება ოთხი ბრიტანული საფეხბურთო ასოციაციის და FIFA-გან და პასუხისმგებელია თამაშის წესებზე მთელ მსოფლიოში. პრინციპში, ცვლილებები წესებში შესაძლებელია დამტკიცდეს მხოლოდ წლიურ გენერალურ სხდომაზე, რომელიც როგორც წესი, ტარდება თებერვალში ან მარტში.

FIFA - საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაცია

ხელმძღვანელი ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე მთელ მსოფლიოში

CONFEDERATION - კონფედერაცია

ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე კონტინენტის მასშტაბით. არსებობს ექვსი კონფედერაცია: AFC (აზია), CAF (აფრიკა), CONCACAF (ჩრდილოეთი, ცენტრალური ამერიკა და კარიბის აუზის ქვეყნები), CONMEBOL (სამხრეთ ამერიკა), OFC (ოკეანია) და UEFA (ევროპა)

NATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION - ეროვნული საფეხბურთო ასოციაცია

ორგანიზაცია, რომელიც პასუხისმგებელია ფეხბურთზე ქვეყნის მასშტაბით

საფეხბურთო ტერმინები

A

Abandon

შეწყვეტა – წინასწარ დადგენილ დროზე ადრე მატჩის დასრულება/დამთავრება

Additional time

დამატებული დრო – დრო, რომელიც ემატება მატჩის ყოველ ტაიმს დასასრულისას – შეცვლების, ტრავმების, სადისციპლინო სანქციების, გატანილი გოლის საზეიმო აღნიშვნის და სხვა მიზეზების გამო „დაკარგული“ დროის კომპენსაციისათვის

Advantage

უპირატესობა – მსაჯი აგრძელებს თამაშს, როდესაც ხდება დარღვევა, თუ ეს სარგებელს აძლევს იმ გუნდს, რომლის წინააღმდეგაც მოხდა დარღვევა

Assessment of injured player

ტრავმირებული მოთამაშის შემოწმება – ტრავმის სწრაფი შემოწმება, როგორც წესი, სამედიცინო პერსონალის მიერ, იმის დასადგენად, საჭიროებს თუ არა მოთამაშე მკურნალობას

Away goals rule

სტუმრად გატანილი გოლების წესი – მატჩის/მატჩების გამარჯვებულის გამოვლენის მეთოდი, როდესაც ორივე გუნდმა გაიტანა გოლების ერთნაირი რაოდენობა; მასპინძლისთვის სტუმრად გატანილი გოლი ითვლება ორად

B

Brutality

სისასტიკე – ველური, დაუნდობელი ან განზრახ ძალადობრივი ქმედება

C

Caution

გაფრთხილება – ოფიციალური სანქცია, რომლის შედეგად სადისციპლინო ორგანოს მიეწოდება პაატაკი; გამოიხატება ყვითელი ბარათის ჩვენებით; მატჩში ორი ყვითელი ბარათი იწვევს მოთამაშის ან გუნდის ოფიციალური პირის გაძევებას

Challenge

ორთაბრძოლა – მოქმედება, როდესაც მოთამაშე ეჭვობრება მეტოქეს ბურთისთვის

Charge (an opponent)

თავდასხმა (მეტოქეზე) – ფიზიკური ბრძოლა მეტოქის წინააღმდეგ, როგორც წესი მხრის ან მკლავის ზედა ნაწილის გამოყენებით (რომელიც სხეულთან ახლოს იმყოფება)

"Cooling" break

შესვენება გაგრილებისთვის – მოთამაშეთა ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე, შეჯიბრების წესებმა შეიძლება დაუშვას, ამინდის გარკვეულ პირობებში (მაღალი ტემპიანობა და ტემპერატურა), შესვენებები „გასაგრილებლად“ (როგორც წესი 90 წამიდან 3 წუთამდე), რათა სხეულის ტემპერატურა შემცირდეს; ეს შესვენებები განსხვავდება „სითხეების დასალევად“ გამოყოფილი შესვენებებისაგან

Deceive

მოტყუება – ქმედება მსაჯის შეცდომაში შეყვანის/მოტყუების მიზნით, როდესაც გამოტანილია არასწორი გადაწყვეტილება/სადისციპლინო სანქცია, რომლითაც სარგებლობს მომტყუებელი და/ან მისი გუნდი

Deliberate

წინასწარგანზრახული – მოქმედება, რომელიც მოთამაშეს გამიზნული აქვს, რომ შეასრულოს: ეს არ არის „რეფლექსური“ ან დაუფიქრებელი რეაქცია

Direct free kick

საჯარიმო დარტყმა – დარტყმა, საიდანაც უშუალოდ შესაძლებელია ბურთზე ფეხის დარტყმით მეტოქის კარში გოლის გატანა

Discretion

შეხედულება, მოსაზრება – მსაჯის ან მატჩის სხვა ოფიციალური პირის მიერ გადაწყვეტილების გამოტანისას გამოყენებული მსჯელობა

Dissent

უთანხმოება – მატჩის ოფიციალური პირის გადაწყვეტილების მიმართ პროტესტის ან უთანხმოების საჯარო გამოხატვა (სიტყვიერად და/ან ფიზიკურად); ისჯება გაფრთხილებით (ყვირთელი ბარათით)

Distract

დაბნევა – შეცბუნება, შეწუხება ან ყურადღების მიპყრობა (როგორც წესი არასამართლიანად)

‘Drinks’ break

„შესვენებები სითხეების დასალევად“ – შეჯიბრების წესებმა შესაძლოა დაუშვან შესვენებები მოთამაშეებისათვის სითხეების დასალევად (არა უმეტეს ერთი წუთი), რეჰიდრატაციის მიზნით; ეს განსხვავდება შესვენებისგან „გაგრილების“ მიზნით

Dropped ball

„სადავო“ ბურთი – თამაშის განახლების მეთოდი – მსაჯი აგდებს ბურთს გუნდის იმ ერთი მოთამაშისთვის, რომელიც ბოლოს შეეხო ბურთს (გარდა საჯარიმო მოედნისა, სადაც ბურთი იქნება დაგდებული მეკარისთვის); ბურთი თამაშშია, როდესაც ეხება მიწას

E

Electronic performance and tracking system (EPTS)

ეფექტურობის კონტროლის ელექტრონული სისტემა – სისტემა, რომელიც იწერს და აანალიზებს მოთამაშის ფიზიკური და ფიზიოლოგიური მახასიათებლების მონაცემებს

Endanger the safety of an opponent

ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას – მეტოქის საფრთხეში ან რისკის ქვეშ (დაშავების) ჩაგდება

Excessive force

გადაჭარბებული ძალა – საჭიროზე მეტი ძალის/ენერგიის გამოყენება

Extra time

დამატებითი დრო – მატჩის შედეგის განსაზღვრის მცდელობის მეთოდი თამაშის ორი დამატებითი პერიოდის დანიშვნით

F

Feinting

ცრუ მოძრაობა – მოქმედება, როცა მოთამაშე ცდილობს მეტოქის დაბნევას. წესები განსაზღვრავს დასაშვებ და „აკრძალულ“ ცრუ მოძრაობებს

Field of play (Pitch)

სათამაშო მოედანი – სათამაშო არეალი, მოქცეული გვერდითი, კარის ხაზების და კარის ბადეს შორის (სადაც ის გამოყენებულია)

G

Goal line technology (GLT)

გატანილი გოლის განსაზღვრის ტექნოლოგია – ელექტრონული სისტემა, რომელიც დაუყოვნებლივ აცნობებს მსაჯს გატანილი გოლის შესახებ, როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს კარში (დეტალებისთვის იხ. წესი 1)

H

Hybrid system

ჰიბრიდული სისტემა – ხელოვნური და ბუნებრივი მასალების კომბინაცია, სათამაშო ზედაპირის შექმნის მიზნით, რომელიც საჭიროებს მზის სინათლეს, წყალს, ჰაერის ცირკულაციას და მოძრაობას

I

Impede

შეფერხება – ოპონენტის მოქმედების ან მოძრაობის შეყოვნება, ბლოკირება ან ხელის შეშლა

Indirect free kick

თავისუფალი დარტყმა - დარტყმა, რომლიდანაც უშუალოდ გოლის კარში გატანა შესაძლებელია, თუ რომელიმე სხვა მოთამაშე (ნებისმიერი გუნდის) შეეხება ბურთს დარტყმის შემდეგ

Intercept

ჩაჭრა – ხელის შეშლა ბურთზე თამაშით, რათა მან არ მიაღწიოს წინასწარ განზრახულ დანიშნულებას

K

Kick

ბურთზე ფეხის დარტყმა - ბურთი ფეხით დარტყმულია, როდესაც მოთამაშე მასზე მოახდენს კონტაქტს ტერფით და/ან ქუსლით

Kicks from the penalty mark

დარტყმები 11მ ნიშნულიდან – მატჩის შედეგის დადგენის მეთოდი, როდესაც ორივე გუნდი რიგრიგობით ასრულებს დარტყმებს, ვიდრე რომელიმე გუნდი არ გაიტანს ერთი მეტ გოლს ორივე გუნდის მიერ დარტყმების თანაბარი რაოდენობის შესრულებისას (იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც პირველი 5 დარტყმისას ორივე გუნდისთვის, ერთი გუნდი ვერ შეძლებს გაუთანაბრდეს მეორე გუნდის ანგარიშს ყველა დარჩენილი დარტყმიდან გოლის გატანის შემთხვევაშიც კი)

N

Negligible

უმნიშვნელო – შეუმჩნეველი, მინიმალური

O

Offence

დარღვევა – მოქმედება, რომელიც არღვევს/გათელავს/შებლავს თამაშის წესებს

Offensive, insulting or abusive language

შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი ან უცნაურო გამოთქმები – სიტყვიერი ან ფიზიკური ქცევა, რომელიც არის უხეში, საზიანო, უზრდელო; ისჯება გაძევებით (წითელი ბარათი)

Outside agent

გარეშე პირი – ნებისმიერი პირი, რომელიც არ წარმოადგენს მატჩის ოფიციალურ პირს ან არ არის შეყვანილი გუნდის სიაში (მოთამაშეები, სათადარიგო მოთამაშეები და გუნდის ოფიციალური პირები) ან ნებისმიერი ცხოველი, ობიექტი, სტრუქტურა და ა.შ.

P

Penalise

დაჯარიმება – დასჯა, როგორც წესი თამაშის გაჩერებით და საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმის დანიშვნით მეტოქე გუნდის სასარგებლოდ (იხილეთ აგრეთვე უპირატესობა)

Play

თამაში – მოთამაშის მოქმედება, რომელიც ახდენს ბურთზე კონტაქტს

Playing distance

სათამაშო მანძილი – მანძილი ბურთამდე, რომელიც საშუალებას აძლევს მოთამაშეს შეეხოს ბურთს ტერფის/ფეხის გაშლით ან ნახტომში ან, მეკარეებისთვის, ნახტომში გაშლილი მკლავებით. მანძილი დამოკიდებულია მოთამაშის ფიზიკურ ზომაზე

Q

Quick free kick

სწრაფი საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა – თამაშის გაჩერების შემდეგ ძალიან სწრაფად შესრულებული საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა (მსაჯის ნებართვით)

R

Reckless

გაუზრებელი – მოთამაშის რაიმე მოქმედება (როგორც წესი ფეხით ან სხეულის სხვა ნაწილით), რომელიც უგულვებელყოფს საფრთხეს ან შედეგებს მეტოქისთვის

Restart

განახლება – თამაშის განახლების ნებისმიერი მეთოდი მისი გაჩერების შემდეგ

S

Sanction

სანქცია – მსაჯის მიერ გამოტანილი სადისციპლინო სანქცია

Save

გადარჩენა – მოთამაშის ქმედება, როდესაც ის აჩერებს ან ცდილობს გააჩეროს ბურთი, რომელიც უნდა გავიდეს კარში ან ძალიან ახლოს არის კართან, სხეულის ნებისმიერი ნაწილის გამოყენებით, ხელების გარდა (გარდა მეკარისა საკუთარ საჯარიმო მოედანში)

Sending-off

გაძევება – სადისციპლინო სანქცია, როდესაც მოთამაშეს მოეთხოვება დატოვოს მოედანი მატჩის ბოლომდე ისეთი დარღვევისთვის, რომელიც იმსახურებს გაძევებას (წითელი ბარათის ჩვენებით); თუ მატჩი დაწყებულია, მოთამაშის ჩანაცვლება არ შეიძლება

Serious foul play

წესების სერიოზული დარღვევა – ვარდნა ან ბრძოლა ბურთისთვის, რომელიც ემუქრება მეტოქის უსაფრთხოებას ან იყენებს გადაჭარბებულ ფიზიკურ ძალას/სისასტიკეს; ისჯება გაძევებით (წითელი ბარათით)

Signal

სიგნალი – ფიზიკური ნიშანი მსაჯისაგან ან მატჩის ნებისმიერი ოფიციალური პირისაგან; როგორც წესი გულისხმობს ხელის, მკლავის ან აღმის მოძრაობას, ან სასტვენის გამოყენებას (მხოლოდ მსაჯი)

Simulation

სიმულაცია – ქმედება, რომელიც ქმნის მცდარ/ყალბ შთაბეჭდილებას, რომ რაღაც მოხდა, როდესაც ეს არ მომხდარა (იხილეთ აგრეთვე deceive); ჩადენილია მოთამაშის მიერ არასამართლიანი უპირატესობის მოპოვების მიზნით

Spirit of the game

თამაშის სულისკვეთება – ფეხბურთის, როგორც სპორტის და ასევე ცალკეული მატჩის (იხ. მე-5 წესი) ძირითადი/არსებითი პრინციპები/ხასიათი/ეთოსი

Suspend

შეჩერება – მატჩის შეჩერება დროის რაღაც პერიოდის განმავლობაში საბოლოოდ მისი კვლავ განახლების მიზნით, მაგ.: ნისლი, ძლიერი წვიმა, ჭექა-ქუხილი, მძიმე ტრავმა

T

Tackle

ვარდნა – ბრძოლა ბურთისთვის ფეხების გამოყენებით (მიწაზე ან ჰაერში)

Team list

გუნდის განაცხადი – გუნდის ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც როგორც წესი შეიცავს მოთამაშეთა, სატადარიგო მოთამაშეთა და გუნდის ოფიციალური პირების ჩამონათვალს

Team official

გუნდის ოფიციალური პირი – ნებისმიერი პირი, რომელიც არ წარმოადგენს მოთამაშეს და შეყვანილია გუნდის ოფიციალურ განაცხადში, მაგ.: მწვრთნელი, ფიზიოთერაპევტი, ექიმი (იხილეთ ტექნიკური პერსონალი)

Technical area

ტექნიკური ზონა – გარკვეული ზონა (სტადიონზე) დასაჯდომი ადგილებით გუნდის ოფიციალური პირებისთვის (იხილეთ წესი 1 დეტალებისთვის)

Technical staff

ტექნიკური პერსონალი – გუნდის ოფიციალური წევრები, რომლებიც არ წარმოადგენენ მოთამაშეებს და შეყვანილი არიან გუნდის ოფიციალურ განაცხადში, მაგ.: მწვრთნელი, ფიზიოთერაპევტი, ექიმი (იხილეთ გუნდის ოფიციალური პირი)

Temporary dismissal

დროებით გაძევება – ზოგიერთი/ყველა ყვითელი ბარათით დასჯადი (შეჯიბრების დებულების მიხედვით) დარღვევებისთვის დამნაშავე მოთამაშის მატჩის შემდგომ ნაწილში მონაწილეობის დროებით შეჩერება

U

Undue interference

უადგილო ჩარევა – ქმედება/ზეგავლენა, რომელიც არ არის საჭირო

Unsporting behaviour

არასპორტული საქციელი – არასამართლიანი ქმედება/ქცევა; ისჯება გაფრთხილებით

V

Violent conduct

ძალადობრივი ქმედება – ქმედება, რომელიც არ წარმოადგენს ბურთისთვის ბრძოლას, რომელიც გამოიხატება გადაჭარბებული ძალის ან სისასტიკის გამოყენებაში ან გამოყენების მცდელობაში მეტოქის წინააღმდეგ ან როდესაც მოთამაშე განზრახ ურტყამს ხელს თავში ან სახეში ვინმეს და გამოყენებული ძალა არ არის უმნიშვნელო

სამსაჯო ტერმინები

Match official(s)

მატჩის ოფიციალური პირები - ძირითადი ტერმინი იმ პირის ან პირებისათვის, რომლებიც პასუხისმგებლები არიან ფეხბურთის მატჩის კონტროლზე საფეხბურთო ასოციაციის და/ან შეჯიბრების სახელით, რომლის იურისდიქციითაც ტარდება მატჩი

Referee

მსაჯი - მატჩის მთავარი ოფიციალური პირი, რომელიც მოქმედებს სათამაშო მოედანზე. მატჩის სხვა ოფიციალური პირები მოქმედებენ მსაჯის კონტროლით და ხელმძღვანელობით. მსაჯი არის უკანასკნელი/ერთადერთი, ვინც იღებს გადაწყვეტილებებს

Other match officials

მატჩის სხვა ოფიციალური პირები

'On-field' match officials

„მოედანზე მყოფი“ მატჩის ოფიციალური პირები

მსაჯის დასახმარებლად შეჯიბრებებში შესაძლოა დაინიშნონ მატჩის სხვა ოფიციალური პირები:

• Assistant referee

მსაჯის ასისტენტი - მატჩის ოფიციალური პირი ალმით ხელში, რომელიც განლაგებულია ყოველი გვერდითი ხაზის ერთ ნახევარზე მსაჯის დასახმარებლად, კერძოდ, თამაშგარე სიტუაციებისას და კარიდან დარტყმის, კუთხური დარტყმის, ბურთის შემოგდების გადაწყვეტილებებისას

• Fourth official

სათადარიგო მსაჯი - მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც პასუხისმგებელია მსაჯის დახმარებაზე მოედნის გარეთ და მოედანზე არსებულ საკითხებში, კერძოდ, ტექნიკური ზონის მეთვალყურეობაში, სათადარიგო მოთამაშეების კონტროლში და ა.შ.

• Additional assistant referee (AAR)

მსაჯის დამატებითი ასისტენტი - მატჩის ოფიციალური პირი, რომელიც განლაგებულია ყოველ კარის ხაზზე მსაჯის დასახმარებლად, კერძოდ, საჯარიმო მოედანსა და მის გარშემო წარმოქმნილ სიტუაციებში და გადაწყვეტილებებში, რომლებიც დაკავშირებულია სიტუაციასთან: იყო თუ არა გოლი

• Reserve assistant referee

მსაჯის სათადარიგო ასისტენტი - მსაჯის ასისტენტი, რომელიც შეცვლის ასისტენტს (და, თუ შეჯიბრების დებულება უშვებს, სათადარიგო მსაჯს და/ან მსაჯის დამატებით ასისტენტს), რომელსაც აღარ შეუძლია მატჩის გაგრძელება

‘Video’ match officials

მატჩის „ვიდეო“ ოფიციალური პირები

VAR-ი (მსაჯის ვიდეო ასისტენტი) და AVAR-ი („მსაჯის ვიდეო ასისტენტის“ ასისტენტი) ეხმარებიან მსაჯს VAR-ის პროტოკოლის შესაბამისად

- **Video assistant referee (VAR)**

მსაჯის ვიდეო ასისტენტი - მოქმედი ან ყოფილი მსაჯი, რომელიც დანიშნულია მატჩზე, რათა დაეხმაროს მსაჯს გამეორებული ვიდეო კადრების შესახებ ინფორმაციის მისთვის გადაცემით, მხოლოდ „ნათელ და აშკარა შეცდომასთან“ და „სერიოზულ გამოტოვებულ ინციდენტთან“ დაკავშირებულ ერთ-ერთ კატეგორიაში, რომელიც ექვემდებარება გადამოწმებას

- **Assistant video assistant referee (AVAR)**

„მსაჯის ვიდეო ასისტენტის“ ასისტენტი - მოქმედი ან ყოფილი მსაჯი/მსაჯის ასისტენტი, რომელიც დანიშნულია მატჩზე, რათა დაეხმაროს „მსაჯის ვიდეო ასისტენტს“ (VAR)

პრეზენტაციური სახანძროვნადო

მსაჯებისათვის

შესავალი

ეს სახელმძღვანელო შეიცავს პრაქტიკულ რჩევებს მატჩის ოფიციალური პირებისათვის, რომელიც ავსებს თამაშის წესებში არსებულ ინფორმაციას.

მე-5 წესში არის მითითება მსაჯებზე, რომლებიც მოქმედებენ თამაშის წესების და „თამაშის სულისკვეთების“ ფარგლებში. არსებობს იმის მოლოდინი, რომ მსაჯები მიმართავენ საღ აზრს და გაითვალისწინებენ „თამაშის სულისკვეთებას“ თამაშის წესების გამოყენებისას, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც გამოაქვთ გადაწყვეტილება მატჩის ჩატარების და/ან გაგრძელების შესახებ.

ეს სწორია, განსაკუთრებით ფეხბურთის დაბალ საფეხურებზე, სადაც ყოველთვის არ არის შესაძლებელი წესების მკაცრი გამოყენება. მაგ.: თუ არ არსებობს უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საკითხები, მსაჯმა უნდა დაიწყოს/გააგრძელოს თამაში, თუ:

- არ არის ერთი ან მეტი კუთხური ალამი
- არის მცირე უმუსტობა მოედნის დახაზვაში, როგორც არის კუთხური ზონა, ცენტრალური წრე და ა.შ.
- კარის ბოძები/ძელი არ არის თეთრი

ასეთ შემთხვევებში, მსაჯმა, გუნდებთან შეთანხმებით, უნდა დაიწყოს/ გააგრძელოს მატჩი და წარუდგინოს პატაკი შესაბამის ორგანოებს.

აღნიშვნა:

- AR = მსაჯის ასისტენტი
- AAR = მსაჯის დამატებითი ასისტენტი

ადგილის შერჩევა, მოძრაობა და გუნდური მუშაობა

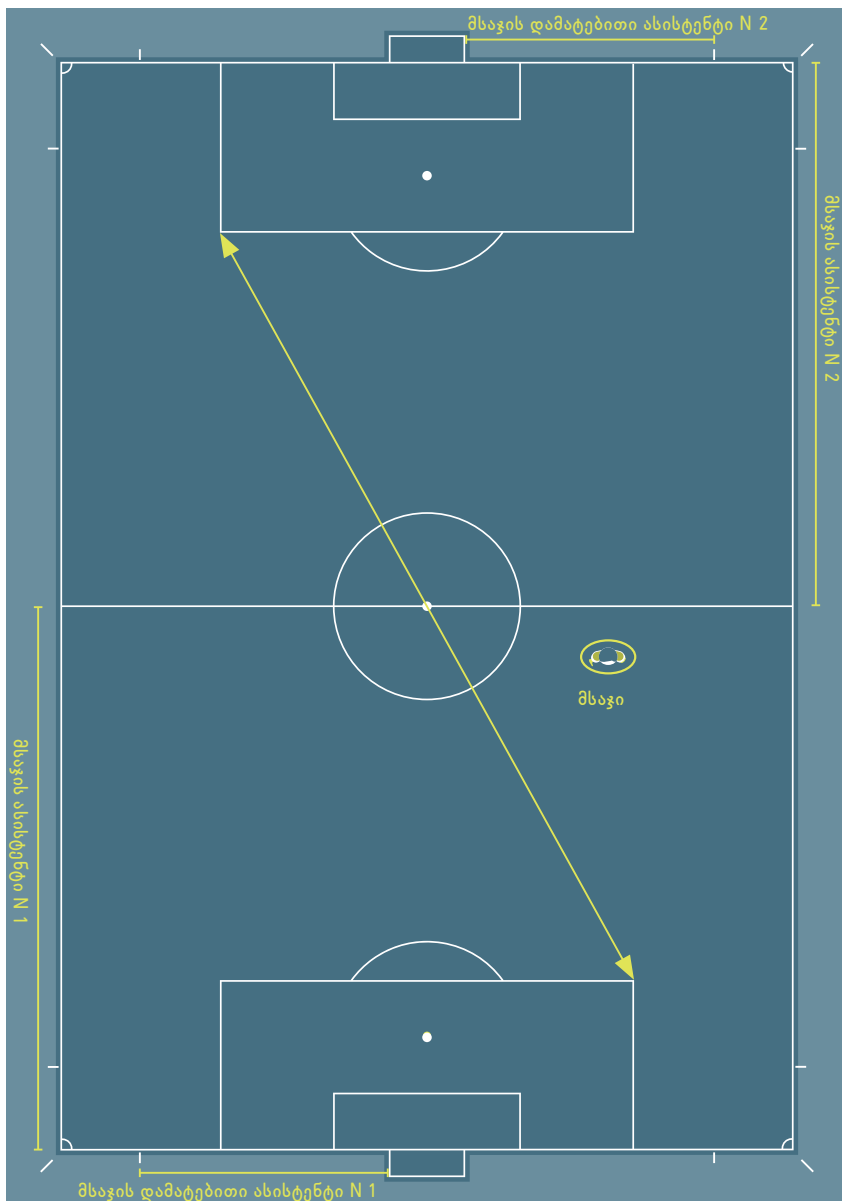
1. ადგილის შერჩევის და მოძრაობის ძირითადი პრინციპები

საუკეთესო პოზიცია არის ის, საიდანაც მსაჯს შეუძლია სწორი გადაწყვეტილების მიღება. ყველა რეკომენდაცია მოედანზე ადგილის შერჩევასთან დაკავშირებით კორექტირებული უნდა იქნას გუნდების, მოთამაშეების და მატჩში მომხდარი მოვლენების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით.

დიაგრამებით მოცემული პოზიციები არის საბაზისო და რეკომენდირებული მსაჯებისთვის. მინიშნება „ზონაზე“ ხაზს უსვამს იმას, რომ რეკომენდირებული პოზიცია არის ის სივრცე, სადაც მსაჯი იმოქმედებს ყველაზე ეფექტურად. ზონა შეიძლება იყოს უფრო ვრცელი, მცირე ან სხვადასხვა ფორმის, კონკრეტული გარემოებების მიხედვით.

რეკომენდაციები:

- თამაში უნდა მიმდინარეობდეს მსაჯსა და მსაჯის წამყვან ასისტენტს შორის
- მსაჯის წამყვანი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს მსაჯის მხედველობის არეში, ასე რომ მსაჯმა, როგორც წესი, უნდა გამოიყენოს განიერი დიაგონალური სისტემა
- თამაშის გვერდიდან ყურება აადვილებს თამაშის და მსაჯის წამყვანი ასისტენტის ყოლას მსაჯის მხედველობის არეში
- მსაჯი საკმარისად ახლოს უნდა იყოს, რათა დაინახოს თამაში მასზე ზეგავლენის გარეშე
- „ის, რაც უნდა იყოს დანახული“ – ყოველთვის არ არის ბურთთან არსებული სივრცე. მსაჯმა ყურადღება უნდა მიაქციოს აგრეთვე:
 - მოთამაშეთა კონფორტაციებს, რომლებიც არ ფლობენ ბურთს
 - შესაძლო დარღვევებს იმ ზონაში, საითაც არის მიმართული შეტევა
 - შესაძლო დარღვევებს გადაცემის შესრულების შემდეგ

ადგილის შერჩევა მსაჯის ასისტენტებისა და მსაჯის დამატებითი ასისტენტებისათვის

მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს ბოლოდან მეორე მცველთან ან ბურთთან ერთ ხაზზე, თუ ბურთი უფრო ახლოს იმყოფება კარის ხაზთან, ვიდრე ბოლოდან მეორე მცველი. მსაჯის ასისტენტი პირისახით ყოველთვის სათამაშო მოედნისკენ უნდა იყოს, სირბილის დროსაც კი. გვერდითი მოძრაობა გამოყენებული უნდა იქნას მოკლე დისტანციებისთვის. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია თამაშგარე მდგომარეობის განსაზღვრისას, რადგან უკეთეს მხედველობის არეს აძლევს ასისტენტს.

მსაჯის დამატებითი ასისტენტის პოზიცია არის კარის ხაზის უკან, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საჭიროა კარის ხაზზე დგომა გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი სიტუაციების განსაზღვრისას. მსაჯის დამატებით ასისტენტებს არა აქვთ უფლება შევიდნენ სათამაშო მოედანზე, გარდა განსაკუთრებული სიტუაციებისა.

(GK)

მეპარე

მცველი

თავდამსხმელი

მსაჯი

მსაჯის
ასისტენტი

მსაჯის
დამატებითი ასისტენტი

2. ადგილის შერჩევა და გუნდური მუშაობა

კონსულტაცია

იმ სიტუაციებში, როდესაც საჭიროა სადისციპლინო სანქციების გამოტანა, ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და მსაჯის ასისტენტის ძირითადი, თავშეკავებული სიგნალი ხელით შესაძლოა იყოს საკმარისი. როდესაც საჭიროა უშუალო კონსულტაცია, მსაჯის ასისტენტს შეუძლია, საჭიროების შემთხვევაში, მოედნის სიღრმეში 2-3 მეტრით შესვლა. საუბრისას მსაჯი და მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდნენ პირისახით მოედნისკენ, რათა თავიდან აიცილონ ვინმეს მიერ მათი საუბრის მოსმენა და დააკვირდნენ მოთამაშეებს და სათამაშო მოედანს.

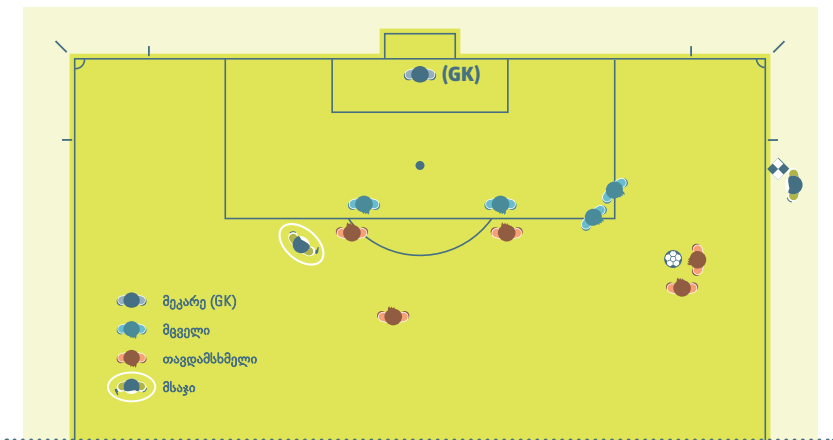
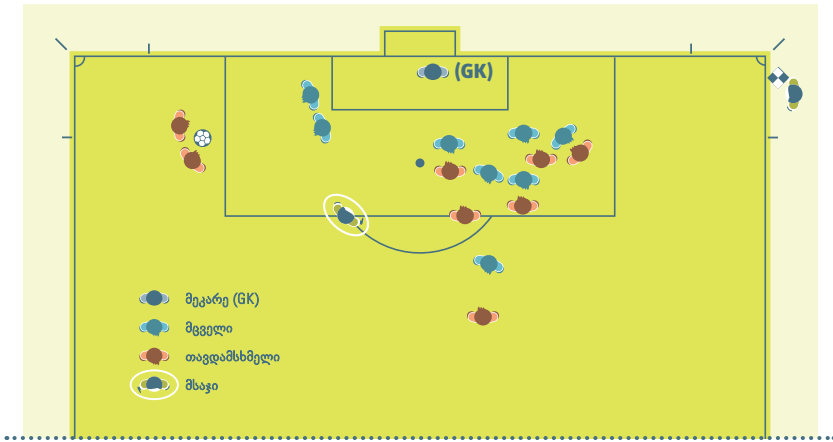
კუთხური დარტყმა

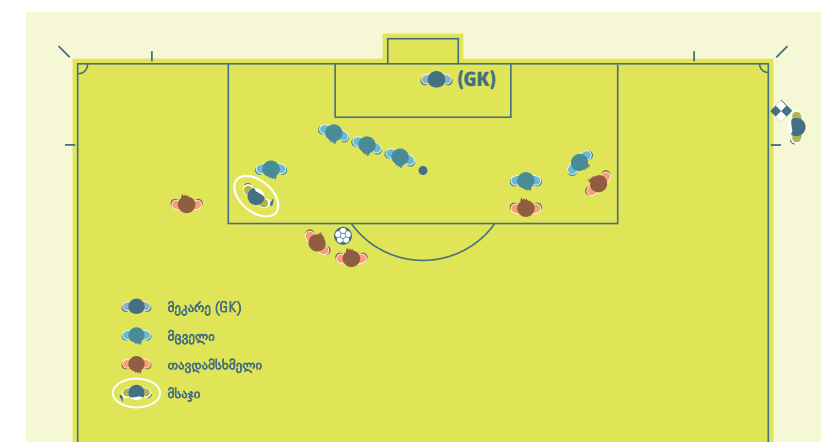
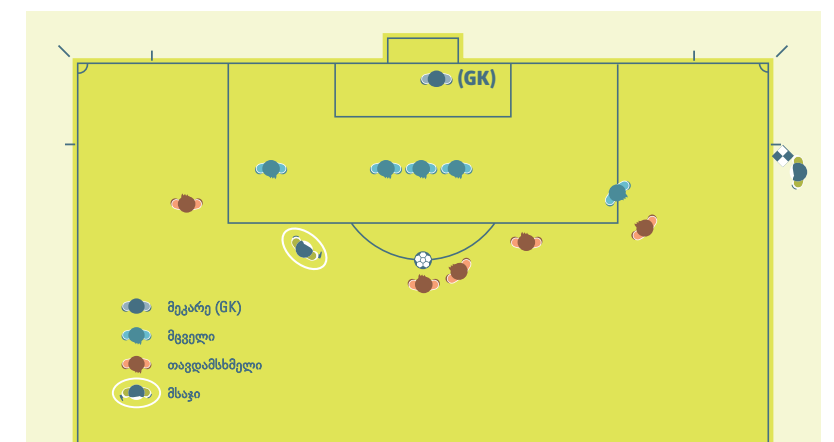
მსაჯის ასისტენტის პოზიცია კუთხური დარტყმის დროს არის კუთხური ალმის უკან, კარის ხაზის გასწვრივ. თუმცა, მსაჯის ასისტენტმა არ უნდა შეუშალოს ხელი კუთხური დარტყმის შემსრულებელ მოთამაშეს და უნდა შეამოწმოს, რომ ბურთი სწორად იყოს მოთავსებული კუთხურ ზონაში.

საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმები

მსაჯის ასისტენტის პოზიცია საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმების დროს უნდა იყოს ბოლოდან მეორე მცველთან ერთ ხაზზე - თამაშგარის ხაზის შესამოწმებლად. თუმცა, მსაჯის ასისტენტი მზად უნდა იყოს გაჰყვეს ბურთს გვერდითი ხაზის გასწვრივ კუთხური აღმისკენ მოძრაობით, თუ ადგილი აქვს კარში პირდაპირ დარტყმას.

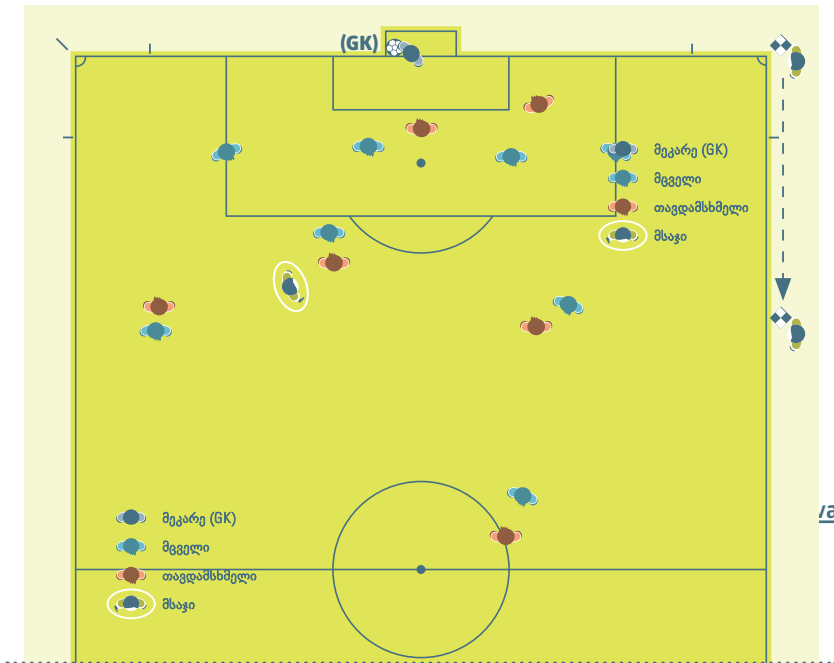

გოლი გატანილია/გოლი არ არის გატანილი

თუ გოლი იქნა გატანილი და არ არსებობს ეჭვის საფუძველი ამის შესახებ, მსაჯმა და მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაამყარონ ვიზუალური კონტაქტი და და მსაჯის ასისტენტმა ალმის აწევის გარეშე სწრაფად უნდა გაირბინოს 25-30 მეტრი გვერდითი ხაზის გასწვრივ მოედნის შუა ხაზისკენ.

როდესაც გოლი გატანილი იქნა, თუმცა ისე ჩანს, თითქოს ბურთი ჯერ კიდევ თამაშშია, მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა ასწიოს ალამი მსაჯის ყურადღების მისაპყრობად და შემდეგ გააგრძელოს გოლის ჩათვლის პროცედურა 25-30 მეტრის სწრაფი გარბენით გვერდითი ხაზის გასწვრივ მოედნის შუა ხაზისკენ.

იმ შემთხვევებში, როდესაც ბურთი მთლიანად არ გადაკვეთს კარის ხაზს და თამაში ჩვეულებრივ გრძელდება, ვინაიდან გოლი არ იქნა გატანილი, მსაჯმა უნდა დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯის ასისტენტთან და თუ საჭიროა, მისცეს თავშეკავებული სიგნალი ხელით.

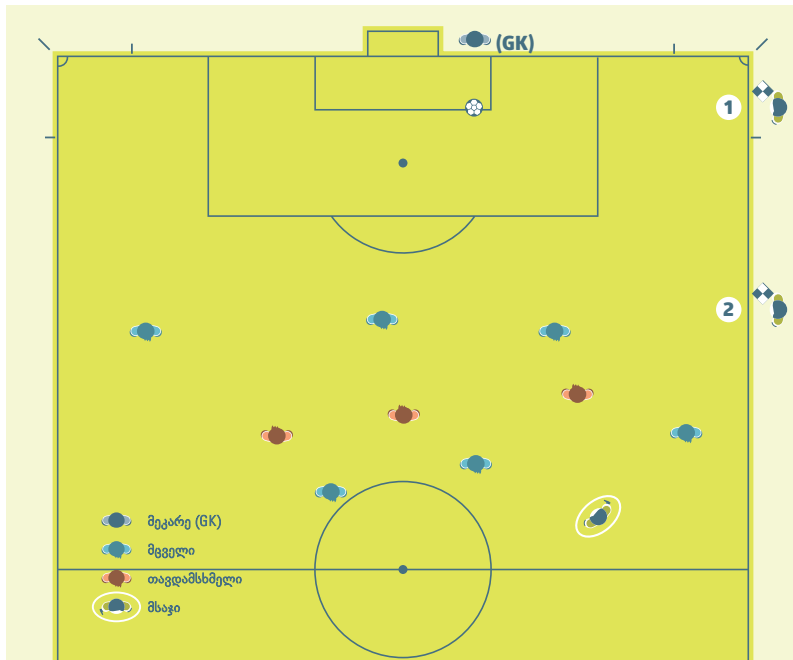

/an.paniashvili@

კარიდან დარტყმა

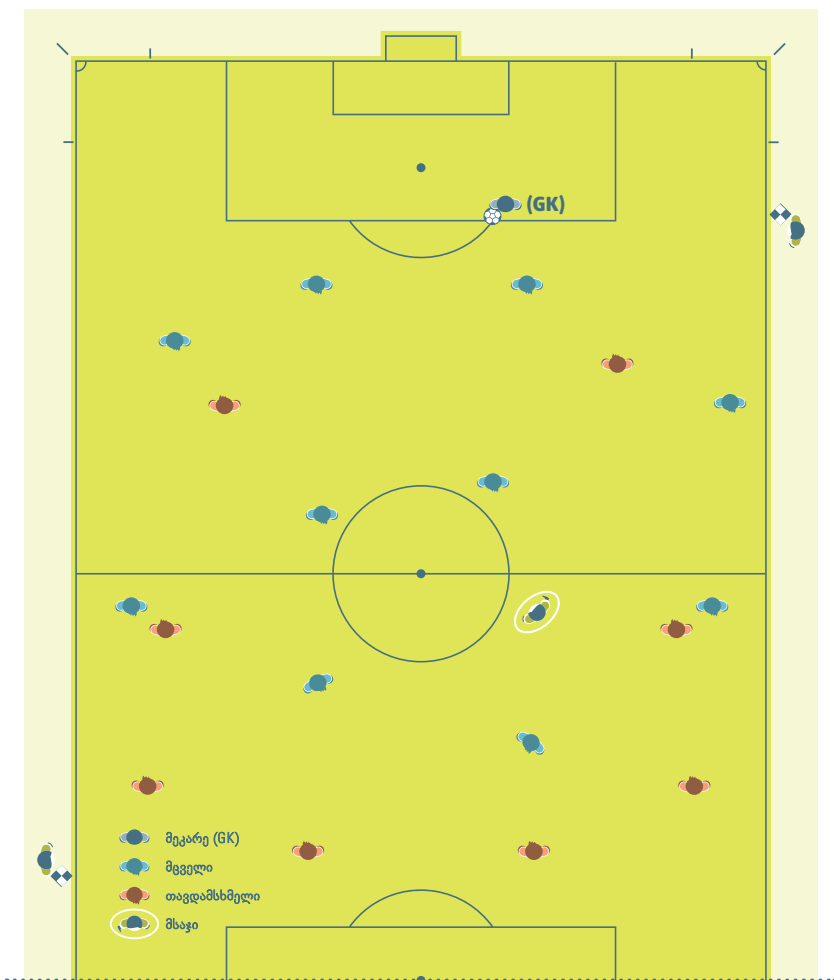
მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა შეამოწმოს, მოთავსებულია თუ არა ბურთი კარის მოედანში. თუ ბურთი არ არის სწორად მოთავსებული, მსაჯის ასისტენტი უნდა დარჩეს საკუთარ ადგილას, დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და ასწიოს ალაში. მას შემდეგ, რაც ბურთი სწორად მოთავსდა კარის მოედანში, მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია თამაშგარის ხაზის გასაკონტროლებლად.

თუმცა, თუ არის მსაჯის დამატებითი ასისტენტი, მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია საჯარიმო მოედნის ხაზის გასწვრივ და შემდეგ თამაშგარის ხაზზე, ხოლო მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია კარის ხაზის და კარის მოედნის გადაკვეთაზე და შეამოწმოს, მოთავსებულია თუ არა ბურთი კარის მოედანში. თუ ბურთი სწორად არ არის მოთავსებული, მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა უნდა მიაწოდოს ეს ინფორმაცია მსაჯს.

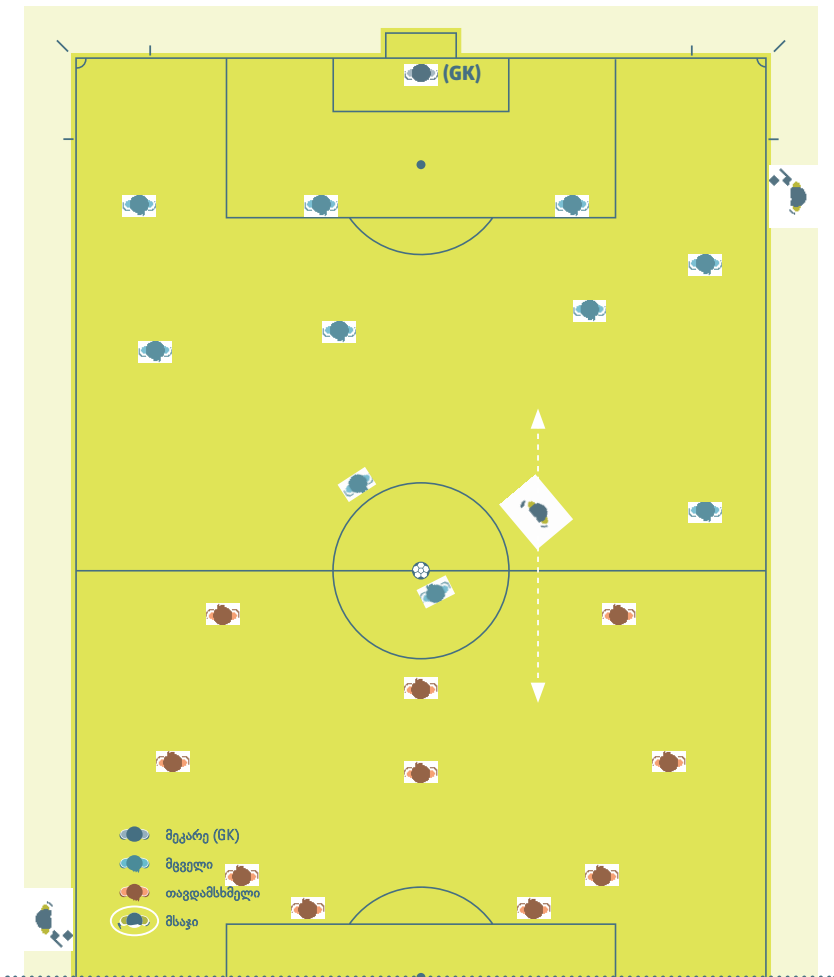
მეკარეს თამაშში შეჰყავს ბურთი თამაშის მიმდინარეობისას

მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია საჯარიმო მოედნის ხაზის გასწვრივ და შეამოწმოს მეკარის მიერ ბურთზე ხელით შესაძლო თამაშში საჯარიმო მოედნის გარეთ. მას შემდეგ, რაც მეკარე შეიყვანს ბურთს თამაშში, მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია თამაშგარის ხაზის გასაკონტროლებლად.

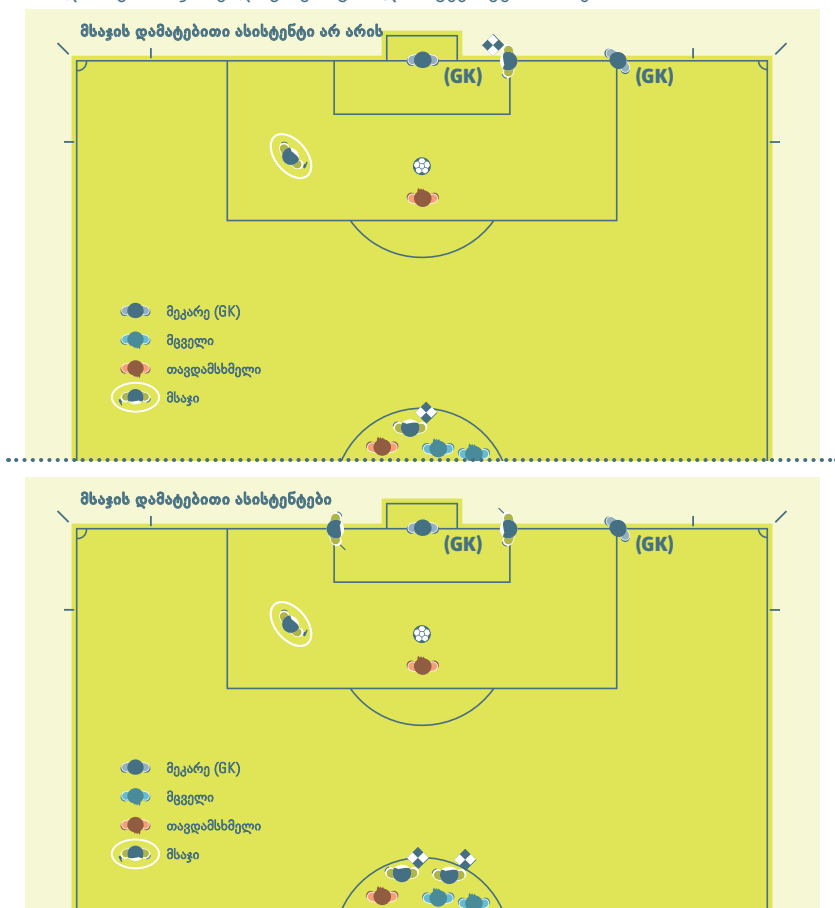
საწყისი დარტყმა

მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია ბოლოდან მეორე მცველთან ერთ ხაზზე.

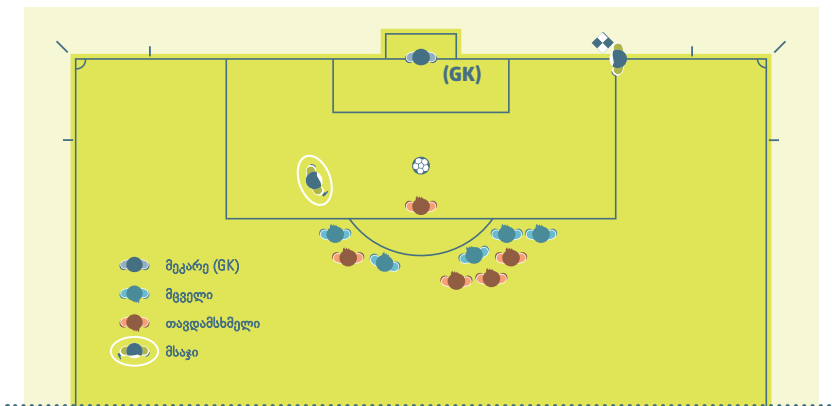
დარტყმები 11მ ნიშნულიდან

მსაჯის ერთი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზისა და კარის მოედნის ხაზის გადაკვეთაზე. მსაჯის მეორე ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს ცენტრალურ წრეში მოთამაშეების გასაკონტროლებლად. თუ არიან მსაჯის დამატებითი ასისტენტები, ისინი უნდა განლაგდნენ კარის ხაზის და კარის მოედნის ხაზის გადაკვეთის წერტილებში, შესაძლებლად კარიდან მარჯვნივ და მარცხნივ, გარდა იმ შემთხვევისა, სადაც გამოყენებულია GLT, რომლის დროსაც მხოლოდ ერთი დამატებითი ასისტენტი არის საჭირო. მსაჯის მეორე დამატებითმა ასისტენტმა და მსაჯის პირველმა ასისტენტმა უნდა გააკონტროლონ მოთამაშეები ცენტრალურ წრეში, ხოლო მსაჯის მეორე ასისტენტმა და სათადარიგო მსაჯმა უნდა გააკონტროლონ ტექნიკური ზონები.

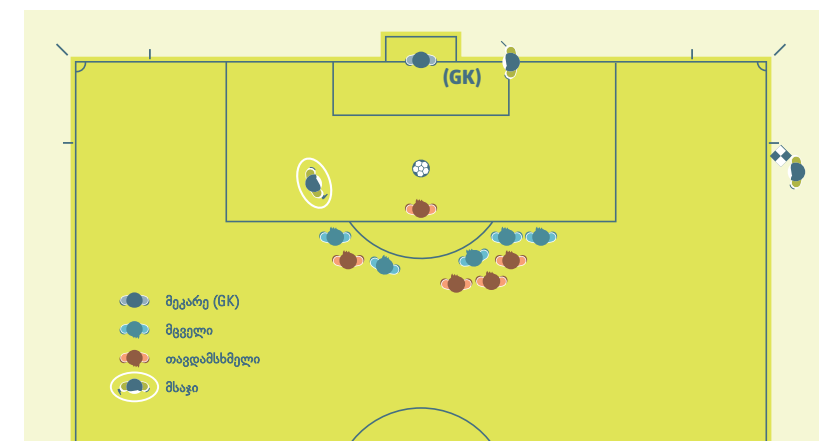

11მ დარტყმა

მსაჯის ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზის და საჯარიმო მოედნის ხაზის გადაკვეთაზე.

თუ არიან მსაჯის დამატებითი ასისტენტები, მსაჯის დამატებითი ასისტენტი უნდა იმყოფებოდეს კარის ხაზის და კარის მოედნის ხაზის გადაკვეთაზე, ხოლო მსაჯის ასისტენტმა უნდა დაიკავოს პოზიცია 11მ ნიშნულთან ერთ ხაზზე (რომელიც წარმოადგენს თამაშგარის ხაზს).

მასობრივი კონფრონტაცია

მასობრივი კონფრონტაციების დროს, მსაჯის უახლოეს ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა მსაჯის დასახმარებლად. მსაჯის მეორე ასისტენტი უნდა დააკვირდეს და ჩაიწეროს ინციდენტის დეტალები. სათადარიგო მსაჯი უნდა დარჩეს ტექნიკური ზონების მახლობლად.

სავალდებულო მანძილი

როდესაც საჯარიმო დარტყმა დანიშნულია მსაჯის ასისტენტთან ახლოს, მსაჯის ასისტენტს შეუძლია სათამაშო მოედანზე შესვლა (როგორც წესი, მსაჯის მოთხოვნით) დასახმარებლად, რათა დარწმუნდეს, რომ მოთამაშეები განლაგებული არიან ბურთიდან 9.15 მ (10 იარდი) მანძილზე. ამ შემთხვევაში, მსაჯი უნდა დაელოდოს, ვიდრე მსაჯის ასისტენტი დაბრუნდება საკუთარ პოზიციაზე თამაშის განახლებამდე.

შეცვლა

თუ არ არის სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ასისტენტი გადაადგილდება შუა ხაზისკენ შეცვლის პროცედურაში მსაჯის დასახმარებლად; მსაჯი უნდა დაელოდოს, ვიდრე მსაჯის ასისტენტი დაბრუნდება საკუთარ პოზიციაზე თამაშის განახლებამდე.

თუ არის სათადარიგო მსაჯი, მსაჯის ასისტენტისთვის არ არის სავალდებულო გადაადგილდეს შუა ხაზისკენ, ვინაიდან სათადარიგო მსაჯი ახორციელებს შეცვლის პროცედურას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ერთდროულად ხდება რამდენიმე შეცვლა, რა შემთხვევაშიც მსაჯის ასისტენტი გადაადგილდება შუა ხაზისკენ სათადარიგო მსაჯის დასახმარებლად.

IFAB®

სხეულის ენა, ურთიერთქმედება და სასტვენი

1. მსაჯები

სხეულის ენა

სხეულის ენა არის საშუალება, რომელსაც მსაჯი იყენებს:

- მატჩის კონტროლისთვის
 - ავტორიტეტის და თვითკონტროლის დემონსტრირებისთვის
- სხეულის ენა არ წარმოადგენს გადაწყვეტილების ახსნა-განმარტებას.

სიგნალები

იხილეთ სიგნალების დიაგრამები მე-5 წესში

სასტვენი

სასტვენი საჭიროა:

- თამაშის დასაწყებად (ძირითადი და დამატებითი დროის 1 და 2 ტაიმები), გატანილი გოლის შემდეგ
- თამაშის გასაჩერებლად:
 - საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმისთვის
 - თუ მატჩი არის დროებით შეჩერებული ან შეწყვეტილი
 - ყოველი ტაიმის ბოლოს
- თამაშის განახლებისთვის:
 - საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას, როდესაც საჭიროა სავალდებულო მანძილის დაცვა
 - დარტყმებისას 11მ ნიშნულიდან
- თამაშის განახლებისთვის მას შემდეგ, რაც ის გაჩერებული იქნა:
 - გაფრთხილებისთვის ან გაძევებისთვის
 - ტრავმისთვის
 - შეცვლისთვის

სასტვენის **არ** არის საჭირო:

- თამაშის გასაჩერებლად აშკარა:
 - კარიდან დარტყმისთვის, კუთხური დარტყმისთვის, ბურთის შემოგდებისთვის ან გოლისთვის
- თამაშის განახლებისთვის:
 - უმეტესი საჭარიმო და თავისუფალი დარტყმებით, კარიდან დარტყმით, კუთხური დარტყმით, ბურთის შემოგდებით ან „სადავო“ ბურთით

სასტვენს ნაკლები ეფექტი აქვს, როდესაც ის ზედმეტად ხშირად/საჭიროების გარეშე არის გამოყენებული.

როდესაც მსაჯს სურს, რომ მოთამაშე/მოთამაშეები დაელოდონ სასტვენს თამაშის განახლებამდე (მაგ., როდესაც საჭიროა დამცველი მოთამაშეების დაყენება 9.15 მ მანძილზე საჭარიმო ან თავისუფალი დარტყმებისას), მსაჯმა მკაფიოდ უნდა შეატყობინოს შემტევ მოთამაშეს/მოთამაშეებს, რომ ისინი უნდა დაელოდონ სასტვენს.

თუ მსაჯი შეცდომით ჩაბერავს სასტვენს და თამაში ჩერდება, თამაში განახლდება „სადავო“ ბურთით.

2. მსაჯის ასისტენტები

ბიპ სიგნალი

ბიპ სიგნალი არის დამატებითი სასიგნალო სისტემა, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ მსაჯის ყურადღების მისაპყრობად. ბიპ სიგნალის გამოყენება შეიძლება სასარგებლო იქნას შემდეგ სიტუაციებში:

- თამაშგარე
- დარღვევები (მსაჯის მხედველობის არის მიღმა)
- ბურთის შემოგდება გვერდითი ხაზიდან, კუთხური დარტყმა, კარიდან დარტყმა ან გოლი (რთული გადაწყვეტილებები)

კომუნიკაციის ელექტრონული სისტემები

როდესაც გამოყენებულია კომუნიკაციის ელექტრონული სისტემა, მსაჯი მატჩის წინ ინსტრუქციას მისცემს მსაჯის ასისტენტს, თუ როდის შეიძლება იყოს გამოყენებული საკომუნიკაციო სისტემა, ფიზიკურ სიგნალთან ერთად, ან მის გარეშე.

ალმის გამოყენების ტექნიკა

მსაჯის ასისტენტის ალაში ყოველთვის გაშლილი და ხილული უნდა იყოს მსაჯისთვის. ეს, როგორც წესი, გულისხმობს, რომ ასისტენტს ალაში უჭირავს მსაჯისგან უახლოეს ხელში. სიგნალის მიცემისას, მსაჯის ასისტენტი ჩერდება, პირისახით შერტყალდება სათამაშო მოედნისკენ, ამყარებს ვიზუალურ კონტაქტს მსაჯთან და ასწევს ალამს მკაფიო მოძრაობით (არა ნაჩქარევად ან გადაჭარბებულად). ალაში უნდა გამოიყურებოდეს, როგორც მკლავის ბუნებრივი

გაგრძელება. მსაჯის ასისტენტმა ალაში უნდა ასწიოს იმ ხელით, რომელიც მიმდინარე სიტუაციაში გამოყენებული იქნება შემდგომი სიგნალისთვის. თუ ვითარება შეიცვალა და მეორე ხელი უნდა იქნას გამოყენებული, მსაჯის ასისტენტმა ალაში მეორე ხელში უნდა გადაიტანოს წელს ქვევით მოძრაობით. თუ მსაჯის ასისტენტი ანიშნებს ბურთის თამაშიდან გასვლას, მან სიგნალის მიცემა უნდა გააგრძელოს, ვიდრე მსაჯი არ შეამჩნევს მას.

თუ მსაჯის ასისტენტი ანიშნებს, რომ მოხდა დარღვევა, რომელიც ისჯება გაძევებით და ის არ იქნა დაუყოვნებლივ დანახული:

- თუ თამაში გაჩერებული იქნა, განახლება შესაძლოა შეცვლილი იყოს წესების შესაბამისად (საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა, 11მ დარტყმა და ა.შ.)
- თუ თამაში განახლდა, მსაჯს ჯერ კიდევ შეუძლია სადისციპლინო სანქციის გამოტანა, მაგრამ არ შეუძლია დარღვევის დასჯა საჯარიმო, თავისუფალი ან 11მ დარტყმით

ჟესტები

როგორც წესი, მსაჯის ასისტენტებმა არ უნდა გამოიყენონ ხელის აშკარა სიგნალები. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ფრთხილი, ფარული სიგნალი ხელით შესაძლოა დაეხმაროს მსაჯს. ხელით მიცემული სიგნალი გასაგები უნდა იყოს და უნდა შეთანხმდეს მატჩის წინ მსაჯების თათბირზე.

სიგნალები

იხილეთ სიგნალების დიაგრამა მე-6 წესში

კუთხური დარტყმა/კარიდან დარტყმა

როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს კარის ხაზს, მსაჯის ასისტენტი ასწევს ალამს მარჯვენა ხელით (მხედველობის უკეთესი არე), რათა აცნობოს მსაჯს, რომ ბურთი თამაშიდან გავიდა და შემდეგ, თუ ის არის:

- მსაჯის ასისტენტის მახლობლად – აჩვენოს კარიდან დარტყმა ან კუთხური დარტყმა
- შორს მსაჯის ასისტენტიდან – დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან და მიჰყევს მის გადაწყვეტილებას

როდესაც ბურთი აშკარად გადაკვეთს კარის ხაზს, მსაჯის ასისტენტს არ სჭირდება ასწიოს ალაში იმის საჩვენებლად, რომ ბურთმა დატოვა სათამაშო მოედანი. თუ კარიდან დარტყმის ან კუთხური დარტყმის გადაწყვეტილება აშკარაა, არ არის აუცილებელი სიგნალის მიცემა, მით უმეტეს, თუ მსაჯი იძლევა ნიშანს.

დარღვევები

მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალაში, როდესაც წესი ირღვევა ან უდისციპლინო საქციელს ადგილი აქვს უშუალოდ ასისტენტთან ახლოს ან მსაჯის მხედველობის არის მიღმა. ყველა სხვა სიტუაციაში, მსაჯის ასისტენტი უნდა დაელოდოს და თუ საჭიროა, შესთავაზოს მსაჯს საკუთარი აზრი და შემდეგ აცნობოს მსაჯს, თუ რა დაინახა და რა მოისმინა მან და რომელი მოთამაშეები მოწაწილებოდნენ.

ვიდრე დარღვევის გამო მისცემს სიგნალს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა განსაზღვროს, რომ:

- დარღვევა მოხდა მსაჯის მხედველობის არის მიღმა ან მსაჯის მხედველობის არე იყო დაფარული
- მსაჯი არ გამოიყენებდა უპირატესობას

როდესაც ადგილი აქვს დარღვევას, რომელიც საჭიროებს სიგნალს მსაჯის ასისტენტისაგან, მსაჯის ასისტენტმა უნდა:

- ასწიოს ალაში იმავე ხელით, რომლითაც იგი დაასრულებდა სიგნალს - ეს აძლევს მსაჯს იმის ნათელ ნიშანს, თუ ვის სასარგებლოდ უნდა დაინიშნოს საჯარიმო ან თავისუფალი დარტყმა
- დაამყაროს ვიზუალური კონტაქტი მსაჯთან
- ოდნავ გააქნიოს ალაში წინ და უკან (გადატარებული ან აგრესიული მოძრაობის გარეშე)

მსაჯის ასისტენტმა უნდა გამოიყენოს „დაელოდე და შეხედე“ ტექნიკა, იმ მიზნით, რომ თამაში გაგრძელდეს და არ ასწიოს ალაში, როდესაც ის გუნდი რომლის წინააღმდეგაც მოხდა დარღვევა, მიიღებს სარგებელს უპირატესობისაგან; ამგვარად, მსაჯის ასისტენტისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ვიზუალური კონტაქტის დამყარება მსაჯთან.

წესების დარღვევები საჯარიმო მოედანში

როდესაც მცველი არღვევს წესს საჯარიმო მოედანში მსაჯის მხედველობის არის მიღმა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ეს ხდება მსაჯის ასისტენტის სიახლოვეს, მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან, რათა დაინახოს, თუ სად იმყოფება მსაჯი და რა მოქმედებას ახორციელებს. თუ მსაჯი არაფერს მოიმოქმედებს, მსაჯის ასისტენტმა ალმით უნდა მისცეს სიგნალი, გამოიყენოს ბიპ სიგნალი და შემდეგ აშკარად გადაადგილდეს გვერდითი ხაზის გასწვრივ კუთხური აღმისკენ.

წესების დარღვევები საჯარიმო მოედნის გარეთ

როდესაც მცველი არღვევს წესს საჯარიმო მოედნის ფარგლებს მიღმა (საჯარიმო მოედნის საზღვრებთან ახლოს), მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან, რათა დაინახოს, თუ სად იმყოფება მსაჯი და რა მოქმედებას ახორციელებს და თუ საჭიროა, ალმით მისცეს სიგნალი.

კონტრშედეგების დროს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა შეძლოს ინფორმაციის მიიწოდება მსაჯისთვის იმის შესახებ, ჩადენილი იყო თუ არა დარღვევა და ჩადენილი იყო თუ არა დარღვევა საჯარიმო მოედანში ან მის გარეთ და რა სადისციპლინო მოქმედება არის განსახორციელებელი.

მსაჯის ასისტენტი გარკვევით უნდა გადაადგილდეს გვერდითი ხაზის გასწვრივ შუა ხაზისკენ, რათა ანიშნოს, რომ დარღვევას ადგილი ჰქონდა საჯარიმო მოედნის გარეთ.

გოლი გატანილია – გოლი არ არის გატანილი

როდესაც აშკარაა, რომ ბურთმა მთლიანად გადაკვეთა კარის ხაზი კარში, მსაჯის ასისტენტმა ვიზუალური კონტაქტი უნდა დაამყაროს მსაჯთან რაიმე სხვა დამატებითი სიგნალის მიცემის გარეშე.

როდესაც გოლი გატანილია, მაგრამ არ არის ნათელი, გადაკვეთა თუ არა ბურთმა კარის ხაზი, მსაჯის ასისტენტმა პირველ რიგში უნდა ასწიოს ალაში მსაჯის ყურადღების მიპყრობის მიზნით და შემდეგ დაადასტუროს გოლის გატანა.

თამაშგარე

პირველი მოქმედება, რასაც მსაჯის ასისტენტი ახორციელებს თამაშგარე მდგომარეობასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების მიღებისას, არის ალმის აწევა (მარჯვენა ხელის გამოყენებით, რაც აძლევს მსაჯის ასისტენტს მხედველობის უკეთეს არეს) და შემდეგ, თუ მსაჯი აჩერებს თამაშს, ალმის საშუალებით ანიშნებს, თუ სათამაშო მოედნის რომელ ნაწილში მოხდა დარღვევა. თუ მსაჯი დაუყოვნებლივ ვერ დაინახავს აწეულ ალაშს, მსაჯის ასისტენტმა უნდა გააგრძელოს სიგნალის მიცემა, ვიდრე ის არ იქნება დანახული ან ბურთი ნათლად არ იქნება დამცველი გუნდის კონტროლის ქვეშ.

11მ დარტყმა

თუ მეკარე ბურთის დარტყმამდე აშკარად ტოვებს კარის ხაზს და გოლი არ არის გატანილი, მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალაში.

შეცვლა

მას შემდეგ, რაც მსაჯს აცნობებენ (სათადარიგო მსაჯი ან გუნდის ოფიციალური პირი) მოთხოვნილი შეცვლის შესახებ, მსაჯის ასისტენტმა უნდა ანიშნოს მსაჯს ამის შესახებ თამაშის შემდგომი გაჩერებისას.

ბურთის შემოგდება

როდესაც ბურთი მთლიანად გადაკვეთს გვერდით ხაზს:

- მსაჯის ასისტენტის მახლობლად – პირდაპირი სიგნალით ნაჩვენები უნდა იქნას ბურთის შემოგდების მიმართულება
- შორს მსაჯის ასისტენტისგან და ბურთის შემოგდების გადაწყვეტილება ნათელია – მსაჯის ასისტენტმა უნდა მისცეს პირდაპირი სიგნალი ბურთის შემოგდების მიმართულების საჩვენებლად
- შორს მსაჯის ასისტენტისგან და მსაჯის ასისტენტი არ არის დარწმუნებული ბურთის შემოგდების მიმართულებაში – მსაჯის ასისტენტმა ალმის აწევით უნდა ანიშნოს მსაჯს, რომ ბურთი თამაშიდან გასულია, დაამყაროს მსაჯთან ვიზუალური კონტაქტი და მიჰყვეს მსაჯის სიგნალს

3. მსაჯის დამატებითი ასისტენტები

მსაჯის დამატებითი ასისტენტები მსაჯთან კომუნიკაციისთვის იყენებენ რადიო საკომუნიკაციო სისტემას (და არა ალმებს). თუ რადიო საკომუნიკაციო სისტემა აღარ მუშაობს, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები გამოიყენებენ ელექტრონულ ფლაგშტოკებს ბიპ სიგნალით. როგორც წესი, მსაჯის დამატებითი ასისტენტები არ იყენებენ ხელის აშკარა სიგნალებს, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ხელის თავშეკავებულმა სიგნალმა შესაძლოა მსაჯს მისცეს ღირებული მხარდაჭერა. ხელის სიგნალს უნდა ჰქონდეს ნათელი მნიშვნელობა და უნდა იყოს შეთანხმებული მატჩის წინ თათბირზე.

მსაჯის დამატებითმა ასისტენტმა, იმის განსაზღვრისას, მთლიანად გადაკვეთა თუ არა ბურთმა კარის ხაზი კარის შიგნით:

- დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მსაჯს საკომუნიკაციო სისტემის საშუალებით, რომ გატანილი გოლი უნდა ჩაითვალოს
- კარის ხაზის მართობული და მოედნის ცენტრისკენ მიმართული მარცხენა მკლავით აჩვენოს ნათელი სიგნალი (ასევე საჭიროა მარცხენა ხელში ფლაგშტოკის დაჭერა). ეს სიგნალი არ არის საჭირო, როდესაც ბურთი ძალიან აშკარად გადაკვეთს კარის ხაზს.

საბოლოო გადაწყვეტილებას გამოიტანს მსაჯი.

სხვა რჩევები

1. უპირატესობა

მსაჯს შეუძლია უპირატესობის გამოყენება ნებისმიერ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს დარღვევას, მაგრამ უპირატესობის გამოყენების ან თამაშის გაჩერების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, უნდა გაითვალისწინოს შემდეგი:

- დარღვევის სიმძიმე – თუ დარღვევა იმსახურებს გაძევებას, მსაჯმა უნდა გააჩეროს თამაში და გააძევოს მოთამაშე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არსებობს გოლის გატანის ნათელი შესაძლებლობა
- დარღვევის ადგილი – რაც უფრო ახლოა მეტოქის კართან, მით უფრო ეფექტური შეიძლება აღმოჩნდეს უპირატესობა
- დაუყოვნებლივი, იმედისმომცემი შეტევის შანსები
- მატჩის ატმოსფერო

2. დაპარგული დროის დამატება

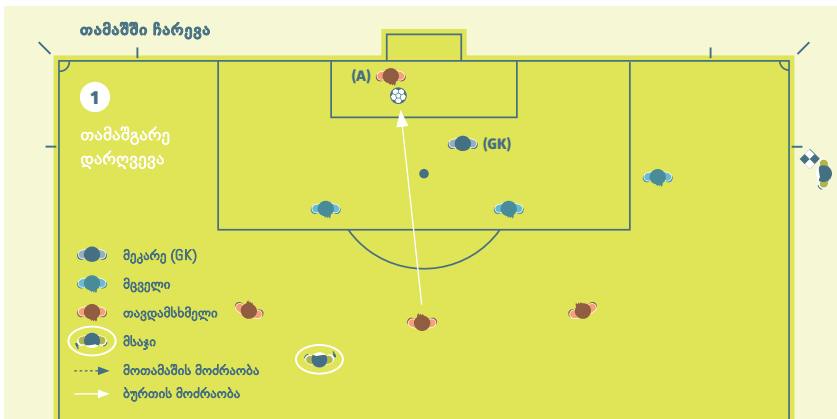
ხშირი პაუზები თამაშში სრულიად ბუნებრივია (მაგ.: ბურთის შემოგდებები გვერდითი ხაზიდან, კარიდან დარტყმები). დრო დამატებული უნდა იქნას მხოლოდ მაშინ, როდესაც დაყოვნებები გადაჭარბებულია.

3. მეოთხის შეკავება

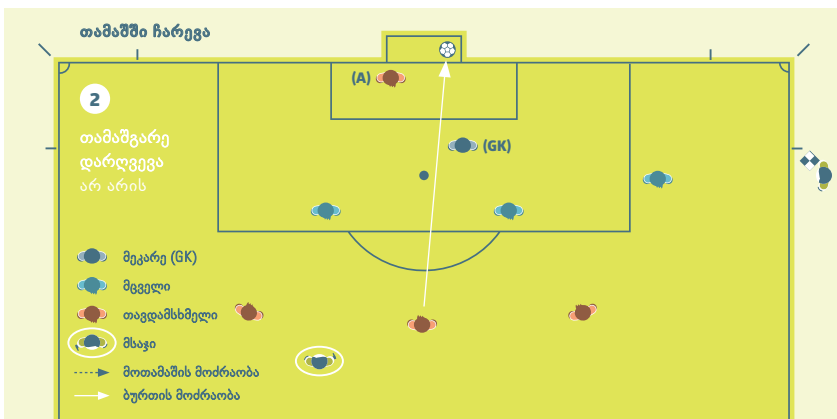
მსაჯებს მოეთხოვებათ დროულად ჩაერიონ და მტკიცედ იმოქმედონ შეკავებასთან დაკავშირებული დარღვევებისას, განსაკუთრებით საჯარიმო მოედანში კუთხური, საჯარიმო და თავისუფალი დარტყმებისას. ამ სიტუაციებთან გამკლავებისას მსაჯმა:

- სიტყვიერად უნდა გააფრთხილოს ნებისმიერი მოთამაშე, რომელიც აკავებს მეტოქეს ბურთის თამაშში შესვლამდე
- უნდა გააფრთხილოს მოთამაშე, თუ შეკავება გრძელდება ბურთის თამაშში შესვლამდე
- უნდა დანიშნოს საჯარიმო ან 11მ დარტყმა და გააფრთხილოს მოთამაშე, თუ ეს ხდება ბურთის თამაშში შესვლის შემდეგ

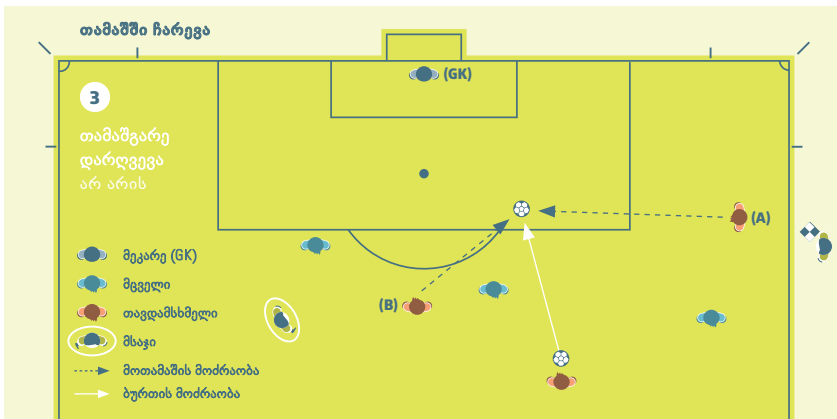
4. თამაშბარე

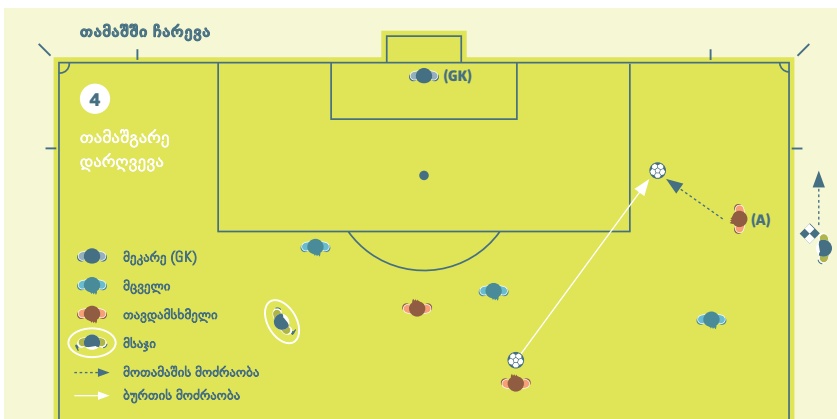
თავდამსხმელი იმყოფება თამაშბარე მდგომარეობაში (A), ხელს არ უშლის მეტოქეს, ეხება ბურთს. მსაჯის ასისტენტმა უნდა ასწიოს ალამი, როდესაც მოთამაშე შეეხება ბურთს.

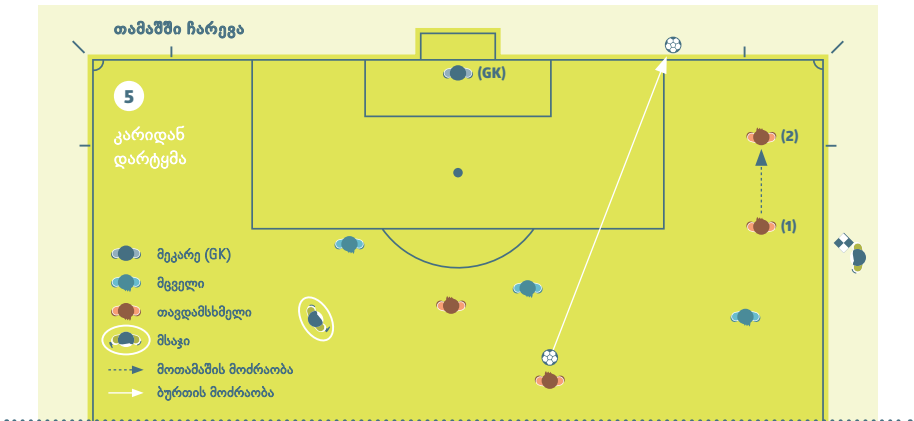
თავდამსხმელი იმყოფება თამაშბარე მდგომარეობაში (A), ხელს არ უშლის მეტოქეს, არ ეხება ბურთს. მოთამაშე არ შეეხება ბურთს, ასე რომ არ შეიძლება იცოს დასჯილი.

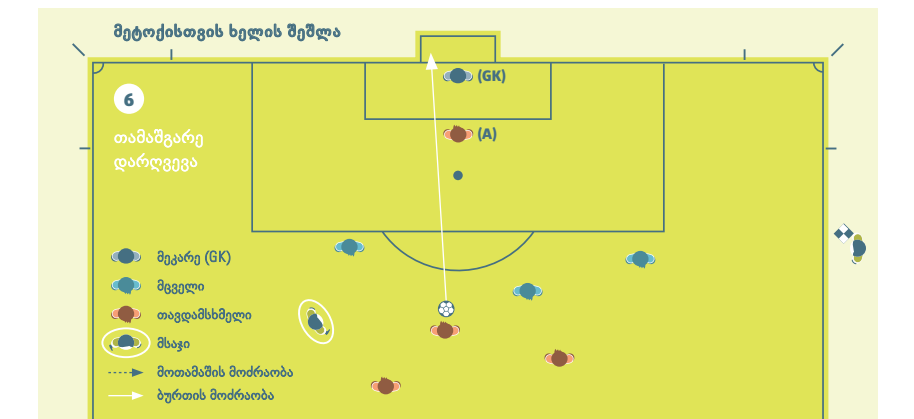
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), მირბის ბურთისკენ, ხოლო მისი თანაგუნდელი სწორი მდგომარეობიდან (B) აგრეთვე გარბის ბურთისკენ და თამაშობს ბურთზე. (A) არ შეიძლება დაჯარიმდეს, ვინაიდან იგი არ შეეხებია ბურთს.

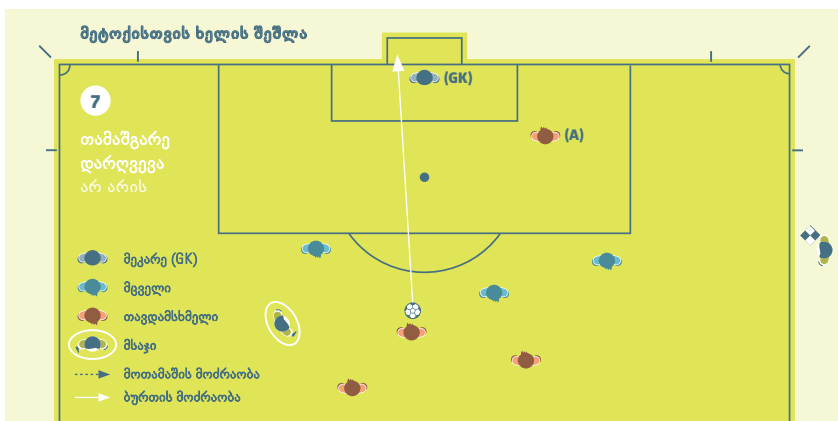
მოთამაშე, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), შეიძლება დაჯარიმებული იყოს, ვიდრე იგი ითამაშებს ან შეეხება ბურთს, თუ მსაჯის აზრით, სხვა რომელიმე მის თანაგუნდელს არა აქვს შანსი ითამაშოს ბურთზე სწორი მდგომარეობიდან.

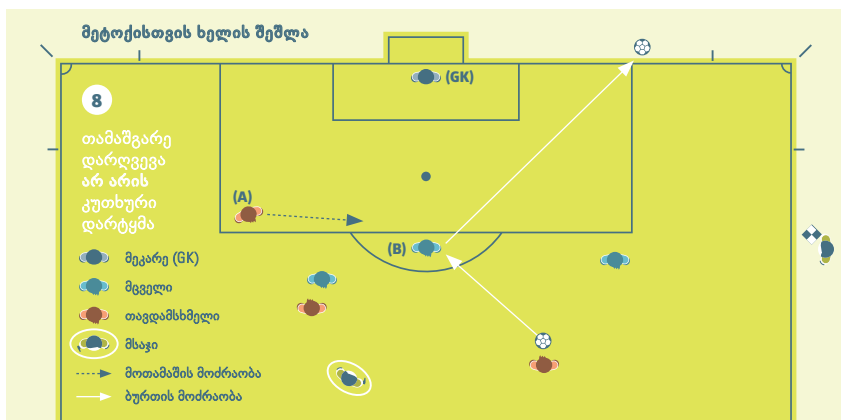
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (1), მირბის ბურთისკენ და არ ეხება ბურთს. ასისტენტმა უნდა ანიშნოს „კარიდან დარტყმა“.

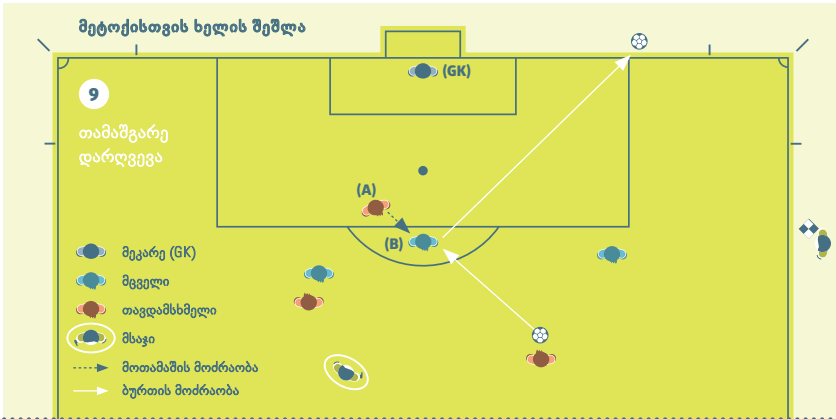
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), აშკარად ფარავს მეკარის მხედველობის არეს. იგი უნდა დაჯარიმდეს, გინაიდან იგი ხელს უშლის მეტოქეს ითამაშოს ან ჰქონდეს შესაძლებლობა ითამაშოს ბურთზე.

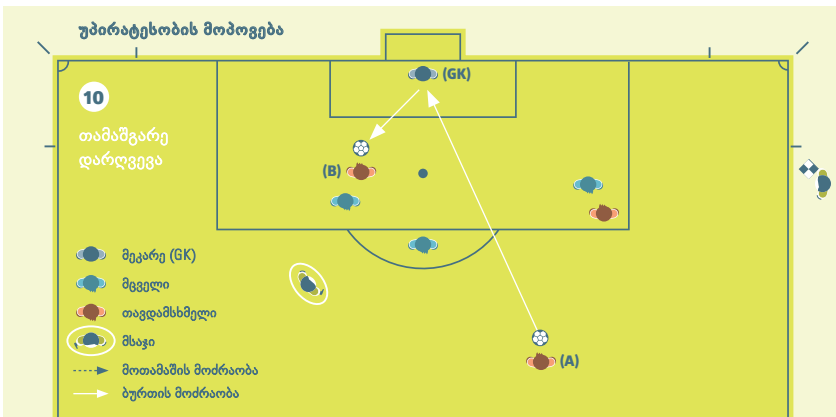
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), აშკარად არ ფარავს მეკარის მხედველობის არეს ან არ არის მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

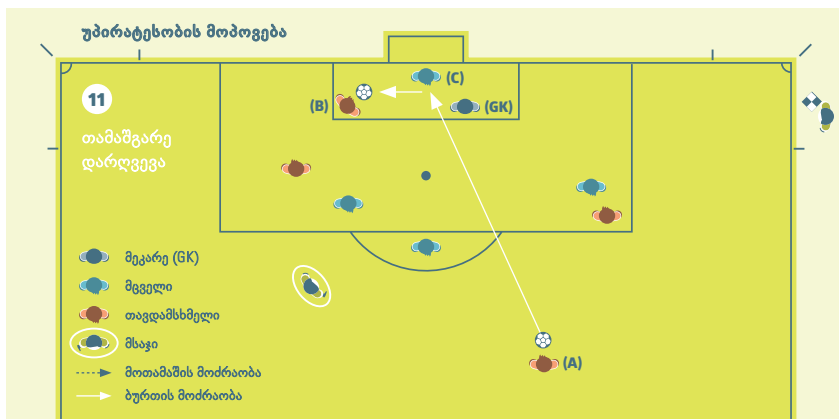
თავდამსხმელი, რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში (A), გარბის ბურთისკენ, მაგრამ ხელს არ უშლის მეტოქეს ბურთზე თამაშში ან ბურთზე თამაშის შესაძლებლობაში. თავდამსხმელი (A) არ შედის მეტოქესთან (B) ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

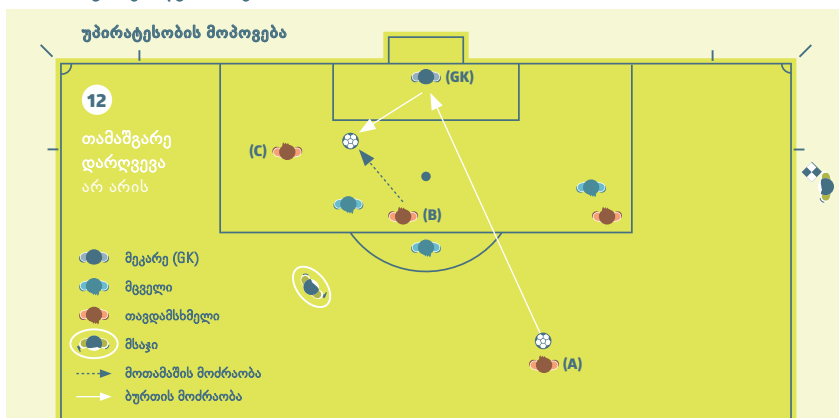
თავდამსხმელი, იმყოფება რა თამაშგარე მდგომარეობაში (A), გარბის ბურთისკენ და მეტოქესთან ბურთისთვის ორთაბრძოლაში შესვლით (B), ხელს უშლის მას ითამაშოს ბურთზე ან ჰქონდეს ბურთზე თამაშის შესაძლებლობა. თავდამსხმელი (A) შედის მეტოქესთან (B) ბურთისთვის ორთაბრძოლაში.

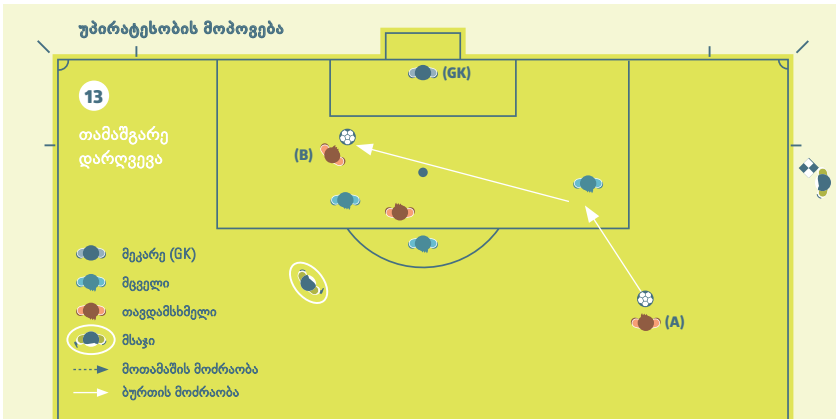
თავდამსხმელი, იმყოფება რა თამაშგარე მდგომარეობაში (B), ისჯება ბურთზე თამაშის ან შეხებისთვის, რომელიც მისი მიმართულებით აისხლიტა მეკარისგან ან რომელმაც ითამაშა მეკარემ გატანილი გოლისაგან საკუთარი კარის გამიზნულად გადარჩენისას, ვინაიდან თანაგუნდელის მიერ ბურთზე დარტყმის ან შეხების მომენტში, იგი იმყოფებოდა თამაშგარე მდგომარეობაში.

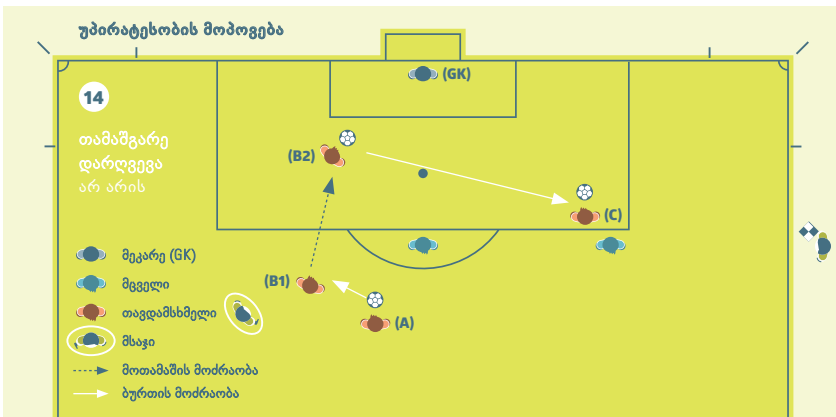
თავდამსხმელი, იმყოფება რა თამაშგარე მდგომარეობაში (B), ისჯება ბურთზე თამაშის ან შეხებისთვის, რომელიც მისი მიმართულებით აისხლიტა მცველის მიერ (C) გატანილი გოლისაგან საკუთარი კარის გამიზნულად გადარჩენისას, ვინაიდან თანაგუნდელის მიერ ბურთზე დარტყმის ან შეხების მომენტი, იგი იმყოფებოდა თამაშგარე მდგომარეობაში.

მოთამაშის (A) მიერ დარტყმული ბურთი აისხლიტა მეკარისგან. მოთამაშე (B) იმყოფება სწორ მდგომარეობაში და თამაშობს ბურთზე. მოთამაშე (C), რომელიც იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში, არ ისჯება, ვინაიდან იგი არ მოიპოვებს უპირატესობას ამ მდგომარეობაში ყოფნით, რადგან იგი არ შეხება ბურთს.

მოთამაშის (A) მიერ კარში დარტყმული ბურთი აისხლიტება მეტოქისგან და მისდის მის თანაგუნდელს (B), რომელიც დაჯარიმდება ბურთზე თამაშის ან შეხებისთვის, ვინაიდან მანამდე იგი იმყოფებოდა თამაშგარე მდგომარეობაში.

თავდამსხმელი (C) იმყოფება თამაშგარე მდგომარეობაში და არ უშლის ხელს მეტოქეს, როდესაც მისი თანაგუნდელი (A) აძლევს პასს სწორ მდგომარეობაში მყოფ მოთამაშეს (B1), რომელიც გარბის მეტოქის კარის მიმართულებით და აწოდებს ბურთს (B2) თანაგუნდელს (C). თავდამსხმელი (C) არ შეიძლება იყოს დაჯარიმებული, ვინაიდან, როდესაც ბურთი მისკენ იქნა გადაწოდებული, იგი იმყოფებოდა სწორ მდგომარეობაში.

5. სამედიცინო დახმარება/შემოწმება გაფრთხილების/გაძევების შემდეგ

წარსულში, ტრავმირებულ მოთამაშეს, რომელიც იღებდა სამედიცინო დახმარებას სათამაშო მოედანზე, უნდა დაეტოვებინა მოედანი თამაშის განახლებამდე. ეს შესაძლოა არასამართლიანი იყოს, ვინაიდან მეტოქე გუნდს, რომლის მიზეზით დაშავდა მოთამაშე, გააჩნია რიცხობრივი უპირატესობა თამაშის განახლებისას.

თუმცა, ეს მოთხოვნა შემოღებული იყო იმიტომ, რომ მოთამაშეები ხშირად არასპორტულად იყენებდნენ ტრავმას, რათა ტაქტიკური მიზნებით დაეყოვნებინათ თამაშის განახლება.

როგორც ბალანსი ამ ორ არასამართლიან სიტუაციას შორის, IFAB-მა გადაწყვიტა, რომ მხოლოდ იმ დარღვევებისას, სადაც მეტოქე გაფრთხილებული ან გაძევებული იყო, ტრავმირებულ მოთამაშეს შეიძლება სწრაფად ჩაუტარდეს შემოწმება/მკურნალობა და შემდეგ ის დარჩეს სათამაშო მოედანზე.

პრინციპში, პაუზა არ უნდა იყოს იმაზე გრძელი, რაც აშუამად მიღებულია, როდესაც სამედიცინო პერსონალი შედის მოედანზე ტრავმის შესამოწმებლად. განსხვავება იმაშია, რომ მსაჯი ითხოვდა სამედიცინო პერსონალის და მოთამაშის გასვლას, თუმცა აშუამად სამედიცინო პერსონალი გადის მოედნიდან, ხოლო მოთამაშეს შეუძლია დარჩენა.

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ტრავმირებული მოთამაშე არ იყენებს/ ატეხს რეზებს დაყოვნებას არასამართლიანად, მსაჯებს ეძლევათ რჩევა:

- გაცნობიერონ მატჩში მომხდარი სახვადასხვა სიტუაციები და განახლების დაყოვნების შესაძლო ტაქტიკური მიზეზები
- მიაწოდონ ინფორმაცია დაშავებულ მოთამაშეს, რომ თუ საჭიროა სამედიცინო დახმარება, ის უნდა იყოს სწრაფი
- მისცენ სიგნალი სამედიცინო პერსონალს (და არა მზიდავებს) და თუ შესაძლებელია, შეახსენონ მათ დახმარების სწრაფად გაწევის აუცილებლობა

როდესაც მსაჯი გადაწყვეტს თამაშის განახლებას, არის ორი შესაძლებლობა:

- სამედიცინო პერსონალი გადის მოედნიდან და მოთამაშე რჩება, ან
- მოთამაშე გადის მოედნიდან შემდგომი შემოწმების/სამედიცინო დახმარების მიღების მიზნით (შესაძლოა საჭირო იყოს სიგნალი მზიდავებისთვის)

როგორც ძირითადი რეკომენდაცია, განახლება არ უნდა დაყოვნდეს 20-25 წამზე მეტად იმ მომენტიდან, როდესაც ყველა მზად არის თამაშის განახლებისთვის.

მსაჯმა მთლიანად უნდა დაამატოს მატჩის გაჩერებაზე დაკარგული დრო.

IFAB

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

შენიშვნები

